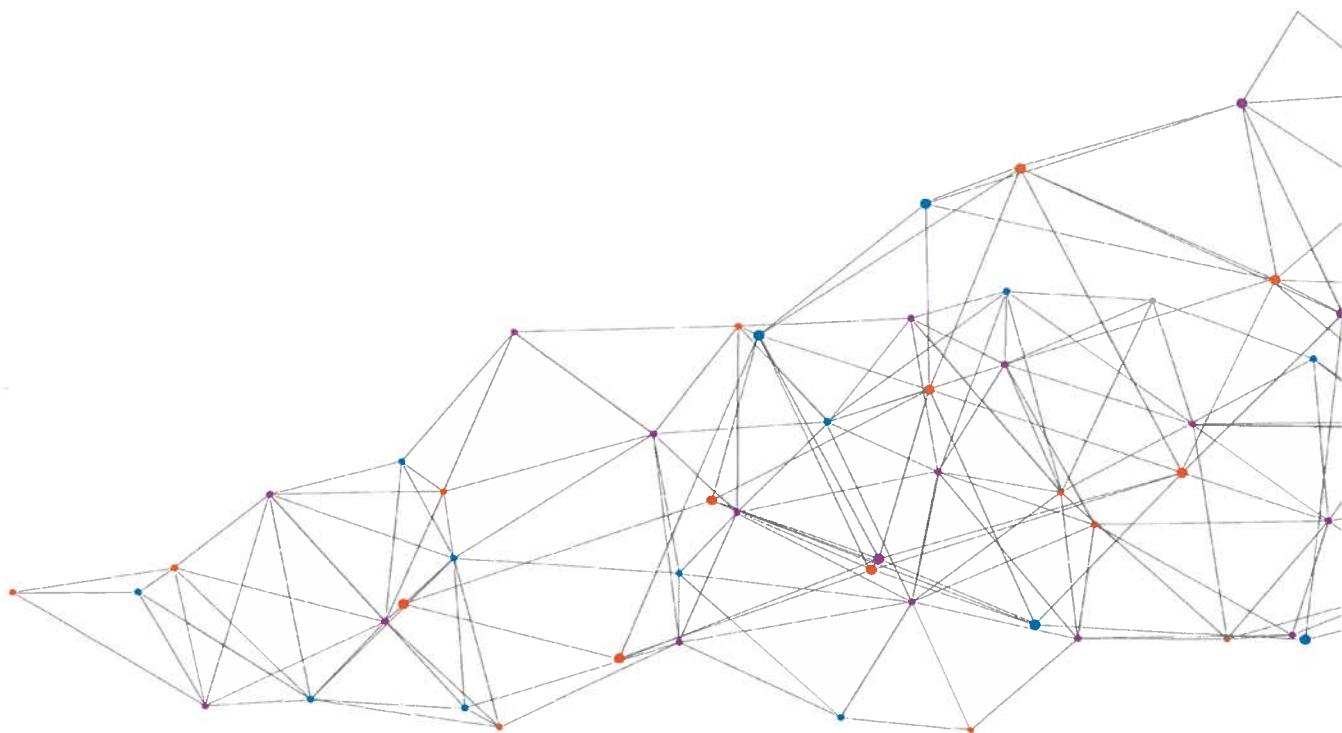

ТИ БИ АЙ БАНК ЕАД

**ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ,
ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С МЕЖДУНАРОДНИТЕ
СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ,
ТАКА КАКТО СА ПРИЕТИ ЗА ПРИЛАГАНЕ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

31 ДЕКЕМВРИ 2023 Г.

Търговско наименование и ЕИК:

Ти Би Ай Банк ЕАД
131134023

Представителство (съвместно от всеки двама изпълнителни директори):

Валентин Гълъбов
Александър Димитров
Николай Спасов
Лукас Турса

Адрес:

България
София 1421
Ул. Димитър Хаджикоцев 52-54

Съвместни одитори:

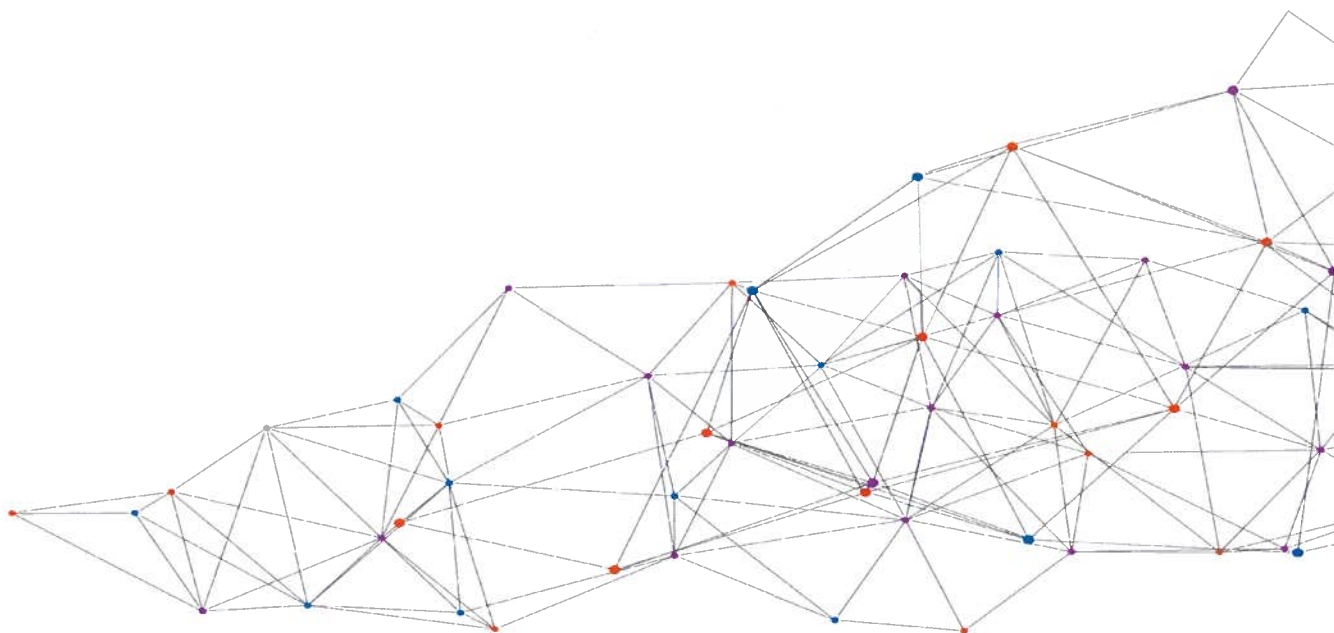
Ърнст и Янг Одит ООД
България
София, Полиграфия офис център, ет.4
Бул. Цариградско шосе 47А, п.к. 1124

и

БДО АФА ООД
България
София 1504
Ул. Оборище 38

Индивидуален годишен доклад за дейността	i
Индивидуална нефинансова декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството	vii
Индивидуална декларация за корпоративно управление	xiii
Индивидуален отчет за всеобхватния доход	10
Индивидуален отчет за финансовото състояние	12
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал	13
Индивидуален отчет за паричните потоци	15
Пояснителни бележки към индивидуалния финансов отчет	17
1. Обща информация и съществена информация за счетоводната политика	17
2. Управление на финансовия риск	31
2.1. Кредитен риск	32
2.2. Пазарен риск	48
2.3. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви	51
2.4. Ликвиден риск	56
2.5. Доверени активи на отговорно пазене	59
2.6. Управление на капитала	59
2.7. Операционен риск	61
3. Счетоводни приблизителни оценки, преценки и предположения	62
4. Нетен лихвен доход	65
5. Нетен доход от такси и комисионни	65
6. Нетни загуби от търговски операции	65
7. Други печалби, нетно	66
8. Разходи за персонал	66
9. Други оперативни разходи	66
10. Разходи за данъци върху печалбата	67
11. Парични средства в брой и в централни банки	68
12. Предоставени средства на други банки	68
13. Ценни книжа по справедлива стойност	69
14. Предоставени заеми на клиенти	69
15. Провизии за загуби от обезценка	70
16. Структура на кредитния портфейл по отрасли на икономиката	71
17. Придобити активи от обезпечения	72
18. Нематериални активи	73
19. Имоти, оборудване и инвестиционни имоти	74
20. Инвестиции в дъщерни дружества	75
21. Други активи	75
22. Привлечени средства от банки	76
23. Привлечени средства от клиенти	76
24. Други пасиви	76
25. Лизингови задължения	77
26. Подчинен дълг	77
27. Условни пасиви и неотменими ангажименти	77
28. Заложени активи	78
29. Собствен капитал	78
30. Парични средства и парични еквиваленти	79
31. Сегментна информация	80
32. Сделки със свързани лица	82
33. Оповестяване по чл. 70 от ЗКИ	84
34. Събития след датата на отчета за финансовото състояние	86
Номер на последната страница	86

Банката	Ти Би Ай Банк ЕАД
БНБ	Българска народна банка
Групата	Ти Би Ай Банк ЕАД и дъщерните и дружества
ДВД	друг всеобхватен доход
ЕБО	Европейски банков орган
ЕЛП	ефективен лихвен процент
ЕС	Европейски съюз
ЗППЦК	Закон за публичното предлагане на ценни книжа
ЗПФИ	Закон за пазарите на финансови инструменти
КРМСФО	Комитет за разяснения на МСФО
КФН	Комисия за финансов надзор
МСС #	международен счетоводен стандарт #
МСС	международни счетоводни стандарти
МСФО #	международен стандарт за финансово отчитане #
МСФО	международни стандарти за финансово отчитане
НБР	Национална банка на Румъния
НККУ	Национален кодекс за корпоративно управление
ОКЗ	очаквани кредитни загуби
СПЛГ	само плащания по лихвата и главницата
ССДВД	справедлива стойност в друг всеобхватен доход
ССПЗ	справедлива стойност в печалбата или загубата
ТЗ	Търговски закон
NPL	експозиция в неизпълнение

Бизнес и корпоративна информация

Ти Би Ай Банк ЕАД („Банката“), с ЕИК 131134023, е част от групата на 4Финанс, която към 31 декември 2023 г., чрез TBI Financial Services B.V., притежава 100% (81 600 000 броя акции) от капитала на Банката.

Ти Би Ай Банк ЕАД, съвместно с дъщерните си дружества, предлага широка гама от банкови и финансови услуги на местни и чуждестранни клиенти чрез над 150 офиса и отдалечени работни места, обслужвани от 1 867 служители (2022 г.: 1 753 служители).

Банката развива дейност в България чрез централата си, в Румъния чрез клон, регистриран през октомври 2012 г., и в Гърция чрез клон, регистриран през април 2022 г., на базата на правото на единния европейски паспорт. Дъщерните дружества на Банката работят по предоставяне на небанкови финансови услуги чрез наличната си офисна мрежа, като основната насока е към обслужване на физически лица и малки и средни предприятия.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник, съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа („ЗППЦК“). Като инвестиционен посредник, Банката отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите, съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти („ЗПФИ“) и Наредба 38 и Наредба 58, издадени от Комисията за финансов надзор („КФН“). Банката е създала и прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиентите и с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски архиви, съгласно нормативната уредба и по-специално изискванията на Наредба 38, чл.28-31 и Наредба 58, чл.3. Банката е изградила правила и процедури за вътрешен контрол, които да осигурят съответствие с цялостната нормативна уредба, приложима за дейността ѝ.

Ти Би Ай Банк ЕАД има двустепенна структура на управление. Всички членове на Надзорния и Управителния съвет отговарят на изискванията на Закона за кредитните институции и на Наредба 20 на Българската народна банка

(„БНБ“), като са получили изрично одобрение от последната. Ти Би Ай Банк ЕАД има функциониращ Одитен комитет със съобразена с изискванията на Закона за независимия финансов одит структура.

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г., Ти Би Ай Банк ЕАД е собственик на TBI Money IFN S.A., Румъния; TBI Asset Management S.A., Румъния; и Вивус.бг ЕООД, България. Към 31 декември 2023 г. Банката е собственик и на Ти Би Ай Бай ЕАД, България, което бе влято във Вивус.бг ЕООД през 2023 г. Банката, заедно с дъщерните си дружества се нарича „Групата“.

Банката разполага с добре диверсифициран клиентски портфейл. Предприетата стратегия, насочена към засилено кредитиране на физически лица, обуславя чувствителното нарастване на кредитния портфейл, което характеризира дейността през 2023 г. и 2022 г. Доходността остава стабилна като в същото време новопривлеченият депозитен ресурс се характеризира с нарастваща цена. Същевременно, от ключово значение за Банката е запазването на стабилни нива на ликвидност, независимо от разрастването на дейността и резкия ръст на кредитирането.

Финансова позиция и представяне

През 2023 г., Банката е реализирала нетен лихвен доход в размер на 306 379 хил. лева, което представлява увеличение от 25,39% спрямо 2022 г., в резултат на съществения ръст на кредитния портфейл. Печалбата на Банката за 2023 г. е в размер на 118 763 хил. лева при реализирана такава за предходната година в размер на 131 034 хил. лева.

Приходите от основна дейност (нетен лихвен доход, нетен доход от такси и комисиони, нетни печалби от търговски операции и други нетни оперативни приходи), са се увеличили с 16,30% през отчетния период спрямо предходната година.

Структурата на нетния оперативен доход преди обезценки за 2023 г. е следната: нетният лихвен доход заема дял от 74,27%, нетните приходи от такси и комисиони заемат 22,13%, а останалите видове нетни оперативни приходи представляват нетна печалба в размер на 3,60%.

През 2023 г., общите активи на Банката са се увеличили със 39,47% спрямо края на 2022 г. и достигат 2 932 474 хил. лева (2022 г.: 2 102 628 хил. лева). Към края на 2023 г. най-голямо нарастване се наблюдава в предоставените заеми на клиенти с 497 706 хил. лева. Нарастването на кредитния портфейл се дължи на увеличението на експозициите на дребно, които съществено надхвърлят дела на кредитите, предоставени на юридически лица.

Към 31 декември 2023 г., сумата на пасивите на Банката е 2 460 672 хил. лева (2022 г.: 1 754 849 хил. лева), като 89,71% от тях или 2 207 519 хил. лева (2022 г.: 1 583 915 хил. лева) представляват депозити, привлечени от клиенти. През 2023 г. се наблюдава увеличение от 39,37% или с 623 604 хил. лева на депозитите от клиенти.

хил. лева	2023	2022	2021
Общо активи	2 932 474	2 102 628	1 309 017
Собствен капитал	471 802	347 779	247 458

Наблюдава се и нарастване на собствения капитал на Банката с 35,66% в резултат на реализираната печалба през годината.

Ликвидност и рискове

Според действащата политика за измерване и управление на ликвидността, за ключов индикатор се използва коефициента на ликвидните активи (съотношението на ликвидните активи, които отговарят на дефиницията на LCR за ликвиден актив (Регламент 2015/61) към депозитите, различни от тези, привлечени от кредитни институции). Към края на 2023 г., този показател е 36,65% (2022: 33,83%), което демонстрира стабилност на паричния поток и значително превишава минималния праг от 20%.

	2023	2022	2021
Коефициент на ликвидност (%)	36,65	33,83	32,26

Тенденции, събития или рискове, които има вероятност да окажат съществено влияние върху дейността:

В условията на ограничен икономически ръст, Банката работи за ефективно управление на риска, като усилията са насочени към подобряване на процесите в областта на кредитирането, разплащанията, обслужването на клиенти и поддържането на качеството на

кредитния портфейл. Акцент се поставя върху навременните мерки за събиране на проблемни вземания. Тенденциите за бъдещото развитие на Банката като цяло са за продължаване на ръста на активите и преди всичко на кредитите и увеличаване на привлечените средства.

Основните рискове, свързани с дейността на Банката и на банковия сектор като цяло са:

- кредитен риск – максималната експозиция към кредитен риск към 31 декември 2023 възлиза на 3 031 888 хил. лева;
- ликвиден риск – нетната разлика в ликвидността на активите и пасивите с падеж до 1 месец към 31 декември 2023 възлиза на 103 883 хил. лева;
- валутен риск – за хеджиране на валутния риск, Банката използва валутни суапове;
- лихвен риск – ефектът от промяна на лихвените проценти с +/-100 базисни пункта върху печалбата за 2023 г. би възлизал на +/- 1 453 хил. лева и върху капитала би възлизал на +/- 5 410 хил. лева ;
- инфлационен риск;
- бизнес риск;
- операционен риск (включително репутационен риск).

Предвид икономическата обстановка, кредитният риск оказва най-голямо влияние върху дейността на Банката. В отговор на тези предизвикателства, Банката е определила ясна стратегия за развитие и се е насочила към определен кръг от клиенти и към разширяване на пазарния дял чрез географска диверсификация на активите и пасивите.

Следва да се отбележи, че по отношение на голяма част от задълженията, представляващи срочни депозити от физически и юридически лица, се предприемат съответни мерки за мотивиране на клиентите за подновяване на депозитите. Депозитите на юридическите лица са предимно в големи размери и практиката показва, че обикновено условията се преразглеждат и договарят отново непосредствено преди техния падеж.

По отношение на лихвения риск се прилага политика на баланс между активите и пасивите с фиксиран лихвен процент и тези с променливи лихвени проценти. Практиката на Банката е да се определя минимален долен праг на лихвата при

активите с плаващ лихвен процент.

За управление на кредитния риск, Банката е разработила стриктни процедури за анализ и оценка на потенциалните кредитополучатели, включващи разработени скоринг процедури и детайлна верификация на предоставените данни. В допълнение, Банката има изградена ефективна система за следене на плащанията, както и активни мерки за събиране на вземанията. Извършва се предварителен анализ, а впоследствие ежесмесечен мониторинг за наличие на концентрация на свързани лица, по сектори на икономиката и други разреза, съобразно вътрешните правила на Банката.

Действия в областта на научно-изследователската и развойната дейност

Банката не е извършвала действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

Важни събития, настъпили след годишното счетоводно приключване

Не са настъпили важни събития след 31 декември 2023 г., които биха се отразили на дейността на Банката или да изискват корекции във финансовите отчети (Бележка 34).

Бъдещи планове на Банката

Ръководството на Банката очаква постепенно икономическата среда в България и Румъния да се стабилизира и да премине към плавен икономически растеж. Макроикономическата и финансовата стабилност ще допринесат за разрастващ се пазар на финансовите услуги при една жизнеспособна, ефективна и конкурентоспособна банкова система.

Очакваме ускоряване на процеса на интеграция на българската икономическа и финансова система в европейското пространство. Това ще допринесе както за внедряването на нови, така и за разширяването на съществуващите банкови продукти и услуги. Банката ще продължи да поддържа адекватен финансов, управленски и технически капацитет като основа за осъществяването на ефективна и просперираща банкова и финансова дейност.

Банката ще продължи своето развитие в основните сегменти на банковия и финансов пазар. Основният акцент ще бъде към кредитирането на физически лица. Банката ще

продължи да създава продукти, предлагащи конкурентни условия по депозитите и разплащателните сметки на своите клиенти, като ще развива проектно и търговско финансиране, както и нови иновативни продукти. Бъдещото развитие на Банката се изразява в създаването на още по-широка клиентска база и стабилна дистрибуторска мрежа за финансови услуги, включително офлайн и онлайн канали на дистрибуция. Основен акцент на развитие ще бъдат търговските сделки, извършени по електронен път. Банката ще продължи да поддържа високи стандарти на корпоративно управление, активно ще работи за развитие на банковата сигурност, прилагайки гъвкава и ефективна организационна структура с ясно разделение на отговорности и задължения. Банката ще продължи да създава възможности за вътрешна конкуренция между звената, контрол и стимулиране на активността при постоянно усъвършенстване на квалификацията на служителите. Банката ще следва амбициозна политика по набиране, обучение и обновяване на човешките ресурси.

Банката работи с висококвалифициран персонал, споделящ следните основни ценности:

- мотивация и професионална амбиция;
- отворена и свободна комуникация;
- поемане на лична отговорност;
- ангажираност със стандартите и целите на организацията.

Основните цели и задачи пред Банката са свързани с:

- осигуряване на максимална сигурност на клиентите и вложителите на Банката;
- поддържане на много добро качество на активите при стабилна ликвидност и доходност;
- поддържане на достатъчна капиталова адекватност, отговаряща на рисковия профил на Банката, и правилно управление на валутния, лихвения и другите рискове, присъщи за банковата дейност;
- ефективен контрол върху разходите;
- добра възвръщаемост на акционерния капитал.

(продължава на следващата страница)

Индивидуален годишен доклад за дейността

Информация по чл. 187д от ТЗ за притежавани, придобивани или прехвърляни собствени акции; информация за членовете на Надзорния и Управителния съвет

Не са придобивани или прехвърляни собствени акции през годината. Участието на членовете на Надзорния и Управителния съвет в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25% от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети, е както следва:

- **Ариел Хасон – председател на Надзорния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - Hasson B. V., Холандия – 50%
 - 3) юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва:
 - TBI Financial Services B.V. (с наименование до 2021 г. – TBIF Financial Services B.V.), Холандия – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор;
 - DNB Bank (Nederland) N.V., Холандия – член на Надзорния съвет;
 - Raunetics UK, Ltd., Великобритания – член на Надзорния съвет;

- **Кийрън Донъли – член на Надзорния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) няма юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол;
 - 3) юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва
 - 4Finance Holding S.A., Люксембург – председател на Съвета на директорите;
 - 4Finance Group S.A., Люксембург – председател на Съвета на директорите;
 - AS 4Finance, Латвия – председател на Съвета на директорите;
 - 4Finance Group Ltd., United Kingdom – член на Съвета на директорите;
 - 4Finance Holding Ltd., United Kingdom – член на Съвета на директорите;
 - 4Finance S.A., Люксембург – член на Съвета на директорите;
 - 4Finance AB, Швеция – заместник-член на Съвета на директорите;
 - 4Finance ApS, Дания – член на Съвета на директорите;
 - PBFS Holding Kft., Унгария – член на Съвета на директорите;
 - Remoney Microfinance Bank, Лагос, Нигерия – член на Съвета на директорите;

- **Готие ван Вединген – член на Надзорния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - GVW Business Point Advice S.R.L., Румъния – 100%
 - Aquarius Energy Renewables S.R.L., Румъния – 26,83% чрез GVW Business Point Advice S.R.L., Румъния
 - Ficon Finance Limited, Кипър – 50%
 - Espace Minoux du Dobruja S.R.L, Румъния - 50%

- 3) юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва:
 - Negro Renewables N.V., Холандия – ко-администратор за дъщерните дружества в Румъния;
 - GVV Business Point Advice S.R.L., Румъния – администратор;
 - Espace Minoux du Dobruja S.R.L, Romania – администратор;
- **Валентин Гълъбов – член и председател на Управителния съвет и изпълнителен директор**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - Кредипорт АД, България – 96,67%
 - 3) няма юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва
- **Александър Димитров – член на Управителния съвет и изпълнителен директор**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) няма юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол;
 - 3) няма юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва
- **Николай Спасов – член на Управителния съвет и изпълнителен директор**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) няма юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол;
 - 3) юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва:
 - Ти Би Ай Бай ЕАД, България – член на съвета на директорите;
 - Борика ЕАД, България – член на съвета на директорите;
- **Лукас Турса – член на Управителния съвет и изпълнителен директор**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) няма юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол;
 - 3) няма юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва
- **Павелс Гилодо – член на Управителния съвет**
 - 1) няма участия в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
 - 2) юридически лица, в които притежава пряко или непряко най-малко 25% от гласовете в общото събрание или върху които има контрол:
 - SIA Gita 3 AS, Латвия – 100%
 - 3) юридически лица, в чиито управителни или контролни органи участва:
 - 4Finance AS, Латвия – заместник главен изпълнителен директор

Договори по чл. 240б от ТЗ, сключени през 2023 г.; възнаграждение на членовете на съветите

Членовете на съветите и свързаните с тях лица нямат подписани договори за дейности извън редовната или за условия, значително различаващи се от пазарните условия.

Общият нетен доход, получен от членовете на Управителния съвет и членовете на Надзорния съвет за 2023 г., възлиза на 3 395 хил. лева.

Информация за придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации

Членовете на Управителния съвет нямат право да придобиват акции и облигации на Банката. Поради тази причина, членовете на Управителния съвет на Банката не са придобили, не притежават и нямат прехвърлени акции или облигации през 2023 г.

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Банката към края на годината и нейните финансови резултати.

Валентин Гълъбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Ръководството е изготвило приложения тук финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане („МСФО“) така, както са приети за прилагане в Европейския съюз.

Ръководството потвърждава постоянното и последователното прилагане на адекватна счетоводна политика и придържането към действащите изисквания на МСФО. Финансовите отчети са изготвени на принципа на предположение за действащо предприятие.

Ти Би Ай Банк ЕАД ще продължи в бъдеще да бъде Банката, която предоставя качествени банкови услуги, пазарно ориентирани продукти и ще се стреми да остане най-добрият банков партньор за своите клиенти.

Годишният доклад за дейността е одобрен за издаване от Управителния съвет на Банката на 30 май 2024 г. и е подписан от негово име от:

Николай Спасов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Ти Би Ай Банк ЕАД („Банката“) е акционерно дружество в България, чиято дейност включва корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, посредничество по инвестиционна дейност, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, и всички други подобни дейности, определени с наредба на Българската Народна Банка.

Банката разполага с клонове, действащи в Румъния и в Гърция и регистрирани по местното законодателство, чиито дейности по лиценз се припокриват с тази в България, с изключение на посредничеството по инвестиционна дейност. Освен това, Банката има и две дъщерни дружества в Румъния – TBI Money IFN S.A., което се занимава с предоставяне на потребителски кредити, и TBI Asset Management S.A., което се занимава с управление на активи, както и едно дъщерно дружество в България – Вивус.бг ЕООД (заедно „Групата“).

Целта на Банката е да се развива най-вече на пазара на потребителското кредитиране в България и Румъния, като работи с офлайн и онлайн продукти, концентрирайки се най-вече върху парични и стокови заеми, както и върху предлагането на кредитни карти. За постигането на тази цел, Банката използва стратегия, която залага на технологичното развитие и на изграждането на млади, талантиливи и диверсифицирани екипи.

Антикорупционни политики и дейности

Банката привежда дейността си в съответствие с изискванията на законите за борба с подкупите и корупцията. Политиката на Банката е да осъществява дейността си по честен и етичен начин. От всички служители се очаква да прилагат най-високите стандарти на бизнес и лична етика при изпълнение на възложените им задължения.

Основните принципи в тази област са определени в Кодекса за етично поведение на администраторите и служителите на Ти Би Ай Банк ЕАД („Кодекса“). Кодексът е достъпен на вътрешната страница на Банката и се отнася за

всички лица, наети по трудов договор, както и за всички останали лица, които извършват различни дейности за Банката на каквото и да било основание.

Отдел Нормативна база и съответствие („НБС“) отговаря за контрола на възможните рискове от неправомерно поведение, подкуп и корупция. Ръководителите на отделите в Банката са отговорни за прилагането на правилата и осъществяването на контрол върху дейността на служителите, като в случай на установени несъответствия информират отдел НБС и ръководството на Банката.

С цел ранно откриване и предотвратяване на неправомерно поведение, отдел НБС насърчава служителите на Банката да докладват добросъвестно всяко съмнение на прекия си ръководител и следи за спазването на вътрешните правила и процедури при установяване и проучване на неразрешени или необичайни дейности. Като част от редовните обучения на отдел НБС се разглеждат и теми, свързани с установяването и докладването на случаи с неправомерно поведение.

Служителите на Банката имат възможност да изпращат сигнали за конкретни нарушения на Кодекса чрез различни канали за комуникация – чрез телефон, електронна поща (с адрес compliance@tbibank.bg), или с писмо на хартия, изпратено до отдел НБС.

Трети външни лица имат възможност да подават сигнали за нарушения чрез интернет страницата на Ти Би Ай Банк ЕАД – www.tbibank.bg, или чрез жалби, подадени в централата или офисите на Банката. Сигналите се изпращат при съмнения за нарушаване на етичното и професионално поведение, увреждане на интересите на клиентите или нарушаване на изискванията за защита на банкова информация и данни.

При постъпване на сигнал, юриконсултът на отдел НБС проучва случая по отношение на правна обосновааност и подготвя становище относно нивото на правния риск от описаните в сигнала обстоятелства и тяхното въздействие върху Банката. При установяване, въз основа на правното становище, на данни за наличие на обосновааното съмнение за неприемливи дейности или поведение, се предприемат действия за

продължаване на проучването по случая чрез събиране на допълнителна информация и обяснения със съдействието на съответния ръководен служител и ръководителите на отдели Вътрешен одит и Вътрешна сигурност. В проучването могат да се включат и служители от други отдели на Банката.

Отдел НБС уведомява Управителния съвет, съответно Надзорния съвет за случаите на сериозни нарушения на Кодекса за етично поведение на администраторите и служителите и предлага предприемане на последващи действия, които могат да включват:

- определяне и прилагане на конкретни мерки от съответния ръководен служител;
- определяне и прилагане на мерки според вътрешните правила и процедури на Банката;
- уведомяване на външни институции като правоохранителни органи, съд, прокуратура и др.

Копия от всички доклади по проверени случаи на неправомерно поведение, вкл. информация за мерките за подобряване на системата за вътрешен контрол и предприетите мерки, се съхраняват от отдел НБС.

Политики и дейности по отношение на служителите и спазването на човешките права

Банката прилага и спазва разпоредбите на трудовото законодателство и разпоредбите за безопасност и здраве при работа. Банката се интересува от световните практики, които съобразява и прилага при управление и разрешаване на въпроси, засягащи служителите. Политиките и процедурите в областта на управлението и развитието на персонала дават необходимата яснота и насоки както за мениджърите, така и за служителите на Банката.

В Банката и свързаните структури работят приблизително 1 867 служители, като съотношението мъже-жени е около 25-75%. В посочения брой служители са взети предвид и 170 служители, които към момента на подаване на декларацията са в отпуск за отглеждане на дете.

Банката прилага равностойно заплащане на труда при различните полове за работа с еднаква

стойност. Хората, които работят в Банката, са най-същественят ѝ актив и средствата, вложени в тях, са най-добрата инвестиция. Това е така, защото стратегията на Банката е свързана винаги с промяна, а тази промяна се осъществява единствено от хората и е функция на тяхната компетентност.

Налице са промени в областта на управлението на човешките ресурси, наложени от необходимостта от управление на знанията, което създава конкурентно предимство за по-бързо и по-компетентно вземане на решения. Използваме интернет базирани системи за бърза комуникация между хората и структурите, за разпространение и обмяна на знания и споделяне на иновации, които променят обществата и икономиките, и винаги се стремим да сме сред първите.

Вследствие на това, управлението на човешките ресурси придобива все по-стратегически измерения, ориентирайки се преди всичко към повишаването на потенциала на човешкия ресурс в организацията, подготовката му за осъществяване на непрекъснати промени и най-рационалното му използване за постигане на целите ѝ.

В дейностите по управление и развитие на персонала, Банката се стреми да осигурява прозрачност и равнопоставеност за служителите да се възползват от различни възможности за развитие на знанията, уменията, както и кариерно израстване.

Ежегодно се изготвя план за обучение на служителите през следващата календарна година. Планът се обсъжда със съответните ръководители на отдели и се одобрява от висшето ръководство.

Подготвените програми за обучение се консултират с ръководителите, провеждат се, като в последствие се изследва ефективността им и се разработват последващи действия за подобряване на обучителните процеси. Средният брой часове обучение на година на служител е не по-малко от 8 учебни часа.

В областта на подбора, разкритите нови работни места и функционални роли се обявяват вътрешно, и всеки служител, който има желание и отговаря на посочените изисквания има право и възможност да кандидатства. Процесът на кандидатстване и последващите стъпки са

разписани във вътрешните правила и процедури на Банката. Освен това, с препоръки за конкретни професионалисти, отговарящи на изискванията на организацията, служителите съдействат за формиране на високоефективен екип с доказан професионализъм.

Новоназначените служители преминават през въвеждащо професионално обучение, което е съобразено с нормативните изисквания за съответните позиции, както и други обучения, свързани с качествено изпълнение на поставените задачи. В резултат на подробен анализ на нуждите от обучение и развитие, служителите имат възможност да участват в инцидентни или регулярни обучения, както за подобряване на професионалните им компетенции, така и за развитие на т.нар. специфични умения – свързани с работа с клиенти, управление на проекти, управление на екипи и др.

В дейностите по управление и развитие на персонала, организацията си партнира с външни институции – университети, компании за подбор, обучителни и консултантски екипи.

Ние активно се включваме в дейности като изложения на работодатели, където представяме възможностите за работа и развитие в Банката и подпомагаме професионалната ориентация на младите хора.

Ние активно подкрепяме, в продължение на няколко години, и инициативата на Джуниър Ачийвмънт България „Мениджър за един ден“ и давахме възможност на амбициозни младежи да се включат в реални работни процеси и проекти и да направят първите си стъпки в посока избор на професия.

За нас е важно служителите ни да се чувстват добре и да работят с удоволствие. Банката организира екипни мероприятия и различни инициативи, които подпомагат развитието на екипите и чувството за принадлежност.

Служителите на Банката се управляват с уважение и грижа. Ние сме осигурили допълнително медицинско обслужване и медицинска профилактика за нашите хора, както и преференциални условия за спортуване.

По отношение на заплащането на труда, в Банката е въведена повременно-премиалната система на заплащане на труда. За длъжностите в

администрацията и централния офис, системата на заплащане е повременна – определя се според продължителността на работното време, което може да е 4, 6 или 8 часов работен ден. При тази система не се измерва количеството работа, а само времето, през което служителят е предоставял труда си. За всички длъжности, свързани с продажбите и събирането на вземания системата е повременно-премиална. Възнаграждението е разделено на две части – едната част е гарантиран минимум за отработеното време, а другата част (премиалната) се определя за количествени и качествени показатели.

За да осигури необходимите здравословни и безопасни условия на труд, Банката е ангажирала външна служба по трудова медицина за структурите си в България и Румъния. Тя осигурява необходимото обезпечаване с препоръки, обучения и разработка на документи, свързани със създаването и поддържането на лични досиета за здравето състояние на работещите; изготвяне на ежегоден анализ на здравословното състояние на работещите въз основа на резултати от предварителни и периодични медицински прегледи и изследвания; анализ на показатели за временна и трайна нетрудоспособност и връзката им с условията на труд; и преглед на данни за професионална заболяемост и трудов травматизъм. Службата определя необходимите медицински специалисти и клинични и инструментални изследвания, нужни за провеждане на задължителни предварителни медицински прегледи и за провеждането на периодични профилактични медицински прегледи на работещите. Тя определя и периодичността на задължителните медицински прегледи на работещите, съобразно степента на потенциалния здравен риск. Службата по трудова медицина изготвя заключения за пригодността на лицата при постъпване на работа въз основа на карта за предварителен медицински преглед, както и за годността на работещия да изпълнява определена дейност въз основа на информация от проведени профилактични медицински прегледи. Разработват се и правила, норми и инструкции за осигуряване на здраве и безопасност при работа.

В Банката ни изградихме и поддържаме няколко канала за вътрешна комуникация. По този начин служителите ни винаги са информирани за важни текущи проекти, могат да зададат въпроси и да получат отговори.

Въведена е платформа за споделяне на идеи от страна на служителите ни за оптимизиране на работните процеси – чрез нея, те имат възможност да отправят своите аргументирани предложения, като се включат с препоръки и идеи, включително и да ги разпишат детайлно. Комисия разглежда всички предложени идеи и се взимат решения за последващи стъпки, като самите служители при пълна прозрачност получават обратна връзка и имат възможност за активно участие в самия процес по реализирането им.

Политики и дейности по отношение на опазването на околната среда

За Ти Би Ай Банк ЕАД и нейните дъщерни дружества устойчивото бизнес развитие е много по-голяма ценност от краткосрочната доходност и други търговски ползи. Вярваме, че дългът ни към природата, от която сме част, е ключов елемент от грижата ни за благополучието на всички заинтересовани страни и на цялото ни общество. Затова се стремим да намалим негативното въздействие на нашата дейност върху околната среда и да използваме всяка възможност да допринесем за опазването на природата.

Като всяка компания, дружествата в групата на Ти Би Ай Банк ЕАД също оставят своя отпечатък върху околната среда. Това се изразява най-вече чрез консумацията на енергийни и водни ресурси, и използването на хартия и други материали, свързани с ежедневната работа на Банката. Състоянието на офисите ни, ефективността на използваното оборудване и транспортни средства също оказват влияние.

През последните години вложихме усилия в модернизиранието на офисите и централата ни. Въведохме използването на високоефективни климатични системи и системи за управление на сградите, обновихме топлоизолацията и осветлението. В резултат на всички новости намалихме общото потребление на енергия.

Освен намалението при общата консумирана енергия, в голяма част от вътрешните процеси използваме електронен обмен на документи, което също така е и част от нашето стратегическо разбиране за дигитализиране на бизнес и операционните процеси. Днес предлагаме на своите клиенти високо ниво на обслужване и иновативни банкови услуги, използвайки значително по-малко ресурси. При повечето

работни процеси не се използва хартия, а в случаите когато е невъзможен безхартиен обмен на информация, той е ограничен до минимум. Всички тези оптимизации са намалили значително използването на хартия в Банката.

След оптимизирането на процесите в Банката, искаме да предадем тази посока на мислене и работа и на нашите клиенти и партньори. Насърчаваме ги да използват иновативни технически решения и да намаляват потреблението на хартия и други ресурси, използвани в тяхната дейност.

За нас е важно да бъдем близо до нашите клиенти и партньори. Това налага честото използване на автомобили. От самото начало на Банката до днес са използвани автомобили с нисък разход на гориво. Като поредна стъпка за намаляване на отпечатъка върху околната среда, Банката е в непрекъснат процес на подмяна на автомобилния си парк с все по-икономични и покриващи и най-високите европейски стандарти за изгорели газове превозни средства.

Нашата група TBI Financial Services B.V., част от финансовия холдинг 4Финанс, може да се похвали със значителни постижения в областта на опазването на околната среда и ние сме твърдо решени да пренесем и да обогатим добрите практики на пазарите, на които оперираме. В тази връзка, ние се ангажираме да си поставяме съответстващи цели и задачи, непрекъснато да следим, оценяваме и подобряваме екологичното си представяне и да спазваме стриктно всички изисквания на местното, националното и международното законодателство в съответната област.

Като социално отговорна институция, ние сме решени да използваме влиянието си, за да работим за опазването на планетата, която ще завещаем на нашите деца. За целта, ние не само ще се придържаме към политика на екологична отговорност в ежедневната си работа, но и постепенно ще я разпростираме към своите клиенти, партньори, доставчици и цялото ни общество, за да спомагаме за налагането на природосъобразни бизнес практики и постигането на устойчив икономически растеж.

Политики и дейности по отношение на социалните въпроси

Клиентите на Ти Би Ай Банк ЕАД и нейните дъщерни дружества са в основата на всички

дейности на Групата и основен приоритет на управлението е да направи живота им по-прост, по-бърз и по-добър. Тъй като клиентите стават все по-дигитално ориентирани в ежедневието си, очакванията им по отношение на банкирането също се развиват и целта на Ти Би Ай Банк ЕАД е да използва все по-широк кръг от технологии, за да удовлетворява нуждите им.

В отношенията си със своите клиенти, Банката се е посветила на представянето на отговорни социални съобщения и поведенчески модели, използвайки всичките си налични канали за комуникация.

Ти Би Ай Банк ЕАД полага и усилия във връзка с редица инициативи за подкрепа и развитие на финансовата образованост на населението по принцип и на българските студенти в частност, с цел предоставянето им на по-добри стратегии за вземане на информирани и ефективни финансови решения.

Основна цел на Банката е и изграждането и развиването на талантиливи и диверсифицирани

екипи, които да допринасят за постигането на положителни бизнес резултати. Основно вярване в нашата корпоративна култура е, че талантът не се обуславя от държава, раса, сексуална ориентация, способности, вярвания, поколения и опитности. Работната среда в Банката се основава на взаимно уважение и приемане, чрез които хората да могат максимално да се развиват.

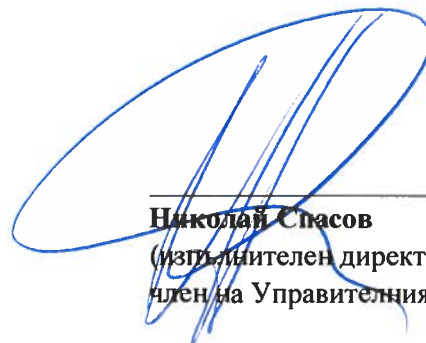
Приемането и диверсифицирането позволяват на Банката да засили и връзките си със своите клиенти, партньори, и общността, в която оперира.

Оповестявания по Регламент 2020/852 на Европейския парламент:

Оповестяванията не са приложими за индивидуални финансови отчети и са включени в консолидираните финансови отчети на Групата.

Валентин Гълъбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Николай Спасов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

1. Корпоративен профил

Ти Би Ай Банк ЕАД („Банката“) е еднолично акционерно дружество, учредено в съответствие със законодателството на Република България, което извършва дейност в България и чужбина, съгласно лиценз получен от Българската Народна Банка.

2. Капиталова структура

Към 31 декември 2023 г., записаният капитал на Банката е в размер на 81 600 000 лева, като броят на безналичните акции е 81 600 000 (осемдесет и един милиона и шестотин хиляди), всяка с номинал от 1 лев. Банката има право да издава само обикновени безналични акции, всяка от които дава на притежателя си право на един глас в общото събрание на акционерите. Към 31 декември 2023 г., едноличен собственик на капитала на Банката е TBI Financial Services B.V., Холандия. Крайната компания-майка на Банката е Tigona Limited, Кипър.

3. Права и задължения на акционерите

Акционерът притежава всички права и задължения установени от закона, други нормативни актове и устава на Банката.

4. Организационна структура на Банката

Ти Би Ай Банк ЕАД е с двустепенна система на управление. Всички членове на Надзорния и на Управителния съвет на Банката отговарят на изискванията на Закона за кредитните институции, както и на разпоредбите на Наредба 20 на Българската народна банка.

Структурата на Банката се състои от :

- Общо събрание на акционерите;
- Надзорен съвет;
- Управителен съвет;
- други структурни единици, определени от Общото събрание, Надзорния съвет или Управителния съвет на Банката.

Едноличният акционер е висшият ръководен орган на Банката, който взема решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на дружеството.

Годишно общо събрание се провежда най-късно до шест месеца след приключване на финансовата година, освен ако е определено друго от закона. Управителния съвет на Банката свиква извънредно общо събрание, ако:

- капиталът на Банката спадне под законно изискуемия минимум;
- това е изискано от едноличния акционер;
- това е изискано от друго лице, упълномощено от закона.

Едноличният акционер има право да:

- изменя и допълва устава на Банката;
- увеличава и намалява капитала;
- взема решение относно сливане, разделяне, преобразуване и закриване на Банката;
- избира и отстранява членовете на Надзорния съвет и установява размера на тяхното възнаграждение;
- назначава и освобождава одиторите на Банката и определя възнаграждението им;
- одобрява финансовия отчет на Банката и взема решение за разпределение на печалбата;
- освобождава от отговорност членовете на Надзорния и Управителния съвет;
- взема решение при предявяване на иск срещу член на Управителния или Надзорния съвет, или акционер на Банката;
- взема решение за издаването на облигации;
- назначава ликвидаторите при прекратяване на Банката, освен в случай на несъстоятелност;
- взема решение относно други въпроси от правомощията на Общото събрание съгласно закона.

Надзорният съвет упражнява контрол върху дейността на Банката и Управителния съвет. Надзорният съвет определя висока корпоративна култура и бизнес етика с прилагането на етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение. Надзорният съвет избира и освобождава членовете на Управителния съвет, в съответствие с принципите за непрекъсваемост на работата му.

Основните функции на Надзорния съвет са:

- да изпълнява надзорни функции и представлява Банката в отношенията с Управителния съвет;
- да определя основните цели на дейността на Банката и стратегията за тяхното постигане;
- да потвърждава решенията на Управителния съвет, които са от компетентностите на Надзорния съвет, в съответствие с устава на Банката, правилата за дейността на Надзорния съвет и закона.

Надзорният съвет се състои от поне трима, но не повече от седем члена. Членовете на Надзорния съвет се избират и освобождават от Общото събрание на акционерите. Членовете на Надзорния съвет се избират за срок от пет години. В състава на Надзорния съвет на Ти Би Ай Банк ЕАД се включват лица с подходяща квалификация и професионален опит, съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена.

Членовете на Надзорния съвет носят солидарна и лична отговорност съгласно закона за всяка щета, причинена виновно при нарушаване на изискванията на закона или на устава на Банката, или при неизпълнение на задълженията си. Членовете на Надзорния съвет са длъжни да работят обективно, критично и независимо, като избягват конфликти на интереси, а когато това не е възможно, да ги оповестяват своевременно.

Членовете на Надзорния съвет избират председател на Надзорния съвет помежду си, който организира работата на Надзорния съвет. Членовете на Надзорния съвет могат да изберат и заместник-председатели на Надзорния съвет, заместващи председателя в случай, че той отсъства.

Управителният съвет ръководи ежедневната дейност на Банката съгласно стратегията и основните принципи на дейността, установени от Надзорния съвет, и контролира ежедневната дейност на служителите на Банката.

- Управителният съвет на Банката е упълномощен да взема решения по всякакви въпроси, свързани с оперативната дейност на Банката и да извършва самостоятелно сделки в рамките на правомощията си съгласно

закона, устава на Банката и Правилника за дейността на управителния съвет, одобрен от Надзорния съвет;

- Управителният съвет установява политики в областта на риска и изгражда система за управление на риска и вътрешен контрол;
- Управителният съвет дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на бизнес плана на дружеството, сделки от съществен характер, както и други дейности, установени в стратегията на Банката;
- Управителният съвет се отчита пред Надзорния съвет и Общото събрание на акционерите. Управителният съвет представя на Надзорния съвет поне веднъж на всеки три месеца доклад за бизнес дейността и състоянието на Банката, както и незабавно информира последния за съществено влошаване на икономическото състояние на Банката и други важни обстоятелства, относно икономическата дейност на Банката.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за срок на служба от пет години. Управителния съвет се състои от поне трима члена, но не повече от седем члена. Най-малко двама от членовете на Управителния съвет следва да са изпълнителни директори (изпълнителни членове), като Банката се представлява единствено от двама изпълнителни директори заедно.

Членовете на Управителния съвет, с одобрение на Надзорния съвет, избират помежду си изпълнителните директори, председателя на Управителния съвет и заместник-председателя на Управителния съвет, който замества председателя, когато той отсъства. За изпълнителни директори могат да се избират само лица, които са получили съответното предварително одобрение от Българската Народна Банка да управляват и представляват Банката по реда, предвиден в действащото законодателство. Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества, представляващи предпоставка за постигане на целите на Банката.

Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват действия, които ще или могат да породят конфликт между техните интереси и тези на Банката. В случай че такъв конфликт се появи, те следва да го разкрият и да не участват при обсъждането и при вземането на решение.

Комитети и комисии:

- В качеството си на институция от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит, в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Към датата на изготвяне на финансовия отчет, съвместните одитори имат одобрен от одитния комитет ангажимент за договорени процедури според изискванията на Наредба 10 на БНБ за вътрешен контрол на банките. Целта на Одитния комитет е да подпомага и съветва Общото събрание на акционерите в своя надзор върху дейността на Банката.
- **Комитет по обезценки** – органът, който взема решения за класифицирането и провизирането на рисковите експозиции на Банката.
- **Комитетът по отпускане на кредити** е органът, който е овластен да одобрява възникването на рискови експозиции към корпоративни клиенти. Кредитни експозиции, базирани на предварително зададени ограничения, подлежат на последващо одобрение от страна на Управителния съвет и/или трябва да бъдат потвърдени от Надзорния съвет.
- **Комитетът за управление на активите и пасивите** отговаря за цялостната работа с балансовия отчет на Банката и наблюдава лихвените нива и ликвидността, в съответствие със своите компетенции и организационна структура, посочени във вътрешните правила на институцията.
- Специална служба отговаря за **предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма**, както и за риска, свързан със спазването на съответните регулаторни изисквания.
- **Специализираната служба за безопасни условия на труд** отговаря за изпълнението на нормативните изисквания в тази област.

- **Комитетът за банкиране на дребно** отговаря за координиране на дейностите по обслужване на физическите лица – клиенти на Банката, в частност за развиване на продуктовата гама, инициране на кампании и калибриране на апетита за риск.
- **Комитетът по търговете** е оторизиран да взема решения по отношение на избора на доставчици и подновяването на договори с такива на базата на проведени търгове.

5. Одит и вътрешен контрол

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп, които да осигурят независимо изпълнение на задълженията им спрямо контролираните структурни и спомагателни звена. Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно принципна на „три линии на защита“. Контролните функции са независими от оперативните бизнес звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга.

Външните одитори се избират от общото събрание на акционерите. Външните одитори извършват независим финансов одит с цел изразяване на независимо одиторско мнение относно достоверното представяне във всички аспекти на същественост във финансовите отчети на финансовото състояние, отчетения финансов резултат, паричните потоци и собствения капитал на Банката. Външните одитори са независими от Банката одиторски предприятия.

6. Информационни системи

Банката е зависима от сложни информационни системи и евентуален срив, неефективност или разстройване на тези системи може да има значителен неблагоприятен ефект.

Информационните системи по принцип са изложени на многобройни проблеми, като заразяване с компютърни вируси, хакерски атаки, софтуерни и хардуерни неизправности. Всяка липса, прекъсване или нарушение в сигурността на тези системи може да доведе до проблеми или прекъсвания в отношенията с клиенти, управлението на риска, счетоводната система и системите по обслужване на

депозитите и кредитите. Ако информационните системи на Банката престанат да функционират нормално, дори за кратък период от време, Банката може за определен период да бъде неспособна да обслужва своите клиенти и да ги загуби. Също така, временно спиране на функционирането на информационните системи може да има за резултат извънредни разходи за възстановяване и потвърждаване на информацията. Освен това, всеки неуспех на Банката да осъвремени и развие съществуващите информационни системи, толкова ефективно, колкото конкурентите на Банката, може да има за резултат загуба на пазарен дял. Въпреки, че ръководството на Банката вярва, че има адекватна програма за сигурност и програма за работа при извънредни ситуации, включително напълно оборудван дублиращ информационен център, няма сигурност, че те ще са достатъчни да предотвратят подобни проблеми или да гарантират, че операциите на Банката няма да бъдат съществено затруднени.

Всеки от тези или други проблеми, свързани с информационните системи на Банката, могат да имат значителен негативен ефект върху дейността на Банката, резултатите от нейните операции и финансовото и състояние.

7. Политика за възнагражденията

Принципите за формиране на възнаграждение в Банката са структурирани така, че да допринасят за разумни корпоративно управление и управление на риска. Ти Би Ай Банк ЕАД прилага политика за възнагражденията в изпълнение на Закона за кредитните институции и Наредба 4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките, която е съобразена с бизнес стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за прозрачност, недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, документираност, обективност и надеждно управление на риска.

Политиката установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта на Банката е да се придържа към оптимално съотношение между тези два вида възнаграждение при достатъчно висок дял на постоянното в зависимост от категориите персонал, така че да се осигури по-голяма гъвкавост спрямо променливото, включително възможност за неизплащането му. При определяне на възнагражденията се отчитат не само финансовите резултати, но и етичните норми и корпоративните ценности, залегнали в Етичния кодекс на Банката, както и надеждното и ефективно управление на риска.

8. Разкриване на информация

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Банката поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не толерира злоупотреби с вътрешна информация. При оповестяването на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В интернет страницата на Банката се публикува:

- информация за дейността и историята на Банката;
- информация за акционерната структура;
- информация за управителните органи и устройството на Банката;
- финансовите отчети за последните минимум три финансови години;
- предстоящи събития и инициативи;
- друга важна информация, свързана с дейността на Банката.

9. Заинтересовани лица

Ти Би Ай Банк ЕАД прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, клиенти, служители, обществеността и други.

10. Информация за спазването по целесъобразност на кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя на КФН по чл. 10н, ал.8 от ЗППЗК

Ти Би Ай Банк ЕАД не е публично дружество и няма нормативно задължение да прилага разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление („НККУ“), одобрен от заместник-председателя на Българска фондова борса – София, но политиката за корпоративно управление на Ти Би Ай Банк ЕАД се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти, добрите банкови практики и по целесъобразност с принципите заложени в НККУ.

Тъй като Банката е еднолично акционерно дружество, изискванията относно защита на правата на акционерите, публикуване и оповестяване на информация касаеща акционери, не са валидни.

Принципите са утвърдени чрез следните вътрешни документи на Банката:

- устав;
- политиката за корпоративно управление;
- организационна структура;
- кодекс за етично поведение на администраторите и служителите;
- политика за възнагражденията.

Политиката за корпоративно управление на Ти Би Ай Банк ЕАД е общия документ, съдържащ утвърдени стандарти за добро и отговорно управление и определящ правилата, критериите и механизмите за изпълнение на функцията по корпоративното управление на Банката.

Целта на политиката е да се регламентира корпоративното управление като една от основните бизнес функции и да очертае основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване на организацията и методите на управление в Ти Би Ай Банк ЕАД.

Политиката има още за цел да структурира основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката.

Нейното прилагане спомага за осъществяването на целите и плановете, които са в интерес на Банката като цяло, клиентите, акционерите,

кредиторите, заинтересованите лица в страната и чужбина, както и да улесни ефикасния контрол върху ефективното използване на ресурсите.

Политиката определя общите принципи и механизми на корпоративно управление на Банката, като:

- стандартизация и хармонизация на процеса по корпоративно управление;
- установяване на ключови бизнес цели, които се осъществяват в обхвата на бизнес линията „Планиране и отчитане“.

Управителният съвет на Банката определя, в рамките на поставените цели, главните показатели за изпълнението им, като растеж, възвръщаемост на капитала, ниво на заделени провизии, пазарен дял и др., които осигуряват основа за изготвяне на конкретни бизнес планове, а за органите на управлението – възможност за контролирането на тези планове, в съответствие с Политиката.

11. Вътрешен контрол

Вътрешният контрол включва следните компоненти:

- Контролна среда – описание на контролната среда може да бъде намерено в секция „Одит и вътрешен контрол“ на Декларацията за корпоративно управление;
- Процес на оценка на рисковете на предприятието – описание на контролната оценка на рисковете на Банката може да бъде намерено в секция „Одит и вътрешен контрол“ на Декларацията за корпоративно управление, както и в секция „Ликвидност и рискове“ на Консолидирания годишен доклад за дейността;
- Информационна система, включително свързаните с нея бизнес процеси, съществени за финансовата отчетност и комуникация – описание на информационната система на Банката може да бъде намерено в секция „Информационни системи“ на Декларацията за корпоративно управление;
- Контролни дейности – описание на контролните дейности на Банката може да бъде намерено в секция „Одит и вътрешен контрол“ на Декларацията за

Индивидуална декларация за корпоративно управление

корпоративно управление, както и в секция „Ликвидност и рискове“ на Консолидирания годишен доклад за дейността;

- Текущо наблюдение на контролите – описание на текущото наблюдение и контрол на Банката може да бъде намерено в секция „Одит и вътрешен контрол“ на Декларацията за

корпоративно управление, както и в секция „Ликвидност и рискове“ на Консолидирания годишен доклад за дейността.

Валентин Гълъбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Николай Спасов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Одиторско дружество с рег. № 108
„Ърнст и Янг Одит“ ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе“ № 47А, ет. 4
София, п. к. 1124

Одиторско дружество с рег. № 015
„БДО АФА“ ООД
ул. Оборище №38
София, п.к. 1504

Доклад на независимите одитори

До едноличния акционер

На „Ти Би Ай Банк“ ЕАД

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения индивидуален финансов отчет на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД („Банката“), включващ индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 година, индивидуален отчет за всеобхватния доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал и индивидуален отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни бележки към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводната политика.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет дава ярна и честна представа за финансовото състояние на Банката към 31 декември 2023 година и за нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

**Building a better
working world**

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения индивидуален финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Обезценка на Предоставени заеми на клиенти според изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“</p> <p>Оповестяванията на Банката по отношение на обезценка на предоставени заеми на клиенти са включени в Пояснителна бележка 14 „Предоставени заеми на клиенти“, Пояснителна бележка 15 „Провизии за загуби от обезценка“ и Пояснителна бележка 3. „Счетоводни приблизителни оценки, преценки и предположения“.</p> <p>Предоставените заеми на клиенти представляват съществена част (65%) от общите активи на Банката към 31 декември 2023 година като тяхната брутна стойност възлиза на 2,055,614 хиляди лева, а натрупаната обезценка е в размер на 163,215 хиляди лева. Банката прилага модел за обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби (ОКЗ) в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.</p> <p>Прилагането на такъв модел за обезценка е довело до повишено ниво на сложност в изчисленията и по-значителна степен на преценки от страна на ръководството при определяне на ОКЗ, както е оповестено в Пояснителна бележка 3. „Счетоводни приблизителни оценки, преценки и предположения“. Ключовите предположения, преценки и параметри</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Получаване на разбиране и оценяване на политиката за обезценка на предоставени заеми на клиенти на Банката, прилаганите от нея модели за изчисление на ОКЗ на кредитните портфейли на корпоративни клиенти и на физически лица на колективна и индивидуална база, както и на ключовите предположения и преценки, които са използвани в тях, спрямо изискванията на МСФО 9. • Оценяване дали политиката за обезценка и възприетите подходи за приблизителна оценка на ОКЗ се прилагат последователно в съответствие с изискванията на МСФО 9.

Building a better
working world

при определяне на ОКЗ са свързани с разработване на количествени и качествени показатели за проследяване на значително увеличение на кредитния риск за разпределението на отделните експозиции кредити на клиенти по фази (Фаза 1: Експозиции без значително увеличение на кредитния риск; Фаза 2: Експозиции със значително увеличение на кредитния риск, но без налични обективни доказателства за обезценка и Фаза 3: Експозиции с налични обективни доказателства за обезценка); за определянето на „вероятността за влошаване“ (PD), „загубата при неизпълнение“ (LGD) и „експозиция при неизпълнение“ (EAD), а също така и за включването на информация за бъдещо развитие на макро-икономически фактори предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ. По-високата степен на приближение и оценъчна несигурност са присъщи на оценката на ОКЗ за кредити на клиенти от Фаза 1, Фаза 2 и Фаза 3, която се определя на колективна база в зависимост от това, доколко Банката разполага с подкрепяща историческа информация за тестване на използваните допускания и калибриране на точността на оценките за PD и LGD в модела за обезценка. В допълнение, определянето на загуби от обезценка на кредити на клиенти на индивидуална база е също свързано с прилагането на значителни преценки и предположения от ръководството, най-вече, относно времето разпределение и сумите на очакваните бъдещи парични потоци, включително от реализиране на обезпечения.

- Оценяване на вътрешните контроли на ниво организация по отношение на прилагането и използването на моделите за обезценка, включително документацията на моделите, както и честотата на актуализиране и обосноваване на прилаганите параметри и макро показатели.
- Получаване на разбиране и извършване на обхождане на установените процеси и контроли на Банката, свързани с мониторинг и обезценка на кредити на корпоративни клиенти и на клиенти физически лица според изискванията на МСФО 9.
- Оценяване на дизайн и тестване на оперативната ефективност на ключови контроли в процеса по мониторинг и обезценка на предоставени заеми на корпоративни клиенти и на клиенти физически лица на Банката във връзка с изискванията на МСФО 9. Ние включихме нашите специалисти по Информационни технологии (ИТ) в извършването на тестове и оценяването на общите ИТ контроли на информационната система на Банката, използвана в процеса по мониторинг на предоставени заеми на клиенти, за целите на прилагането на МСФО 9.
- Извършване на аналитични процедури на база на детайлни данни, за да оценим взаимовръзките на тенденциите в отчетените разходи за загуби от обезценка спрямо тенденциите в развитието на кредитните портфейли на Банката, както и отразяване на ефектите породени от очакваното влошаване на макро-икономическите показатели.
- Оценяване, на база извадка от кредитни експозиции, дали те са правилно разпределени по фази на обезценка спрямо прилаганите от Банката показатели за проследяване на значителното увеличение на кредитния риск според изискванията на МСФО 9 към 31 декември 2023 година.

Building a better
working world

През 2023 година, предвид социалните и икономически последици от влошаването на макро-икономическите фактори, при определянето на ОКЗ, Банката е взела предвид и значителните несигурности чрез преразглеждане на допусканията за вероятността за влошаване (PD) и чрез засилени вътрешни процедури по мониторинг на кредитния риск, включващи разграничаване и оценки на случаите/индикациите, които могат да са свързани с дългосрочни финансови проблеми на кредитополучателите различни от тези, водещи до временни ликвидни затруднения.

Поради съществеността на предоставените заеми на клиенти като елемент на индивидуалния финансов отчет на Банката, както и сложността, значителните преценки и високата степен на присъща несигурност в приблизителните оценки на ОКЗ, заложили в модела за обезценка, който се прилага според изискванията на МСФО 9, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

- Специфичен анализ на използваните от Банката предположения при определянето на сумата на очакваните бъдещи парични потоци, в това число от реализация на обезпечения за рисково-базирана извадка от предоставени заеми на корпоративни клиенти, които са били предмет на индивидуална обезценка от страна на Банката, като се фокусирахме върху онези, чиято обезценка би имала потенциално най-значителен ефект върху индивидуалния финансов отчет.
- Извършване на одиторски процедури за последващи събития, насочени към развитието на предоставените заеми на корпоративни клиенти от посочената извадка в предходния параграф след отчетната дата, за да оценим последователността на предположенията, използвани от Банката за очакваните бъдещи парични потоци.
- Оценяване и тестване на приложението на модела за изчисление на колективна обезценка на предоставени заеми на клиенти физически лица, използван от Банката към 31 декември 2023 година. Ние се фокусирахме върху оценяването на разумността на изчисленията на параметрите за PD и LGD чрез преглед на подкрепяща информация за ключовите предположения и входящи данни, включително за отразяване на ефектите от влошаване на макро-икономическите показатели през 2023 година. Ние, също така, анализирахме изчисленията на параметрите, използвани от Банката, с оглед включването на корекция в модела за обезценка относно бъдещото развитие на макро-икономическите фактори и тяхната взаимовръзка с кредитите на клиенти на Банката.
В допълнение, ние тествахме математическата точност на формулите използвани в модела за колективна обезценка.

- Ние включихме нашите МСФО 9 специалисти за извършване на тестове на изчислената обезценка по предоставени заеми на клиенти на Банката и преценка относно адекватността на предположенията, използвани в изчисленията на основните параметри (PD, LGD и EAD) според изискванията на МСФО 9 за колективно обезценяването на заеми на Банката.
- Преглед на извършения от Банката симулационен тест-анализ на база данни от минали периоди (back-testing) на използваните предположения за LGD за портфейла от предоставени заеми на физически лица с оглед оценка за разумността на изчислената приблизителна оценка на ОКЗ, определена на колективна база.
- Оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията на Банката, свързани с обезценка на предоставени заеми на клиенти според изискванията на МСФО 9.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

**Building a better
working world**

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този индивидуален финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Допълнително докладване във връзка с №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор

Изявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на нейния индивидуален финансов отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба №58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на Банката в ролята ѝ на инвестиционен посредник.

**Building a better
working world**

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „БДО АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 година на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД („Банката“) от общото събрание на акционерите, проведено на 11 декември 2023 г., за период от една година.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 година на Банката представлява осми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „БДО АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД: Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД:

Милка Начева-Иванова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

Валя Йорданова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

31 май 2024 година
гр. София, България

Индивидуален отчет за всеобхватния доход
за годината, завършваща на 31 декември

	Бележки	2023 г.	2022 г.
Приходи от лихви по ЕЛП метод и други подобни приходи	4	376 982	267 334
Разходи за лихви по ЕЛП метод и други подобни разходи	4	(70 603)	(22 992)
Нетен лихвен доход		306 379	244 342
Приходи от такси и комисионни	5	99 602	65 852
Разходи за такси и комисионни	5	(8 306)	(5 909)
Нетен доход от такси и комисионни		91 296	59 943
Нетни загуби от търговски операции	6	(13 677)	(12 780)
Други печалби, нетно	7	28 511	63 188
Нетен оперативен доход преди обезценки		412 509	354 693
Загуби от обезценка на финансови активи	15	(97 743)	(56 959)
Загуби от обезценка на други активи	17, 20	(978)	(4 444)
Нетен оперативен доход		313 788	293 290
Разходи за персонал	8	(100 268)	(68 633)
Разходи за амортизация	18, 19	(10 899)	(7 240)
Други оперативни разходи	9	(68 458)	(79 665)
Общо оперативни разходи		(179 625)	(155 538)
Печалба преди данъци		134 163	137 752
Разходи за данъци върху печалбата	10	(15 400)	(6 718)
Печалба за годината		118 763	131 034

(Продължава на следващата страница)

Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 31 май 2024 г.

Одиторско дружество „Брист и Янг Одит“ ООД:

Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД

Индивидуален отчет за всеобхватния доход (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември

	Бележки	2023 г.	2022 г.
Печалба за годината		118 763	131 034
Компоненти на друг всеобхватен доход („ДВД“), които:			
<u>Може да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:</u>			
Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни дейности		(43)	(36)
Нетна печалба/(загуба) от финансови активи по ССДВД		5 925	(12 352)
Текущ данък върху горните суми	10	(622)	1 231
Друг всеобхватен доход за годината, след данъци	29	5 260	(11 157)
Общо всеобхватен доход за годината, след данъци		124 023	119 877

Валентин Гълъбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Николай Спасов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Сергей Любарский
(финансов директор)

Финансовият отчет е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 30 май 2024 г.
Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 31 май 2024 г.

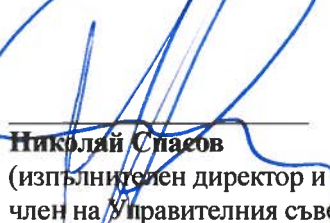
Одиторско дружество „Бърнст и Янг Оудит“ ООД:

Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД

Индивидуален отчет за финансовото състояние
към 31 декември

	Бележки	2023 г.	2022 г.
Активи			
Парични средства в брой и в централни банки	11	442 709	359 378
Предоставени средства на други банки	12	91 199	66 759
Деривативи	2.2.1	5 760	9 570
Финансови активи по ССДВД	13	315 784	133 670
Предоставени заеми на клиенти	14,15,16	1 892 399	1 394 693
Други активи	21	83 039	59 405
Придобити активи от обезпечения	17	5 180	6 792
Отсрочени данъчни активи	10	5 204	2 887
Инвестиции в дъщерни дружества	20	16 401	16 401
Нематериални активи	18	45 272	25 949
Имоти и оборудване	19	28 105	25 632
Инвестиционни имоти	19	1 422	1 492
Общо активи		2 932 474	2 102 628
Пасиви			
Деривативи	2.2.1	545	11 322
Привлечени средства от клиенти	23	2 207 519	1 583 915
Текущи данъчни пасиви	10	10 058	1 342
Други пасиви	24	109 457	87 364
Лизингови задължения	25	10 370	10 345
Подчинен дълг	26	122 627	60 561
Отсрочени данъчни пасиви	10	96	–
Общо пасиви		2 460 672	1 754 849
Собствен капитал			
Основен акционерен капитал	29	81 600	81 600
Законови резерви	29	8 350	8 350
Резерв от нереализирани преоценки на финансови активи по ССДВД	29	(5 211)	(10 514)
Резерв от реализирани преоценки на финансови активи по ССДВД	29	(7 367)	(7 367)
Резерв от преизчисление на отчети на чуждестранни дейности	29	836	879
Неразпределена печалба		393 594	274 831
Общо собствен капитал		471 802	347 779
Общо пасиви и собствен капитал		2 932 474	2 102 628

Валентин Гълъбов
 (изпълнителен директор и
 член на Управителния съвет)

Николай Спасов
 (изпълнителен директор и
 член на Управителния съвет)

Сергей Любарский
 (финансов директор)

Финансовият отчет е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 30 май 2024 г.
 Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

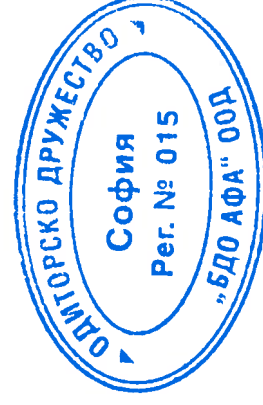
Индивидуален годишен финансов отчет (в хил. лева)

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, завършваща на 31 декември 2022 г.

	Основен акционерен капитал (Бележка 29)	Законови резерви (Бележка 29)	Резерв от нереализирани преоценки на финансови активи по ССДВД (Бележка 29)	Резерв от реализирани преоценки на финансови активи по ССДВД (Бележка 29)	Резерв от неизчисление на отчети на чуждестранни дейности (Бележка 29)	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Към 1 януари 2022 г.	81 600	8 350	607	(7 367)	915	163 353	247 458
Печалба за годината	-	-	-	-	-	131 034	131 034
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	-	-	(11 121)	-	(36)	-	(11 157)
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	(11 121)	-	(36)	131 034	119 877
Дивиденди	-	-	-	-	-	(19 556)	(19 556)
Към 31 декември 2022 г.	81 600	8 350	(10 514)	(7 367)	879	274 831	347 779

(Продължава на следващата страница)

Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 31 май 2024 г.

Одиторско дружество „Брист и Янг Одит“ ООД:

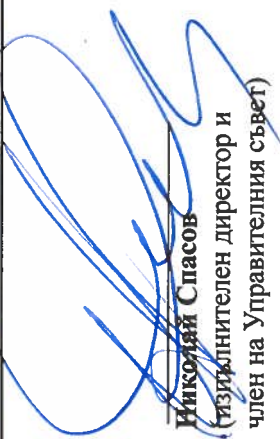
Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД

Индивидуален годишен финансов отчет (в хил. лева)

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал (продължение)
за година, завършваща на 31 декември 2023 г.

	Основен акционерен капитал (Бележка 29)	Законови резерви (Бележка 29)	Резерв от реализирани преоценки на финансови активи по ССДВД (Бележка 29)	Резерв от реализирани преоценки на финансови активи по ССДВД (Бележка 29)	Резерв от преизчисление на отчети на чуждестранни дейности (Бележка 29)	Незаприделена печалба	Общо собствен капитал
Към 1 януари 2023 г.	81 600	8 350	(10 514)	(7 367)	879	274 831	347 779
Печалба за годината	-	-	-	-	-	118 763	118 763
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	-	-	5 303	-	(43)	-	5 260
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	5 303	-	(43)	118 763	124 023
Към 31 декември 2023 г.	81 600	8 350	(5 211)	(7 367)	836	393 594	471 802

Валентин Гълъбов
(изпълнителен директор и член на Управителния съвет)

Николай Спасов
(изпълнителен директор и член на Управителния съвет)

Сергей Любарский
(финансов директор)

Финансовият отчет е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 30 май 2024 г.
Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Оферта № 138/2024 за издаване на одиторски доклад с дата: 31 май 2024 г.

Олигорско дружество „БДО АФА“ ООД

Индивидуален отчет за паричните потоци
за годината, завършваща на 31 декември

	Бележки	2023 г.	2022 г.
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба за годината		118 763	131 034
<i>Корекции за непарични позиции:</i>			
Обезценка на финансови активи	15	97 743	56 959
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	20	—	4 450
Обезценка на други активи	17	978	(6)
Амортизация на имоти и оборудване и нематериални активи	18, 19	6 153	4 013
Амортизация на активи с право на ползване	19	4 746	3 227
Провизии	7	(42)	(67)
Начисления по краткосрочни доходи на наети лица	24	8 525	6 311
Нереализирани загуби от валутна преоценка		722	91
Начислен разход за данъци	10	15 400	6 718
		<u>134 225</u>	<u>81 696</u>
<i>Нетно намаление/(увеличение) в оперативните активи:</i>			
Задължителни резерви при централни банки	11	(121 336)	(39 475)
Предоставени заеми на банки с матуритет над 3 месеца	12	(32 837)	(33 609)
Предоставени заеми на клиенти	14	(595 137)	(574 482)
Финансови активи по ССДВД	13	(177 123)	(36 681)
Придобити активи от обезпечение	17	634	741
Деривативи	2.2.1	(6 967)	1 268
Други активи	21	(22 792)	(39 999)
		<u>(955 558)</u>	<u>(722 237)</u>
<i>Нетно увеличение/(намаление) в оперативните пасиви:</i>			
Привлечени средства от банки	22	—	(13 042)
Привлечени средства от клиенти	23	623 604	612 360
Други пасиви	24	22 214	37 623
		<u>645 818</u>	<u>636 941</u>
<i>Други корекции:</i>			
Платени данъци, нетно	10	(9 526)	(7 409)
Нетни парични потоци (използвани в)/от оперативна дейност		<u>(66 278)</u>	<u>120 025</u>

(Продължава на следващата страница)

Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 31 май 2024 г.

Одиторско дружество „Брнст и Янг Одит“ ООД:

Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД

Индивидуален отчет за паричните потоци (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември

	Бележки	2023 г.	2022 г.
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Увеличаване на капитала на дъщерни дружества	20	–	(2 400)
Покупка на нематериални активи	18	(22 726)	(13 881)
Покупка на имоти и оборудване	19	(5 847)	(6 022)
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		(28 573)	(22 303)
Парични потоци от финансова дейност			
Платени дивиденди		–	(19 558)
Извършени плащания по лизингови договори	25, 30	(7 204)	(2 587)
Извършени плащания по подчинен дълг	25, 30	(13 099)	–
Емитиране на подчинен дълг	26	69 498	40 528
Нетни парични потоци от финансова дейност		49 195	18 383
Изменение в паричните средства и паричните еквиваленти		(45 656)	116 105
Курсови разлики		(746)	(125)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	30	252 965	136 985
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	30	206 563	252 965
Допълнителна информация за паричните потоци от:			
Платени лихви		(73 034)	(21 490)
Получени лихви		391 443	277 011
Получени дивиденди		19 234	66 896

Валентин Гълъбов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Николай Спасов
(изпълнителен директор и
член на Управителния съвет)

Сергей Любарский
(финансов директор)

Финансовият отчет е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 30 май 2024 г.
Пояснителни бележки от 1 до 34 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 31 май 2024 г.

Одиторско дружество „Брист и Янг Оудит“ ООД:

Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД

1. Обща информация и съществена информация за счетоводната политика

1.1. Корпоративна информация

Ти Би Ай Банк ЕАД („Банката“) е кредитна институция, регистрирана в Софийски градски съд, България като акционерно дружество на 28 август 2003 г. с ЕИК 131134023. Банката, заедно с дъщерните си дружества („Групата“) предлага широка гама от банкови и небанкови финансови услуги на местни и чуждестранни клиенти.

Към 31 декември 2023 г., Банката притежава контролиращо участие в следните дъщерни дружества:

- TBI Money IFN S.A., Румъния;
- TBI Asset Management S.A., Румъния; и
- Вивус.бг ЕООД.

Крайната компания-майка е Tirona Limited, Кипър, която е мажоритарен собственик на финансовата група 4Финанс, към която Банката принадлежи.

Банката се управлява от Управителен съвет под контрола на Надзорен съвет и се представлява заедно от всеки двама изпълнителни директори. Лицата, натоварени с общо управление са членовете на Одитния комитет (Ариел Хасон, Инита Хане и Едгарс Дупатс) и Надзорния съвет (Ариел Хасон, Кийрън Донъли и Готие Ван Вединген).

Банката е със седалище и адрес на управление, считано от месец септември 2012 г., България, гр. София, ул. „Димитър Хаджикоцев“ № 52-54.

1.2. База за изготвяне на финансовия отчет; изявление за съответствие

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане („МСФО“) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения („КРМСФО“), приети от Европейския съюз („ЕС“). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Финансовият отчет е изготвен при спазване принципа на историческата цена, с изключение на следните:

- финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата и загубата;
- кредити, задължително отчитани по справедлива стойност през печалбата и загубата;
- финансови активи и пасиви държани за продажба (деривативи).

При изготвянето на финансовия отчет, ръководството е направило оценка на способността на Банката да продължи дейността си като действащо предприятие в обозримо бъдеще. Преценката на ръководството е, че не са на лице съществени несигурности, които да подлагат под съмнение способността на Банката да продължи дейността си и съответно финансовият отчет е изготвен на база действащо предприятие.

Банката представя отчета за финансовото си състояние по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на отчета за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние (нетекучи) е представен в бележките към финансовия отчет.

1.3. Съпоставимост на данните

Счетоводните политики на Банката са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период.

1.4. Промени в счетоводните политики и оповестявания, приложими за отчетни периоди приключващи на 31 декември 2023 г.

Приетите счетоводни политики са последователни на прилаганите през предходната финансова година, с изключение на следните МСФО и изменения на МСФО, които са възприети от Банката от 1 януари 2023:

- МСФО 17 *Застрахователни договори*;
- МСС 1 *Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (Изменения)*;
- МСС 8 *Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки (Изменения)*;
- МСС 12 *Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка (Изменения)*;
- МСС 12 *Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (Изменения)*.

Възприетите и изменени стандарти и разяснения не са оказали съществено влияние върху счетоводните политики на Банката.

1.5. Публикувани стандарти и промени в стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Банката към датата на издаване на настоящия финансов отчет.

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Банката към датата на издаване на настоящия финансов отчет.

- МСС 1 *Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (Изменения)*. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено, и ще трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с МСС 8. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- МСФО 16 *Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг (изменения)*. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

- МСС 7 *Отчети за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (Изменения)*. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- МСС 21 *Ефекти от промените във валутните курсове: Липса на обменемост (Изменения)*. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- Изменение на МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие*. През месец декември 2015 г. СМСС отложи за неопределен период датата на влизане в сила на това изменение в очакване на резултата от неговия изследователски проект за счетоводното отчитане при прилагането на капиталовия метод. Банката ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

1.6. Валутни операции

Функционална валута и валута на представяне

Позициите, включени във финансовия отчет на Банката, са калкулирани и представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Банката.

Левът е фиксиран към еврото по обменен курс 1,95583 лева за 1 евро от 1 януари 1999 г., в условията на Закона за БНБ от 1997 г.

Операции и наличности

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута като се използват валутните курсове, валидни на датите на операциите. Положителните и

отрицателните разлики от валутни курсове, възникващи в резултат на сетълмент на такива операции, както и от преизчисляването на монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути по валутните курсове, валидни в края на годината, се признават в печалбата или загубата.

Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута, се превръщат във функционална валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (покупка).

Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута са преизчислени към 31 декември 2023 г. по централния курс на БНБ, валиден за този ден – 1,95583 лева за 1 евро, 1,76998 лева за 1 щатски долар и 0,393084 за 1 нова румънска лея (31 декември 2022 г.: 1,95583 лева за 1 евро, 1,83371 лева за 1 щатски долар и 0,395157 за 1 нова румънска лея).

Активите и пасивите на чуждестранната дейност на Банката, извършвана чрез клона ѝ в Румъния се преизчисляват в български лева по заключителния курс на БНБ, валиден за нова румънска лея, съответно чрез клона ѝ в Гърция по фиксирания курс за евро към 31 декември 2023 г. Приходите и разходите на чуждестранната дейност в Румъния се преизчисляват по среден курс за отчетния период, който за 2023 г. е 0,395549 (2022 г.: 0,396628) за 1 нова румънска лея, съответно за в Гърция по фиксирания курс за евро. Ефектът от преизчисляването от функционалната валута на клона към функционалната валута на Банката се признава в другия всеобхватен доход.

1.7. Приходи от лихви и разходи за лихви

Признаването на приходите и разходите от/за лихви се извършва в отчета за всеобхватния доход за всички лихвоносни инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, на база на начисление при прилагането на метода на ефективния лихвен процент („ЕЛП“).

Методът на ефективния лихвен процент е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или финансов пасив и разпределяне на приходите от лихви или на разходите за лихви в рамките на съответния период от време. Ефективният лихвен процент е процентът, който точно дисконтира очакваните

бъдещи парични плащания или постъпления през очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е уместно, през по-кратък период, до брутната балансова стойност на финансовия актив или финансовия пасив.

При изчисляването на ефективния лихвен процент, Банката оценява паричните потоци вземайки предвид всички договорни условия на финансовия инструмент (например, опции за авансово плащане), но не взема под внимание бъдещите загуби по кредити. Изчислението включва всички такси, платени или получени между страните по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по операцията и всички други премии или дисконтови проценти.

Таксите върху неувоената част от кредитите се разсрочват (заедно със свързаните директни разходи) и се признават като корекция на ефективния лихвен процент по съответните кредити.

Когато кредитите са идентифицирани като обезценени, лихвените доходи по тях се признават по метода на ЕЛП върху нетната балансова стойност на инструмента, т.е. след приспадане на коректива за загуби от обезценки. Лихвеният доход, респективно разход, по ценни книжа и други дисконтови инструменти, включва освен договорената лихва и амортизация на сконтото или премията по тях.

1.8. Приходи от и разходи за такси и комисионни

Приходите от такси и комисионни се състоят главно от агентски комисионни, такси за парични преводи в лева и чуждестранна валута, за касови операции и за гаранции и акредитиви. Същите се признават на принципа на текущото начисление или на датата на предоставяне на услугата, когато е уместно.

Банката е идентифицирала следните четири задължения за изпълнение съгласно МСФО 15:

- Услуги във връзка с извършване на трансакции – приходите се признават в определен момент във времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите от трансакцията, поради краткия времеви период на извършване на услугата. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на

Банката и представляват фиксирана сума на транзакция, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Банката прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на транзакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата.

- Издаване на гаранции и акредитиви – приходите се признават в определен момент във времето, когато клиентът едновременно получава и консумира ползите. Таксите за тези услуги са фиксирани суми, изчислени в зависимост от стойността на гаранцията или акредитива. Когато прехвърлянето на изгодите към клиента е равномерно за срока на договора, Банката прилага линейен метод за измерване на напредъка по договора, водещ до линейна амортизация на таксите за договорения период.
- Поддържане на депозити – приходите се признават в определен момент във времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите. Таксите за тези услуги се определят по тарифата на Банката и представляват фиксирана сума на месечна база, която съответства на стойността на изгодата, прехвърлена на клиента. На база на тези обстоятелства, Банката прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода при извършването на транзакцията по сумата, която има право да удържи съгласно Тарифата.
- Извършване на дейност като посредник, за която Банката получава агентски комисионни – приходите се признават в определен момент във времето при предоставяне на посредническата услуга, тъй като Банката оперира в качеството си на посредник. Банката признава приходи равни на стойността на комисионното възнаграждение за изпълнение на посредническата услуга. Комисионното възнаграждение представлява нетната сума, която Банката задържа след изплащане на частта, дължима на третата страна, на която Банката посредничи.

1.9. Финансови активи

1.9.1. Първоначално признаване и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират като финансови активи, които:

- впоследствие се оценяват по амортизирана стойност;
- впоследствие се оценяват по справедлива стойност в другия всеобхватен доход („ССДВД“); или
- впоследствие се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата („ССПЗ“).

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от бизнес модела на Банката за тяхното управление и характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват само плащания по главницата и лихвата („СПГЛ“) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Бизнес моделът на Банката за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който тя управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Банката се е ангажирала да купи или продаде актива.

Банката първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Банката е приложила практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15. Повече подробности по отношение на

счетоводната политика по МСФО 15 са представени в раздел 1.8. Приходи от и разходи за такси и комисионни.

1.9.2. Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти);
- финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход („ССДВД“) с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти);
- финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход („ССДВД“) без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби при тяхното отписване (капиталови инструменти); или
- финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата („ССПЗ“).

(а) Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най-съществена за Банката. Банката оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- условията на договора на финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на инструмента, коригирана с погашенията по главницата и с натрупаната амортизация на разликата между първоначалната стойност и стойността на падеж с използването на метода на ефективния лихвен процент и намалена с коректив за загуби от обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен. Финансовите активи по амортизирана стойност на Банката

включват предоставени средства на други банки, предоставени заеми на клиенти, заеми към свързани лица и търговски вземания.

(б) Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход („ССДВД“) с „рециклиране“ (дългови инструменти)

Банката оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако са удовлетворени и двете условия, посочени по-долу:

- активите се управляват в бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорните парични потоци, така и продажбата на финансовите активи; и
- съгласно договорните условия на инструмента, на определени дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка или тяхното възстановяване се признават в печалбата или загубата и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Останалите промени в справедливата стойност се признават в друг всеобхватен доход. При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, се отнася в печалбата или загубата.

Дълговите инструменти в категория „финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход“, притежавани от Банката, включват инвестиции в дългови инструменти, регистрирани/търгувани на регулирани пазари.

(в) Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход („ССДВД“) без „рециклиране“ (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване Банката може да избере да класифицира капиталовите си инструменти неотменимо като капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, когато те отговарят на изискванията за собствен капитал съгласно МСС 32 *Финансови инструменти: представяне* и когато не се държат с цел

търгуване. Класификацията се определя на база индивидуален инструмент.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се "рециклират" в печалбата или загубата. Дивидентите се признават като други приходи в отчета за доходите, когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато Банката извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в друг всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

При отписване кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, не се „рециклира“ в печалбата или загубата.

(г) *Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата („ССПЗ“)*

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Деривативите също се класифицират като държани за търговия, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела.

Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира, или се намалява съществено, счетоводно несъответствие.

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се отнасят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за доходите.

Тази категория включва и деривативи и регистрирани за търговия на фондови борси капиталови инструменти, които Банката не е избрала неотменимо да класифицира като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Дивидентите по такива капиталови инструменти също се признават като други приходи в отчета за доходите, когато бъде установено правото за получаване на плащане.

Категорията включва и предоставени заеми на клиенти, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата (виж Бележка 14).

1.9.3. Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва (т.е. се премахва от отчета за финансовото състояние на Банката), когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Банката е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне, при което или (а) Банката е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Банката нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазила контрола върху него.

Когато Банката е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато тя нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този

случай, Банката признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Банката е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Банката да изплати.

1.10. Обезценка на финансови активи

Банката признава провизия за очаквани кредитни загуби („ОКЗ“) за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. ОКЗ се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Банката очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на предоставеното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, ОКЗ се признават за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите дванадесет месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, провизията за загуба се определя по отношение на кредитните загуби, очаквани през целия оставащ срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнение.

За предоставените средства на други банки и дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, Банката прилага обезценка на база на кредитен рейтинг на контрагента.

Към всяка отчетна дата, Банката определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи

или усилия. При тази оценка, Банката преразглежда кредитния рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение, Банката преценява, дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дълговите инструменти на Банката по справедлива стойност в друг всеобхватен доход включват единствено котираны облигации. Политиката на Банката е да оценява ОКЗ за тези инструменти на 12-месечна база. Когато, обаче, е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизията се базира на ОКЗ за целия срок на инструмента. Банката използва рейтингите, както за определяне на това дали кредитният риск на дълговият инструмент е значително повишен, така и за приблизителна оценка на ОКЗ.

Банката счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи обаче тя може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Банката да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, които са ѝ предоставени. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Банката отписва рисковите експозиции от своя баланс в зависимост от вида вземане, броя на дните на закъснение в плащанията и покритието на експозицията с обезпечение.

Кредитните експозиции към корпоративни клиенти се отписват от баланса на Банката с решение на Комитета по обезценки, въз основа на конкретно мотивирано предложение на отдел „Събираемост МСП и управление на активи“.

На база на изискванията на МСФО 9 и направения исторически анализ от страна на Банката, кредитните експозиции към физически лица следва да бъдат отписвани от баланса на Банката на ниво кредит автоматично, след като достигнат над 540 дни просрочие, както и за експозициите отпуснати от чуждестранни дружества, част от групата 4Finance.

Приходите от продажба на кредити и приходите от събрани отписани кредити се отчитат в намаление на разходите за обезценка.

При определени обстоятелства, предоговарянето или модифицирането на договорните парични потоци на финансов актив може да доведе до отписване на съществуващия финансов актив. Съответно, датата на модифициране се счита за датата на първоначално признаване на финансовия актив, когато по отношение на модифицирания финансов актив се прилагат изискванията за обезценка.

Ако договорните парични потоци по финансов актив бъдат предоговорени или по друг начин модифицирани, но финансовият актив не е отписан, не може автоматично да се смята, че този финансов актив е с по-висок кредитен риск. Банката преценява дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване въз основа на разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. Това включва, както информация за отминали и бъдещи периоди, така и оценка на кредитния риск за очаквания срок на финансовия актив, в т.ч. информация относно обстоятелствата, довели до модифицирането. Към доказателствата, че критериите за признаване на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента вече не са изпълнени, може да спадат актуални и своевременни данни за изпълнение на задължението за плащане по модифицираните договорни условия.

1.11. Финансови пасиви

1.11.1. Класификация, първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви, които не са деривативи, не са финансови пасиви, произтичащи от договори за прехвърляне на финансови активи, не са пасиви по финансови гаранции или не са определени при придобиването им за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата, се класифицират и отчитат по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Банката включват получени заеми, привлечени средства, деривативи, както и търговски и други задължения.

1.11.2. Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по-долу:

(а) Финансови пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата („ССПЗ“)

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Тази категория включва деривативи, притежавани от Банката, които не са определени като хеджиращи инструменти в хеджиращи взаимоотношения, както то е дефинирано в МСС 39/МСФО 9.

Печалбите или загубите по пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за доходите.

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се класифицират като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9. Банката не е определила никакви финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(б) Финансови пасиви по амортизирана стойност (заеми, емитирани дългови ценни книжа, привлечени средства и текущи търговски задължения)

Тази категория е от най-съществено значение за Банката. След първоначалното им признаване, Банката оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти

или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като финансов разход в отчета за доходите.

Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства, в т. ч. подчинен дълг. Допълнителна информация е предоставена в Бележки 22, 23, 24 и 26.

1.11.3. Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, прекратено или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов.

1.12. Прихващане на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се прихващат и в баланса на Банката се отчита тяхната нетна стойност, само в случай че е налице правно основание за такова прихващане, както и когато съществува намерение те да бъдат уредени при настъпване на падежа им на нетна основа, или реализирането на активите и погасяването на пасивите да бъде извършено едновременно.

1.13. Инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерни предприятия включват капиталови участия в предприятия, върху които Банката упражнява контрол. Съгласно изискванията на МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети*, Банката упражнява контрол, когато изпълнява едновременно следните критерии:

- притежава правомощия в предприятието, в което е инвестирано;
- изложена е на или има права върху променливите приходи от своето участие в предприятието, в което е инвестирано;
- има възможността да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да въздейства върху възвращаемостта му.

На базата на описаните по-горе критерии през 2023 г. Банката е определила, че упражнява контрол върху всички предприятия, в които притежава пряко или косвено повече от 50% от правата за гласуване.

В индивидуалните си финансови отчети, Банката е приела политика на представяне на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия по цена на придобиване.

1.14. Основен акционерен капитал

Основният капитал на Банката се отчита по номиналната стойност на акциите. Присъщите разходи, директно свързани с емитирането на нови акции или опции, или за придобиването на бизнес, се посочват в собствения капитал като намаление на постъпленията, нетно от данък.

1.15. Имоти и оборудване

Оборудването и другите дълготрайни материални активи се отчитат по историческа цена, намалена с натрупаната амортизация и обезценка. Историческата цена включва разходи, които са пряко свързани с придобиването на активите.

Последващите разходи се включват в балансовата стойност на материален актив или се признават като отделен актив, само когато е вероятно същият да донесе бъдещи икономически ползи за Банката и е възможно цената му да бъде надеждно определена. Всички останали разходи за текущ ремонт и поддръжка се признават в отчета за всеобхватния доход към момента на тяхното възникване.

Амортизацията се изчислява по линейния метод за периода на полезния живот на всеки актив. Остатъчната стойност на актива и неговия полезен живот се преразглеждат и коригират, когато е уместно, към всяка дата на съставяне на баланса.

Годишните амортизационни норми са, както следва:

Сгради	4%
Компютри и периферия	25%
Подобрения на наети активи	15%
Други материални активи	15%

Активите, които са предмет на амортизация, се преглеждат за обезценка, когато събития или

промени в обстоятелствата индикират, че балансовата стойност може да не е възстановима.

Балансовата стойност на актива се намалява до неговата възстановима стойност ако балансовата стойност на актива е по-висока от неговата очаквана възстановима стойност. Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност на актива, намалена с разходите по продажбата и неговата стойност в употреба.

Печалбите и загубите от продажба на имущество и оборудване се определят като се съпоставят постъпленията от тази продажба с балансовата стойност на съответните активи. Същите се включват в печалбата или загубата.

Амортизационната норма, възприета по отношение на подобренията на наети активи, е базирана на по-краткия от срока на полезния живот и срока до изтичането на договора за наем.

1.16. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са недвижими имоти – сгради, държани предимно за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на стойността на капитала, и които не се използват в оперативната дейност на Банката.

Инвестиционните имоти се признават като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота да бъдат получени от Банката и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Те се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена и преките разходи по сделката.

За последващо отчитане, Банката използва модела на цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и обезценка.

Текущите разходи, свързани с поддръжката и обслужването на актива не се включват в отчетната стойност, а се отчитат като разход за периода.

Подобренията, направени след датата на първоначално признаване се включват в стойността на инвестиционния имот, доколкото отговарят на критериите за признаване на актив. Годишната амортизационна норма е 4%.

Банката определя и оповестява годишно справедливата стойност на инвестиционните

имоти в съответствие с МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност* и отразява пазарните условия към датата на отчета. Актуализацията на справедливата стойност на инвестиционните имоти се извършва със съдействието на лицензирани независими оценители, притежаващи необходимата професионална квалификация и опит.

Доходите от инвестиционни имоти са представени в отчета за всеобхватния доход (в текущата печалба или загуба) като част от Други печалби/(загуби), нетно. Сумата включва приходи от отдадени под наем инвестиционни имоти, които се начисляват в периода, за който се отнасят, в съответствие с подписания договор за наем.

1.17. Нематериални активи

Нематериалните активи включват основно софтуер и са представени по историческа цена, намалена с натрупаната амортизация и обезценка. Амортизацията се изчислява по линейния метод за периода на полезния живот на всеки актив. Остатъчната стойност на актива и неговия полезен живот се преразглеждат и коригират, когато е уместно, към всяка дата на съставяне на финансовия отчет.

Годишната амортизационна норма е, както следва:

Софтуер	10%-25%
Други	25%

1.18. Придобити активи от обезпечения

Банката класифицира придобитите срещу кредити активи като придобити активи от обезпечения. Тяхната преоценка се базира на оценка от независим оценител. Придобитите срещу дълг активи се продават толкова бързо, колкото е целесъобразно, като приходите от продажбата се отчитат в други приходи нетно от балансовата стойност на продадения актив.

Придобитите срещу дълг активи се класифицират на отделен ред в отчета за финансовото състояние. Първоначално, те се оценяват по цена на придобиване. Цената на придобиване включва и други разходи, пряко свързани с придобиването на актива. Последващо придобитите активи се оценяват по по-ниската от стойността на придобиване и нетната реализируема стойност.

Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена при нормална бизнес активност, намалена с разходите по продажба. Оценката на нетната реализируема стойност се основава на най-обективните доказателства, които са на разположение в момента на изготвянето на оценката. Нова оценка на нетната реализируема стойност се прави за всеки следващ отчетен период. Когато обстоятелства, довели до намаляване на стойността на актива под стойността на придобиване, не съществуват вече или когато има ясно доказателство за увеличение на нетната реализируема стойност поради промяна в икономическата ситуация, сумата на намалението се коригира.

1.19. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на съставяне на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват парични средства в брой и суми по сметки, поддържани при централни банки, парични средства по ностро сметки при други банки, както и предоставени ресурси на банки с оригинален срок на падежа до три месеца. Паричните средства и парични еквиваленти не включват обременени с тежести активи.

1.20. Данъци върху дохода (печалбата)

Текущите данъци върху дохода се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане и румънското и гръцкото данъчно законодателство по отношение на данъците върху дохода на клона, регистриран в Румъния, и съответно, клона регистриран в Гърция. Номиналната данъчна ставка за 2023 г., приложима в България е 10% (2022 г.: 10%), тази приложима в Румъния е 16% (2022 г.: 16%), а тази приложима в Гърция е 22% (2022 г.: 22%). Текущият данък за отчетния период се изчислява на база облагаемата печалба за годината въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на баланса. Разходите за данъци, различни от данък върху печалбата, се включват в другите оперативни разходи.

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към датата на баланса, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочени данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчните закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към датата на баланса.

Банката компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода (печалбата), наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

1.21. Провизии

Провизиите се признават, когато Банката има настоящо правно или конструктивно задължение в резултат от минали събития и е по-вероятно, че ще бъде необходим изходящ поток от ресурси за уреждане на задължението, а също така е възможно сумата на това задължение да бъде надеждно определена.

1.22. Лизинг

1.22.1. Банката като лизингополучател

(а) Активи с право на ползване

Банката признава активи с право на ползване от началната дата на лизинга (т.е. датата, на която основният актив е на разположение за употреба). Активите с право на ползване се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка, и коригирана с всяка преоценка на лизинговите задължения. Цената на придобиване на активите с право на ползване включва сумата на признатите задължения по лизинга, понесените първоначални преки разходи и лизинговите плащания, извършени на или преди началната дата на лизинга, приблизителна оценка на

разходите, които ще бъдат понесени от лизингополучателя при демонтажа и преместването на актива, възстановяване на площадката, върху която се намира той, или възстановяване на актива до състоянието, което се изисква съгласно условията на лизинга, намалени с каквито и да било получени стимули по лизинга.

Активите с право на ползване се амортизират на линейна база за по-краткия от срока на лизинга и очакваните полезни животи на активите, както следва:

Машини и съоръжения	4 г.
Превозни средства и друго оборудване	4 г.

Ако в края на срока на лизинга собствеността върху лизинговия актив се прехвърля към Банката, или цената на придобиване отразява упражняването на опция за закупуване, амортизацията се изчислява като се използва очакваният срок на полезния живот на актива.

Активите с право на ползване са предмет и на обезценка. Счетоводната политика за обезценка е оповестена в раздел 1.27. Обезценка на нефинансови активи.

(б) Задължения по лизинги

От началната дата на лизинга, Банката признава задължения по лизинги, оценени по настоящата стойност на лизинговите плащания, които ще бъдат извършени за срока на лизинга. Лизинговите плащания включват фиксирани вноски (включително фиксирани плащания по същество), намалени с каквито и да било подлежащи на получаване стимули по лизинга, променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, както и суми, които се очаква да бъдат платени по гаранции за остатъчна стойност. Лизинговите плащания включват също цената на упражняване на опция за закупуване, за която в разумна степен е сигурно, че ще бъде упражнена от Банката, както и плащания на неустойки за прекратяване на лизинга, ако срокът на лизинга отразява упражняването от страна на Банката на опция за прекратяване.

Променливи лизингови плащания, които не зависят от индекс или лихвен процент, се признават като разходи през периода, в който възникне събитието или условието, което задейства плащането.

При изчислението на настоящата стойност на лизинговите плащания, Банката използва вътрешно присъщ лихвен процент по заеми на началната дата на лизинга, тъй като заложеният в лизинга лихвен процент не може да бъде надеждно определен. След началната дата размерът на лизинговите задължения се увеличава с лихвата и се намалява с извършените лизингови плащания. В допълнение, балансовата стойност на лизинговите задължения се преоценява ако е налице модификация, промяна в срока на лизинга, промяна в лизинговите плащания (например, промени в бъдещите плащания в резултат на промяна в индекса или лихвения процент, използван за определяне на тези лизингови плащания), или промяна в оценката на опцията за закупуване.

(в) Краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност

Банката прилага освобождаването от признаване на краткосрочни лизинги по отношение на краткосрочните си лизинги на машини и оборудване (лизинги, чийто лизингов срок е дванадесет месеца или по-малко от началната дата и които не съдържат опция за закупуване). Банката прилага и освобождаването от признаване на лизинги на активи с ниска стойност за лизингите на офис оборудване, което се счита за такова с ниска стойност. Лизинговите плащания по краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност се изписват като разход на линейна база за срока на лизинга.

1.22.2. Банката като лизингодател

Банката не участва в сключване на договори за лизинг като лизингодател, но закупува вземания по договори за финансов лизинг от други дружества. Вземанията по договори за лизинг се отчитат в ред Предоставени заеми на клиенти в отчета за финансовото състояние. При обезценката на тези вземания Банката следва счетоводната политика за обезценка на финансови активи.

1.23. Договори за финансови гаранции

Договорите за финансови гаранции са споразумения, които изискват издателят да направи определено плащане към титуляра за покриване на реализирана загуба поради невъзможност на определен длъжник да извършва в срок дължими плащания в съответствие с договорните условия по дългов

инструмент. Такива финансови гаранции се издават на банки, финансови институции и други организации от името на клиент като обезпечение по кредити, овърдрафти и други банкови заеми.

Финансовите гаранции първоначално се признават във финансовия отчет по справедлива стойност на датата на издаване на гаранцията. След първоначалното признаване задълженията на Банката, свързани с такива гаранции, се оценяват по по-високата стойност от: (а) първоначалната оценка, намалена с изчислената амортизация за целите на отчитането на прихода от комисионни, получен на линейна база за периода на живота на гаранцията, в отчета за всеобхватния доход и (б) най-добрата оценка на нужните разходи за уреждане на което и да е финансово задължение, възникнало към датата на баланса. Тези оценки се определят на база на опит при подобни операции и история на минали загуби, подкрепени и с преценката на ръководството.

Очакваните кредитни загуби, отнасящи се до издадени финансови гаранции, се отразяват в отчета за всеобхватния доход в ред Загуби от обезценка на финансови активи.

1.24. Доход на наетите лица

Съгласно местното законодателство, Банката е задължена да прави фиксирани вноски в държавен осигурителен фонд от името на служителите. Всички тези плащания начислени задължения се признават за разход за периода, за който се отнасят.

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период. Когато Банката получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 8.

Обезщетенията при пенсиониране на Банката се изчисляват в съответствие с местното законодателство за всяка държава, в която оперират компаниите на Банката. След

направените изчисления, общият размер на провизията за пенсиониране за Банката е представен в Бележка 25.

1.25. Дивиденди

Дивидентите се признават като задължение в момента на вземане на решение за тяхното разпределение от едноличния собственик на капитала.

1.26. Доверени активи на отговорно пазене

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник, съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа. Като инвестиционен посредник, Банката отговаря на определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти и Наредба 58 издадена от Комисията за Финансов Надзор.

Банката съхранява активи от името на клиентите си в качеството си на инвестиционен посредник. Такива активи не се представят в отчета за финансовото състояние, защото те не представляват ресурс, контролиран от Банката.

1.27. Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Банката преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи, за да определи дали има индикации за обезценка. При наличие на индикатори за обезценка, Банката извършва тест за обезценка, като определя възстановимата стойност на съответния актив.

За да се извърши теста за обезценка, активите които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират в най-малката възможна група активи, които генерират парични постъпления от продължаваща употреба и които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи.

Възстановимата стойност на нефинансов актив е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разходите по неговата продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци, дисконтирани до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска,

специфичен за актива. Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив превишава неговата възстановима стойност.

Загубите от обезценка се признават в печалбата или загубата в отчета за всеобхватния доход, в позиция Загуби от обезценка на други активи. Загубата от обезценка на други нефинансови активи се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива да не надвишава балансовата стойност, която би била определена след приспадане на амортизация, ако обезценката не е била признавана.

2. Управление на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Банката е изложена на множество финансови рискове: кредитен риск, пазарен риск (включващ валутен риск, лихвен риск и ценови риск), ликвиден риск и операционен риск. Програмата на Банката за цялостно управление на риска е съсредоточена върху непредвидимостта на финансовите пазари и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Банката.

Политиките на Банката за управление на риска имат за цел идентифициране и анализиране на горните рискове, определяне на подходящи рискови лимити и контроли, както и мониторинг на придържането към рисковите лимити чрез надеждна и актуална информационна система. Банката периодично преглежда своите политики и системи по управление на риска с цел своевременно отразяване на промените в пазарите, продуктите и очертаване на добрите практики.

През месец март 2022 г. са актуализирани Методология за изготвяне на вътрешен анализ на адекватността на капитала, Методология за изготвяне на вътрешен анализ на адекватността на ликвидността. През месец декември 2023 г. Банката актуализира и Правила за класификация и обезценка на финансови активи, а през декември 2023 г. бе приет и актуализиран и План за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността на Ти Би Ай Банк ЕАД.

Политиката на ръководството на Банката по отношение на контрола на риска се основава на спазването на принципите на йерархичност и централизация, и включва:

- политика за управление на рисковете, правила и методи за измерване на различните рискове, основани, както на статистически модели и добри международни банкови практики, така и на историческия опит на Банката;
- оценка на рисковете от специализирано звено в Банката съгласно приетите правила, предлагана за одобрение и решение от Управителния съвет.

Надзорният съвет взема решения относно мерките, които трябва да се приемат от Банката относно дългосрочната политика и стратегия по управлението на рисковете.

Процесът на управление на риска включва следните етапи:

- идентифициране на риска – определяне на неговия характер и описание;
- измерване и оценка на риска – методи за измерване на рисковете и осигуряване на надеждни изходящи данни за това измерване.

Звената за управление на риска отговарят за неговото намаляване чрез методи, базирани на дефиниране на приемливи нива на риск (с цел ограничаване на потенциални и вероятни загуби), аутсорсинг, мониторинг и други добри практики, както и:

- координират работата на отделите, свързана с анализа, оценката, надзора, управлението и контрола на риска;
- разработват и внедряват вътрешна рейтинг система, приложима за клиентите на Банката;
- разработват и внедряват подходи за изпълнение на изискванията на Европейските регламенти, Базел III и съответните вътрешни правила.

Към момента, Банката оценява рисковете, като прилага стандартизираните методи за оценка.

2.1. Кредитен риск

2.1.1. Обща информация

Банката е изложена на кредитен риск, поради възможността насрещната страна по сделката да не бъде в състояние да изплати в срок и/или в пълен размер дължимите суми. Същевременно, съществени промени в икономиката или в състоянието на даден сегмент от индустрията, представляващ съществена част от портфейла на Банката, може да доведат до загуби, различни от тези, за които са заделени провизии за обезценка за ОКЗ, идентифицирани от ръководството на Банката, към датата на финансовите отчети. Ръководството внимателно управлява експозицията на Банката спрямо поемания кредитен риск.

Банката структурира нивата на поемания от нея кредитен риск при определени лимити за приемлив риск, свързани с размера на експозицията към определен кредитополучател или група кредитополучатели, както по географски региони, така и по отрасли на икономиката. Подобни рискове се контролират периодично и подлежат на преразглеждане веднъж годишно или по-често.

Основният размер на експозициите на Банката е към правителства, други банки и към клиенти, на които са предоставени заеми, или са закупени емитирани от тях ценни книжа. При оценяване на кредитния риск по тези експозиции, Банката разглежда следните компоненти:

- получени международни рейтинги от признати рейтингови агенции;
- оценка на финансовото състояние на отделния длъжник;
- способността на длъжника да осигури достатъчно средства за редовно погасяване на бъдещите си задължения към Банката;
- обслужване на минали задължения на длъжника към Банката и/или към други институции;
- вид и размер на обезпечаването на балансните и условните задължения на клиента.

Банката управлява кредитния риск по средствата, предоставени на клиенти, банки и правителства посредством широк набор от политики и процедури за осигуряване на адекватното покритие на всички аспекти на този риск. Финансовият риск се оценява посредством подробен анализ на финансовите отчети на кредитополучателя/гаранта, базирайки се на система от показатели за кредитоспособност.

Пазарният елемент на кредитния риск се изследва на база на икономически характеристики/перспективи на съответния пазар и конкурентоспособността на разглеждания кредитополучател.

2.1.2. Политики за ограничаване на риска и контрол на рисковите лимити

Банката управлява лимити и контролира концентрацията на кредитен риск по отношение на контрагенти, групи и отрасли, при всеки конкретен случай на идентифициране на риск.

Банката е определила нива на одобрение на кредитите с цел управление на кредитния риск. В зависимост от сумата на заявения кредит, кредитите се представят за одобрение на съответното ниво. Банката извършва оценка на финансовия, пазарния и бизнес риска, както и структурира адекватно сделките. Кредитният риск се измерва с помощта на подробен анализ на финансовите отчети на кредитополучателя или гаранта въз основа на система от индикатори за кредитоспособност.

Експозицията към всеки кредитополучател, включително банки и посредници, се ограничава допълнително от подлимити, покриващи балансни експозиции, условни пасиви и неотменяеми ангажименти, и лимити по ежедневни рискове във връзка с търговски позиции като форуърдни и суап договори. Реалните експозиции към съответните лимити се наблюдават текущо. Експозицията към кредитен риск се управлява посредством постоянен анализ на възможността на кредитополучателите и потенциалните кредитополучатели да покрият задължения си и, където е уместно, посредством промяна на кредитните лимити.

2.1.3. Класификация на рисковите експозиции

Рисковите експозиции се оценяват и класифицират съобразно нивото на кредитния риск, периода на просрочие по дължимите суми, анализа на финансовото състояние на длъжника и основните източници на ресурси за покриване на неговите задължения. Оценката на финансовото състояние включва количествени и качествени анализи, вземайки предвид всички обстоятелства, които биха затруднили изплащането на задължението по клаузите на договора за кредит. Рисковите експозиции по кредити, предоставени на физически лица, се оценяват и класифицират изцяло на базата на просрочие по дължими суми.

Рисковите експозиции на Банката се класифицират в три групи въз основа на критерии за нивата на кредитен риск, определени в МСФО 9, а именно експозиции във Фаза 1, Фаза 2 или Фаза 3.

Фаза 1 обхваща експозиции, които се обслужват редовно, а информацията за финансовото състояние на кредитополучателя не дава основание да се предполага, че кредитополучателят няма да изплати изцяло задълженията си. За тези експозиции са изпълнени едновременно следните критерии:

- експозиции с просрочие до 30 дни;
- експозиции без доказателства за финансови затруднения на длъжника;
- експозиции, които не са определени като преструктурирани.

Фаза 2 обхваща експозиции, за които са изпълнени едновременно следните критерии:

- експозиции с просрочие от 31-90 дни;
- експозиции без доказателства за финансови затруднения на длъжника;
- експозициите, които се определят като преструктурирани в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1278 на Комисията от 9 юли 2015 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 680/2014 на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи във връзка с инструкциите, образците и определенията. Преструктурирана е експозиция, при която е изпълнено някое от следните условия:
 - удължаването на срока не е довело до класифициране на експозицията като необслужвана;
 - експозицията не се е считала за необслужвана към датата на въвеждане на мерки за преструктуриране.

Фаза 3 обхваща експозиции, при които са налице значителни слабости в тяхното обслужване или съществува сериозно влошаване на финансовото състояние на кредитополучателя, което може да постави под съмнение пълното изплащане на задължението. За тези експозиции са изпълнени едновременно следните критерии:

- експозиции, които отговарят на критериите за експозиции във Фаза 3, съответстващи на съществуващите начални механизми за обезценка по МСФО 9, за които се счита, че водят до загуба за Банката;
- всички експозиции в неизпълнение („NPL“), съгласно дефиницията на Банката за неизпълнение от поне 90 дни просрочие след падежа;
- длъжникът е просрочил с повече от 90 дни дадено съществено кредитно задължение към Банката. Съществено кредитно задължение е определено от Банката като такова, което отговаря на един от следните критерии:
 - физически лица – размер поне 10 лв. или техния еквивалент в друга валута, от просрочените суми, но не повече от 100 евро или техния еквивалент в национална валута, от сумата на всички просрочени задължения на длъжника към Групата;
 - юридически лица – размер от максимум 100 лв. или техния еквивалент в национална валута, но не повече от 500 евро или техния еквивалент в национална валута, от сумата на всички просрочени задължения на длъжника към Групата;

- основният сценарий показва, че е малко вероятно длъжникът да изплати изцяло кредитните си задължения към Банката, без да се прибегва до действия като реализиране на обезпечение.

Балансови експозиции, възникнали от изпълнението на задбалансови ангажименти (гаранции) се класифицират като експозиции от Фаза 2 или Фаза 3.

Предоставените заеми на клиенти са обобщени, както следва:

Към 31 декември 2023 г.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Непросрочени и необезценени индивидуално	1 611 228	13 325	7 826	1 632 379
Просрочени, но необезценени индивидуално	163 819	69 406	167 071	400 296
Индивидуално обезценени	20 347	153	2 439	22 939
Брутна стойност	1 795 394	82 884	177 336	2 055 614
Намалена с: провизии за ОКЗ	(52 595)	(22 542)	(88 078)	(163 215)
Балансова стойност	1 742 799	60 342	89 258	1 892 399

Към 31 декември 2022 г.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Непросрочени и необезценени индивидуално	1 168 230	17 282	18 108	1 203 620
Просрочени, но необезценени индивидуално	134 195	45 343	115 049	294 587
Индивидуално обезценени	6 112	149	5 826	12 087
Брутна стойност	1 308 537	62 774	138 983	1 510 294
Намалена с: провизии за ОКЗ	(36 379)	(14 562)	(64 660)	(115 601)
Балансова стойност	1 272 158	48 212	74 323	1 394 693

Общата сума на провизиите за ОКЗ по предоставени заеми е 163 215 хил. лева (2022 г.: 115 601 хил. лева). Начислените провизии за ОКЗ по индивидуално оценени финансови активи са в размер на 1 392 хил. лева (2022 г.: 2 117 хил. лева), а начислените провизии за ОКЗ на база колективна обезценка са в размер на 161 823 хил. лева (2022 г.: 113 484 хил. лева). Допълнителна информация за провизиите за ОКЗ по предоставените заеми на клиенти е представена в Бележка 15.

През 2023 г. предоставените заеми на клиенти, отпуснати от Банката, преди обезценка, са нарастнали с 36,11% спрямо предходната година. С цел ефективно управление на кредитния риск, Банката продължава активно да се занимава с преговаряне, реструктуриране и закриване на съществуващи рискови експозиции.

Предоставени заеми на клиенти, които са непросрочени и необезценени индивидуално

Предоставените заеми на клиенти, които са непросрочени и необезценени индивидуално, са представени в следващата таблица според съответния тип на клиента:

Към 31 декември 2023 г.	Корпоративни	Физически	Общо
	клиенти	лица	
Фаза 1	245 224	1 366 004	1 611 228
Фаза 2	7 594	5 731	13 325
Фаза 3	88	7 738	7 826
Брутна стойност	252 906	1 379 473	1 632 379
Провизии за ОКЗ	(1 326)	(44 035)	(45 361)
Балансова стойност	251 580	1 335 438	1 587 018
<i>От които:</i>			
<i>Кредити със стандартен риск</i>	238 267	1 357 363	1 595 630
<i>Кредити с по-висок риск</i>	14 639	22 110	36 749

Кредити с по-висок риск са такива, които са били шест месеца необслужвани и към датата на отчета са непросрочени и необезценени.

Към 31 декември 2022 г.	Корпоративни	Физически	Общо
	клиенти	лица	
Фаза 1	206 617	961 613	1 168 230
Фаза 2	11 825	5 457	17 282
Фаза 3	14 090	4 018	18 108
Брутна стойност	232 532	971 088	1 203 620
Провизии за ОКЗ	(1 197)	(28 801)	(29 998)
Балансова стойност	231 335	942 287	1 173 622
<i>От които:</i>			
<i>Кредити със стандартен риск</i>	232 499	966 996	1 199 495
<i>Кредити с по-висок риск</i>	33	4 092	4 125

Портфейлът от предоставени кредити на физически лица, който формира 84,50% (2022 г.: 80,68%) от всички непросрочени и необезценени индивидуално вземания, е силно диверсифициран, както по брой, така и по сума. Същият е съставен от много на брой малки експозиции, без наличие на географски и секторни концентрации, характерен със своята краткосрочност и доказано на базата на историческия опит високо кредитно качество. По отношение на предоставените кредити на корпоративни клиенти, това са основно малки и средни предприятия с приемливо кредитно качество и в рамките на рисковия апетит на Банката. Кредитният портфейл представлява кредити, обезпечени основно с ипотечи.

Предоставени заеми на клиенти, които са просрочени, но не са обезценени индивидуално

Предоставените заеми на клиенти, които са просрочени и необезценени индивидуално са разделени за представяне на качеството на кредитния риск, основано на исторически анализ на неизпълнението на задълженията на клиентите. Групата с по-висок кредитен риск включва необслужвани експозиции с просрочие повече от 90 дни към датата на отчета. Всички останали експозиции са включени в групата със стандартно качество на кредитен риск.

Към 31 декември 2023 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	4 114	159 705	163 819
Просрочени до 30 дни	4 114	159 705	163 819
Фаза 2	5 669	63 737	69 406
Просрочени до 30 дни	1 045	5 183	6 228
Просрочени от 31 до 60 дни	4 089	38 836	42 925
Просрочени от 61 до 90 дни	535	19 718	20 253
Фаза 3	22 053	145 018	167 071
Просрочени до 90 дни	132	9 254	9 386
Просрочени над 90 дни	21 921	135 764	157 685
Брутна стойност	31 836	368 460	400 296
Провизии за ОКЗ	(4 677)	(111 785)	(116 462)
Балансова стойност	27 159	256 675	283 834

Към 31 декември 2022 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	10 226	123 969	134 195
Просрочени до 30 дни	10 226	123 969	134 195
Фаза 2	1 725	43 618	45 343
Просрочени до 30 дни	414	3 226	3 640
Просрочени от 31 до 60 дни	850	25 840	26 690
Просрочени от 61 до 90 дни	461	14 552	15 013
Фаза 3	6 935	108 114	115 049
Просрочени до 90 дни	222	30 825	31 047
Просрочени над 90 дни	6 713	77 289	84 002
Брутна стойност	18 886	275 701	294 587
Провизии за ОКЗ	(5 997)	(77 489)	(83 486)
Балансова стойност	12 889	198 212	211 101

Според вътрешните си правила и политики, Банката оценява индивидуално корпоративните кредити в своя портфейл и изчислява провизия за ОКЗ при наличие на обективни доказателства за обезценка. Потребителските кредити и кредитите на дребно се разглеждат за наличие на индикатори за обезценка на портфейлна основа, като кредитното качество се определя на базата на анализ на дни просрочие и съответен обем на просрочието.

Предоставени заеми на клиенти, които са индивидуално обезценени

Към 31 декември 2023 г.	Корпоративни клиенти	Физически лица	Общо
Фаза 1	20 347	–	20 347
Фаза 2	153	–	153
Фаза 3	2 439	–	2 439
Брутна стойност	22 939	–	22 939
Провизии за ОКЗ	(1 392)	–	(1 392)
Балансова стойност	21 547	–	21 547

Към 31 декември 2022 г.	Корпоративни	Физически	Общо
	клиенти	лица	
Фаза 1	6 112	–	6 112
Фаза 2	149	–	149
Фаза 3	5 826	–	5 826
Брутна стойност	12 087	–	12 087
Провизии ОКЗ	(2 117)	–	(2 117)
Балансова стойност	9 970	–	9 970

За индивидуално оценяваните позиции, кредитите се третират като обезценени (Фаза 3) в момента, в който са налице обективни доказателства за възникнала загуба от обезценка.

Движение между фазите на предоставените кредити

Следващите таблици показват движението през 2023 г. между фазите на предоставени кредити на корпоративни клиенти по брутна стойност и ОКЗ:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Брутна стойност към 01.01.2023 г.	222 954	13 699	26 852	263 505
Нови кредити – възникнали или закупени	160 052	–	–	160 052
Погасени кредити	–	–	–	–
Трансфери към Фаза 1	17 452	(4 045)	(13 407)	–
Трансфери към Фаза 2	(33 287)	33 910	(623)	–
Трансфери към Фаза 3	(6 098)	(6 748)	12 846	–
Изменение на кредити с непроменена фаза	(90 365)	(23 326)	12 715	(100 976)
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(6 305)	(6 305)
Отписани кредити	–	–	(7 412)	(7 412)
Курсови разлики	(1 023)	(74)	(86)	(1 183)
Брутна стойност към 31.12.2023 г.	269 685	13 416	24 580	307 681

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Провизии за ОКЗ към 01.01.2023 г.	1 315	778	7 218	9 311
Нови кредити – възникнали или закупени	2 617	–	–	2 617
Погасени кредити	–	–	–	–
Трансфери към Фаза 1	6 839	(401)	(6 438)	–
Трансфери към Фаза 2	(1 527)	1 618	(91)	–
Трансфери към Фаза 3	(1 307)	(2 477)	3 784	–
Обезценка по кредити с непроменена фаза	(6 025)	1 417	9 507	4 899
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(1 942)	(1 942)
Отписани кредити	–	–	(7 412)	(7 412)
Курсови разлики	(12)	(5)	(61)	(78)
Провизии за ОКЗ към 31.12.2023 г.	1 900	930	4 565	7 395

Следващите таблици показват движението през 2022 г. между фазите на предоставени кредити на корпоративни клиенти по брутна стойност и ОКЗ:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Брутна стойност към 01.01.2022 г	146 099	9 400	29 472	184 971
Нови кредити – възникнали или закупени	189 281	–	–	189 281
Погасени кредити	(4)	–	(48)	(52)
Трансфери към Фаза 1	7 445	(3 898)	(3 547)	–
Трансфери към Фаза 2	(15 867)	16 237	(370)	–
Трансфери към Фаза 3	(5 976)	(1 686)	7 662	–
Изменение на кредити с непроменена фаза	(97 994)	(6 350)	3 505	(100 839)
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(9 029)	(9 029)
Отписани кредити	–	–	(813)	(813)
Курсови разлики	(30)	(4)	20	(14)
Брутна стойност към 31.12.2022 г.	222 954	13 699	26 852	263 505

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Провизии за ОКЗ към 01.01.2022 г.	796	711	5 490	6 997
Нови кредити – възникнали или закупени	1 973	–	–	1 973
Погасени кредити	–	–	(48)	(48)
Трансфери към Фаза 1	677	(212)	(465)	–
Трансфери към Фаза 2	(473)	488	(15)	–
Трансфери към Фаза 3	(773)	(396)	1 169	–
Обезценка по кредити с непроменена фаза	(885)	187	3 256	2 558
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(1 355)	(1 355)
Отписани кредити	–	–	(811)	(811)
Курсови разлики	–	–	(3)	(3)
Провизии за ОКЗ към 31.12.2022 г.	1,315	778	7 218	9 311

Следващите таблици показват движението през 2023 г. между фазите на предоставени кредити на физически лица по брутна стойност и ОКЗ:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Брутна стойност към 01.01.2023 г	1 085 582	49 075	112 132	1 246 789
Нови кредити – възникнали или закупени	1 156 671	–	–	1 156 671
Погасени кредити	(124 109)	(7 982)	(85 681)	(217 772)
Трансфери към Фаза 1	23 073	(13 942)	(9 131)	–
Трансфери към Фаза 2	(69 033)	69 526	(493)	–
Трансфери към Фаза 3	(106 944)	(22 211)	129 155	–
Изменение по кредити с непроменена фаза	(438 578)	(5 001)	91 150	(352 429)
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(11 626)	(11 626)
Отписани кредити	–	–	(72 346)	(72 346)
Курсови разлики	(953)	3	(404)	(1 354)
Брутна стойност към 31.12.2023 г.	1 525 709	69 468	152 756	1 747 933

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Провизии за ОКЗ към 01.01.2023 г.	35 064	13 784	57 442	106 290
Нови кредити – възникнали или закупени	77 613	–	–	77 613
Погасени кредити	(19 137)	(7 290)	(49 805)	(76 232)
Трансфери към Фаза 1	6 381	(2 940)	(3 441)	–
Трансфери към Фаза 2	(13 624)	13 784	(160)	–
Трансфери към Фаза 3	(36 612)	(5 483)	42 095	–
Обезценка по кредити с непроменена фаза	1 061	9 769	115 681	126 511
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(5 406)	(5 406)
Отписани кредити	–	–	(72 346)	(72 346)
Курсови разлики	(51)	(12)	(547)	(610)
Провизии за ОКЗ към 31.12.2023 г.	50 695	21 612	83 513	155 820

Следващите таблици показват движението през 2022 г. между фазите на предоставени кредити на физически лица по брутна стойност и ОКЗ:

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Брутна стойност към 01.01.2022 г.	664 358	29 845	79 554	773 757
Нови кредити – възникнали или закупени	689 769	–	–	689 769
Погасени кредити	(11 923)	(2 942)	(42 159)	(57 024)
Трансфери към Фаза 1	16 002	(10 192)	(5 810)	–
Трансфери към Фаза 2	(49 355)	49 686	(331)	–
Трансфери към Фаза 3	(71 707)	(16 517)	88 224	–
Изменение по кредити с непроменена фаза	(151 562)	(805)	50 849	(101 518)
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(8 544)	(8 544)
Отписани кредити	–	–	(49 651)	(49 651)
Курсови разлики	–	–	–	–
Брутна стойност към 31.12.2022 г.	1 085 582	49 075	112 132	1 246 789

Във Фаза 1 са включени предоставени кредити на физически лица, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата в размер от 5 хил. лева към 31 декември 2023 г.

	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Провизии за ОКЗ към 01.01.2022 г.	23 503	7 995	43 025	74 523
Нови кредити – възникнали или закупени	39 526	–	–	39 526
Погасени кредити	(593)	(962)	(23 049)	(24 604)
Трансфери към Фаза 1	5 508	(2 217)	(3 291)	–
Трансфери към Фаза 2	(8 252)	8 447	(195)	–
Трансфери към Фаза 3	(16 171)	(4 655)	20 826	–
Обезценка по кредити с непроменена фаза	(8 457)	5 177	74 488	71 208
Събиране на вземания по кредити Фаза 3	–	–	(4 736)	(4 736)
Отписани кредити	–	–	(49 652)	(49 652)
Курсови разлики	–	(1)	26	25
Провизии за ОКЗ към 31.12.2022 г.	35 064	13 784	57 442	106 290

2.1.4. Сегментиране и модели за изчисляване на очаквани кредитни загуби („ОКЗ“)

Всички кредитни рискови експозиции се оценяват и класифицират на базата на периода на просрочване на дължимите суми на ниво клиент в няколко стъпки. На първо място за изчисляване на очакваните кредитни загуби се извършва сегментация на портфейла на Банката на сегменти със сходни характеристики на продуктите. За тези групи се прилага колективен модел на обезценка, който се базира на историческа информация за вероятност за неизпълнение („PD”), загуба при неизпълнение („LGD”) и

експозиция при неизпълнение („EAD“). За индивидуални експозиции, които не попадат в група от активи със сходни характеристики, се прилагат индивидуални модели за обезценка.

Колективен модел за обезценка

Банката изчислява очакваните кредитни загуби („ОКЗ“) за групи от активи със сходни характеристики, като прилага следната формула: $OKZ = PD * LGD * EAD$. Компонентите на тази формула се изчисляват по различен начин в зависимост от фазата на кредитния риск на експозициите (виж „Класификация на рисковите експозиции“ по-горе).

За **Фаза 1** се прави прогнозна оценка на очакваната загуба за дванадесет месеца на база на:

- дванадесет-месечни индикатори за стойността на вероятността за неизпълнение:
 - ✓ закъснели плащания чрез анализ на преход от един период в друг според дните просрочие по продукти и група, по брой дни закъснение от един период в друг;
 - ✓ изчисляване на просрочени плащания чрез миграционна матрица.
- изчисляване на загубата при неизпълнение на база на:
 - ✓ паричните потоци от събиране на вземания, чрез „винтидж“ анализ на историческите парични потоци от събиране на вземания;
 - ✓ данни за обезпеченията чрез анализ на възстановяването на парични потоци чрез реализация на обезпечения;
 - ✓ анализ на историческите нива на събираемост.

За експозициите във **Фаза 2** се извършват изчисления подобно на Фаза 1 по-горе, с тази разлика, че очакваната кредитна загуба не покрива период само от 12 месеца, а целия срок на инструмента на база на вероятност за неизпълнение за целия му живот.

За експозициите във **Фаза 3** също се прилага оценка на очакваната загуба за целия срок на инструмента, като тя се базира на:

- приема се, че вероятността за неизпълнение е 100%;
- приема се, че експозицията при неизпълнение е максимална;
- изчисляване на загубата при неизпълнение подобно на Фаза 1 и Фаза 2.

На практика компонентите на формулата за изчисление на очакваните кредитни загуби се определят по следните общи процедури:

- PD – базира се на месечни миграционни матрици по брой експозиции на два етапа:
 - ✓ изчисление на миграционна матрица за период от 12 месеца;
 - ✓ изчисление на миграционни матрици за период от 2 до 5 години за очаквана загуба за целия срок на инструмента (5 години е максималният договорен срок на експозициите, обезценявани на портфейлна основа). За да се изчисли вероятност от неизпълнение за N брой години, съответния брой миграционни матрици се умножават.
- LGD – базира се на формулата $LGD = 1 - (\% \text{ възстановяване} * \text{дисконтов фактор})$, като дисконтовият фактор е базиран на средния годишен ЕЛП на продукта, а процентът на възстановяване е базиран на очакваните парични потоци от продукта.
- EAD – прилага се коефициент на изчислената експозиция при неизпълнение в исторически план към размера на експозицията в началото на съответния период.

Индивидуален модел за обезценка

При индивидуалната оценка на очакваните кредитни загуби Банката взема предвид редица фактори като текущото и историческото финансово представяне на клиента, поведението на клиента по други финансови инструменти в Банката, размера на кредита, времето от отпускане на заема и анализ на обезпеченията.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби Банката използва модела на дисконтираните парични потоци, като се вземат предвид и такива, свързани с реализацията на обезпечения. Прогнозните парични потоци се определят като среднопретеглени на два възможни сценария – основен и отрицателен, на които се дава относителна тежест от 50% и 50%, съответно. Така изчислените очаквани парични потоци се дисконтират с оригиналния ЕЛП по продукта и резултатът се сравнява с размера на експозицията.

Задбалансови позиции

Очаквани кредитни загуби се изчисляват също така и за задбалансови експозиции, признати по чл. 9.2.1 и чл. Б2.5 от Регламент 2016/2067. За да се оцени възможно най-точно експозицията при задбалансовите позиции, като например финансови гаранции и кредитни ангажименти, които представляват потенциална допълнителна кредитна загуба, се използва подходящ кредитен конверсионен коефициент, определен по реда на чл. 166 (10) и приложение I на Регламент 575/2013.

2.1.5. Преструктурирани експозиции

Преструктурираните експозиции представляват дългови договори, по отношение на които са приложени мерки за преструктуриране. Мерките за преструктуриране се състоят от отстъпки към длъжник, който изпитва или в скоро време ще изпита затруднения в изпълнението на поетите финансови ангажименти.

Отстъпките, предоставени от Банката, дават възможност на длъжника, изпитващ финансови затруднения, да спазва финансовите си ангажименти, които в противен случай не би могъл да спазва.

Индикациите за финансови затруднения включват:

- контрагентът има просрочени експозиции към Банката към момента на промяната;
- контрагентът в момента не е в просрочие, но няма да изпълни задълженията си в обозримо бъдеще без изменение и няма да бъде в състояние да изплати в пълен размер задължението си към Банката;
- контрагентът не може да получи средства от източници, различни от съществуващите банки при ефективен лихвен процент, равен на текущия пазарен лихвен процент за подобни заеми за непоблемен контрагент.

Банката е възприела следните като критерии за излизане от преструктурирането:

- преструктурираната експозиция се счита за обслужвана, включително, когато тя е била прекласифицирана от категорията на необслужвани експозиции след анализ на финансовото състояние на длъжника, който показва, че тя вече не отговаря на условията, за да бъде считана за обслужвана;
- изминал е минимален изпитателен срок от две години от датата, на която преструктурираната експозиция е счетена за обслужвана;
- извършени са редовни плащания на значителна обща сума от главницата или лихвите през поне половината от изпитателния срок;
- нито една от експозициите към длъжника не е с повече от 30 дни просрочие в края на изпитателния срок.

В случай на необслужвани експозиции с мерки за преструктуриране, за тези експозиции се счита, че са престанали да бъдат необслужвани, когато са изпълнени всички долупосочени условия:

- експозициите не се считат за обезценени или в неизпълнение;
- изминала е една година от прилагането на мерките за преструктуриране;
- след мерките по преструктуриране няма просрочена сума или опасение относно пълното изплащане на експозицията съгласно условията след преструктуриране;
- преструктурираните експозиции могат да бъдат прекласифицирани от необслужвани експозиции (Фаза 3) в обслужвани (Фаза 2) след анализ на финансовото състояние на кредитополучателя, който е показал, че вече не отговаря на условията, за да се считат за необслужвани.

Тези специфични условия за излизане от фазата се прилагат в допълнение към критериите, прилагани от отчитащите се институции за обезценени експозиции и такива в неизпълнение, съгласно приложимата счетоводна рамка и съответно чл. 178 от Регламент 575/2013.

Всички реструктурирани експозиции, изпълняващи долупосочените условия, във всички случаи трябва да се класифицират като необслужвани:

- имат неподходящ план за погасяване (както първоначален, така и последващ), който включва, наред с други фактори, повтарящо се неспазване на графика за погасяване, промени в графика за погасяване или график на погасяване, разчитащ на очаквания, които не се подкрепят от макроикономически прогнози или реалистични допускания за способността или желанието на длъжника да плати;
- включване на договорни условия, които отлагат срока на редовните вноски за погасяване на транзакцията по такъв начин, че да прикрият оценката за подходяща класификация, като предоставят гратисен период за погасяване на главницата от две или повече години;
- включване на отписвания, които надвишават натрупаните загуби от кредитен риск за необслужвани експозиции с подобен рисков профил;
- допълнителни мерки за реструктуриране са приложени към обслужвана реструктурирана експозиция в изпитателен срок, която е била прекласифицирана извън категорията на необслужвани или е изпаднала в просрочие с повече от 30 дни след падежа;
- Банката е подала иск за обявяване на длъжника в несъстоятелност, длъжникът е обявен в несъстоятелност или е в процедура по ликвидация и съществува риск от оставане на неудовлетворени кредитори, без вероятност за реорганизация.

Следващите таблици представят обобщена информация за реструктурираните експозиции на Банката:

Към 31 декември 2023 г.	Брутна стойност	Инструменти с изменения в условията Фаза 2	Инструменти с изменения в условията Фаза 3	Обща сума на предоставени заеми на клиенти с мерки на реструктуриране	Съотношение спрямо общият брутен кредитен портфейл в сегмента
Предоставени заеми на:					
Корпоративни клиенти	307 681	1 664	6 955	8 619	2,80%
Физически лица	1 746 827	736	416	1 152	0,07%
Обща сума	2 054 508	2 400	7 371	9 771	0,48%

Към 31 декември 2023 г.	Фаза 2	Фаза 3	Обща сума
ОКЗ по реструктурирани заеми на:			
Корпоративни клиенти		21	670
Физически лица		229	145
Обща сума		250	815

Към 31 декември 2022 г.	Брутна стойност	Инструменти с изменения в условията Фаза 2	Инструменти с изменения в условията Фаза 3	Обща сума на предоставени заеми на клиенти с мерки на реструктуриране	Съотношение спрямо общият брутен кредитен портфейл в сегмента
Предоставени заеми на:					
Корпоративни клиенти	263 505	1 143	13 791	14 934	5,67%
Физически лица	1 242 407	2 675	273	2948	0,24%
Обща сума	1 505 912	3 818	14 064	17 882	1,19%

Към 31 декември 2022 г.	Фаза 2	Фаза 3	Обща сума
ОКЗ по реструктурирани заеми на:			
<i>Корпоративни клиенти</i>	112	2 466	2 578
<i>Физически лица</i>	777	114	891
Обща сума	889	2 580	3 469

Банката е направила стрес тестове на кредитния риск по отношение на потенциалната загуба на агрегирания кредитен портфейл на Банката към 31 декември 2023 г. от увеличение на необслужван портфейл (неблагоприятен макроикономически сценарий), както и на агрегирания кредитен портфейл на Банката за 36 месеца към 31 декември 2026 г. (динамичен портфейл) от увеличение на необслужван портфейл (неблагоприятен макроикономически сценарий). Използваната рамка за извършване на стрес тестовете е в съответствие с насоките на ЕБО. При първия стрес тест направеното предположение е за статичен портфейл, равен на необезпечен портфейл на към 31 декември 2023 г. и миграция на работещ портфейл в неработещ портфейл. Предположенията се основават на тригодишен период на наблюдение на базата на средно 36 последователни месечни преходни матрици за процента на неизпълнение. Матриците са разделени по продукт и местонахождение. Информацията се предоставя от отделите за управление на кредитния риск в сегмент банкиране на дребно. През предходните три години процентът на неизпълнение намалява както в България, така и в Румъния, също и по време на военният конфликт в Украйна. В съответствие с допусканията за влошаване на макроикономическите променливи, очакваните неизпълнения се увеличават, независимо от факта, че моделът на МСФО 9 на Банката показва, че корелацията между приложимите макропроменливи и поведението на портфейла е отрицателна. Очакваната допълнителна загуба, в сравнение със сегашната, е в размер на 1 758 хил. лева.

При втория стрес тест допусканията са за увеличаване на портфейла (динамичен портфейл), равен на бюджетиран необезпечен портфейл до 31 декември 2026 г. и миграция на работещ портфейл в неработещ портфейл на базата на средно 36 последователни матрици за вероятност от неизпълнение, увеличени, за да отразят потенциални неблагоприятни макроикономически сценарии. Портфейлите са разделени по продукт, фаза и пазар. За всеки продукт и пазар се изчислява увеличен процент на провизии за загуби по заеми на базата на допускания за повишени нива на коефициентите PD, EAD и LGD, предоставени от отделите за управление на кредитния риск в сегмент банкиране на дребно. Общата загуба е максимумът за целия прогнозен хоризонт от три години на очаквано превишение на натрупаните допълнителни разходи за обезценка над натрупаните печалби в рамките на финансовата година и е в размер на 8 981 хил. лева.

И двата стрес теста водят до допълнителни разходи за обезценка, които Банката покрива с настоящия наличен капитал.

2.1.6. Анализ на влиянието на макроикономическите фактори

В контекста на процеса на прилагане на МСФО 9, Банката разработи статистически модели за вероятността от неизпълнение, които показват, че корелацията между качеството на портфейла на Групата и макроикономическите показатели е висока само за показателя годишната промяна на БВП, въпреки че са включени и показатели за дял на безработица, инфлация и годишно изменение на цените на недвижимите имоти. При анализа на избраните макроикономически показатели се наблюдава мултиколинearност, което показва, че съществуват силни връзки между факторните променливи, които могат да изкривят интерпретацията на регресионните модели. В началото на 2023 г. Банката валидира разработените регресионни модели и резултатът показва обратна зависимост между качеството на портфейла и изменението на макропроменливите. В тази връзка ръководството на банката не очаква изменението в средата в негативна посока да повлияе значително върху нивото на обезценка по просрочени експозиции.

Макроикономически модел на PD за портфейла за търговия на дребно

Обхватът на анализа е да се осигури рамка, която да позволи включването на въздействието на промените в макроикономическите променливи в процентите на неизпълнение на портфейлите на дребно.

Анализът няма за цел да предоставя прогнози за бъдещото макроикономическо състояние, нито е изчерпателен по отношение на възможните сценарии. Най-общо сценариите могат да бъдат класифицирани в две основни категории: а) такива, които се основават на макроикономически прогнози за икономиката от интерес, и б) такива, които се отнасят до екзогенни шокове за икономиката (като политически и международни събития). В настоящия анализ се разглеждат само сценарии от първата категория, за които има налични данни:

- Източници на данни и прогнози за макроикономическите показатели, публикувани по последователен начин от икономисти и съответни организации;
- Редове от данни за портфейли, които могат да се използват за анализ на връзката между процента на неизпълнение на портфейла и макроикономическите променливи.

В тази връзка стандартът МСФО 9 възприема, че сценариите не могат да бъдат реалистично изчерпателни и историческите данни следва да се разглеждат като важна "котва", докато преценката е ключов вход за изчисляване на очакваната кредитна загуба.

Макроикономическият модел е разработен през м. април 2019 г., а предпочитаната входна променлива е БВП на годишна база.

Процесът за коригиране на вероятността от неизпълнение (PD) за макроикономическия ефект е обобщен в стъпките по-долу:

Изчисляване на макроикономическия ефект (ME), при използване на годишната промяна на БВП през периода на резултатите и включване на коефициента на оценения модел:

$$[ME]_{t} = \text{Macro coefficient} * \text{GDP YOY}\%$$

Включване на макроикономическия ефект (ME) с помощта на оценения модел и коригиране на вероятността от неизпълнение (PD) в съответствие със следното уравнение:

$$[PD]_{(MA,t)} = [PD]_{(E,t)} \times (1 + [ME]_{t})$$

Където PD_{MA, t} е макроикономически коригираната оценка на PD, а PD_{E, t} е оценката на PD преди макроикономическата корекция.

Моделът беше валидиран през февруари 2023 г., и резултатите показват, че настоящият модел използва най-добрите предиктори (въз основа на показателите за дискриминационна сила и точност). Дискриминационната способност се е увеличила в сравнение с разработката, моделът се представя задоволително, въпреки че корелацията остава слаба, тъй като портфейлът е по-малко чувствителен към събитията от макроикономическия цикъл поради краткосрочния си срок (1-5 години). По този начин, поради спецификата на по-голямата част от портфейла на банката, се стига до неговата ниска чувствителност към промени в макроикономическите показатели, както и до отрицателно въздействие върху ОКЗ.

Бяха проучени модели на оспорване, основани на равнището на безработица, ХИПЦ и ИРП, но БВП на годишна база остава променливата, осигуряваща най-силна корелация с развитието на PD. Като входни данни са използвани годишни прогнози от реномирани източници (като: МВФ и Европейската комисия), при неблагоприятна прогноза с 50% тегло и базова прогноза с 50% тегло.

Ефектът от прилагането на макроикономическите корекции върху размера на провизиите за декември 2023 г. е показан в таблицата по-долу:

Страна	Макро променлива	Коефициент	БВП годишно изменение 2024 %	Макро ефект %	Макро ефект в хил. евро еквивалент
България	БВП годишно изменение %	(1,00854)	2,27%	(2,29%)	(495)
Румъния	БВП годишно изменение %	(1,14382)	3,22%	(3,70%)	(1 545)
Общо					(2 040)

Растежът на БВП на годишна база се забави и за двете държави (в сравнение с 2023 г.), но остава положителен, но с оглед на последните развития на макроикономическата среда се счита за оптимистичен. Промяната в претеглянето на сценариите няма да доведе до съществено положително въздействие (т.е. до начисляване на значителен размер на ОКЗ).

2.1.7. Максимално излагане на кредитен риск преди приспадане на обезпечения

Следващата таблица представя най-неблагоприятния сценарий на експозиция към кредитен риск на Банката към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., без да се вземат предвид обезпеченията. За балансовите активи, експозициите се базират на нетните балансови стойности, отразени към датата на баланса.

Към 31 декември	2023 г.	2022 г.
Парични средства по сметки в централни банки	442 709	359 378
Предоставени средства на други банки	91 199	66 759
Деривативи	5 760	9 570
Предоставени заеми на предприятия	300 286	254 194
Предоставени заеми на физически лица	1 592 113	1 140 499
Финансови активи по ССДВД	315 784	133 670
Други вземания	79 995	57 573
<i>Експозициите, свързани с условни пасиви и неотменяеми ангажименти, са:</i>		
Гаранции	337	312
Неусвоени кредитни ангажименти	203 705	118 440
Общо максимална експозиция	3 031 888	2 140 395

2.1.8. Обезпечения

Изискване на Банката към кредитополучателите е осигуряването на ликвидни обезпечения преди отпускане на одобрените кредити, за всички кредити, различни от кредити за потребление на физически лица. Основните типове използвани обезпечения са, както следва:

- парични средства в лева и чуждестранна валута;
- ипотечи върху недвижимо имущество;
- залози върху бизнес активи като вземания, инвентар, машини и съоръжения;
- залози върху финансови инструменти; и
- издадени в полза на Банката гаранции.

Предвид спецификите в бизнеса на Банката и растящия портфейл от малки потребителски кредити, делът на необезпечените кредити в банковия портфейл расте. Този тип кредити, в голямата си част са краткосрочни (средна срочност на портфейла около 26 месеца) и с много ниски лимити (средна сума на вземанията около 3.02 хил. лева), поради което Банката не изисква обезпеченост на своето вземане.

Обезпеченията не се признават в отчета за финансовото състояние на Банката, освен ако не са били упражнени правата, вследствие на което е бил придобит актив. Очакваните парични потоци от обезпечения, за които няма изискване по МСФО да се признават отделно и които се разглеждат като

основна част от договорните клаузи на кредитен инструмент, подлежащ на обезценка, се включват в изчислението на въпросната очаквана кредитна загуба. Поради тази причина справедливата стойност на обезпеченията се отразява на изчислението на ОКЗ. Обезпеченията се оценяват при възникване и се преоценяват периодично според вида им. Доколкото е възможно, Банката използва данни от активни пазари за оценката на финансовите активи, държани като обезпечение. Нефинансовите активи и финансовите активи, за които няма данни от активен пазар, се оценяват чрез оценителски модели.

Следващата таблица показва brutния размер на предоставените заеми на клиенти по вид на обезпеченията:

Към 31 декември	2023 г.		2022 г.	
	Брутна сума	Обезпечение	Брутна сума	Обезпечение
Кредити, обезпечени с ипотека	214 129	214 069	184 769	167 862
Кредити с парични обезпечения	303	205	187	180
Кредити с други обезпечения	25 426	25 355	22 542	22 397
Необезпечени кредити	1 811 316	–	1 302 796	–
Общо	2 051 174	239 629	1 510 294	190 439

В следващата таблица е представена степента на покритие на кредитния риск чрез обезпечение, предствено като процент от балансовата стойност на кредитите по тип на обезпечението към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Стойността на обезпеченията е взета до размера на експозициите, за които се отнасят, като по този начин е изключен ефектът от обезпеченост, надвишаваща експозицията.

	2023 г.	2022 г.
Кредити, обезпечени с ипотека	100%	91%
Кредити с парични обезпечения	68%	96%
Кредити с други обезпечения	100%	99%

2.1.9. Концентрация на кредитния риск по географски сектори

Географски сектори на финансови активи с експозиция към кредитен риск:

Финансови активи	2023 г.	2022 г.
Румъния	1 257 550	1 087 608
България	1 113 216	743 342
Литва	131 937	97 854
Гърция	98 421	14 516
САЩ	77 983	27 087
Италия	38 380	–
Люксембург	36 769	10 600
Хърватско	19 956	7 923
Латвия	19 652	–
Белгия	9 626	–
Австрия	9 477	18 512
Турция	6 412	6 307
Сърбия	3 852	3 467
Черна гора	2 569	2 311
Нидерландия	535	467
Други страни	1 511	1 649
Общо финансови активи	2 827 846	2 021 643

Географски сектори на условни пасиви и неотменими ангажименти:

	2023 г.	2022 г.
Румъния	175 682	111 519
България	28 356	7 225
Други страни	4	8
Общо финансови активи и условни пасиви и неотменими ангажименти	3 031 888	2 140 395

2.1.10. Условни пасиви и неотменими ангажименти

Гаранциите и акредитивите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Банката да извърши необходимото плащане, в случай че клиентът не изпълни своето задължение към трета страна, пораждаят същия тип риск, както кредитите. Банката няма предявени гаранции в рамките на пет предходни години и затова, към 31 декември 2023 г., не счита за съществен риска за предявяване на гаранции.

Документарните и търговските акредитиви, които са писмени ангажименти на Банката от името на клиент, упълномощил трета страна да издава нареждания към Банката до договорена сума при определени условия, се обезпечават с парични депозити или други заложили обезпечения в полза на Банката, и съответно Банката отчита минимални нива на риск.

Ангажиментите за предоставяне на кредити представляват неизполваната част от разрешения размер на кредити, гаранции или акредитиви. Банката контролира срока на падеж на кредитните ангажименти, тъй като в повечето случаи дългосрочните ангажименти носят по-голям кредитен риск в сравнение с краткосрочните.

2.1.11. Анализ на финансовите активи по ССДВД, предоставените средства на други банки, и другите вземания

Следващата таблица представя анализ на финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и предоставените средства на други банки към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. по критерии, заложили от рейтинг агенция на базата на кредитни оценки на призната външна кредитна агенция. В таблицата по-долу е представено обобщение на съответните активи по рейтингови нива на съответните рейтингови агенции:

31 декември 2023 г.			31 декември 2022 г.		
Рейтинг	Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	Предоставени средства на други банки	Рейтинг	Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	Предоставени средства на други банки
Moody's			Moody's		
A	–	13 425	A	–	23 136
Aaa	97 685	–	Aaa	27 087	–
Baa	54 422	1 022	Baa	35 880	537
Ba	11 822	16 373	Ba	11 359	12 917
Fitch			Fitch		
A	19 652	–	A	–	–
BBB	91 694	93	BBB	38 773	–
BB	535	352	BB	467	6
B	6 948	–	B	6 769	–
BCRA			BCRA		
BBB	–	30 074	BBB	–	10 518
BB	–	10 217	BB	–	–
B	–	19 643	B	–	19 645
S&P			S&P		
A	3 671	–	A	332	–
BB	–	–	BB	–	–
B	29 263	–	B	12 911	–
Без рейтинг	92	–	Без рейтинг	92	–
Общо	315 784	91 199	Общо	133 670	66 759

Предоставените средства на други банки и финансовите активи по ССДВД са класифицирани във Фаза I към 31 декември 2023 г. Начислените провизии за очаквани кредитни загуби към 31 декември 2023 г. са както следва:

- предоставени средства на други банки – 83 хил. лева, отчетени в намаление на общия дълг (2022 г.: 41 хил. лева);
- финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход – 653 хил. лева, отчетени в друг всеобхватен доход (2022 г.: 341 хил. лева).

Към 31 декември 2023 г. рейтингът на паричните средства по сметки в централни банки в България е BBB (2022 г.: BBB).

Предоставените средства на други банки и други финансови институции без рейтинг се категоризират вътрешно на база на анализ на количествени и качествени фактори.

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. другите вземания са нито просрочени, нито обезценени. Другите вземания се уреждат в рамките на 30-дневен период след датата на тяхното възникване и по тази причина се считат за непросрочени. Към датата на публикуване на финансовите отчети, другите вземания са изцяло погасени.

2.2. Пазарен риск

Банката е изложена на пазарен риск. Пазарен риск е рискът от промяна на справедливата стойност или бъдещите парични потоци по финансов инструмент, породена от промени в пазарните цени. Пазарният риск възниква от открити лихвени, валутни и капиталови позиции, които са изложени на влиянието на общи и специфични изменения в пазарни проценти и цени като лихвени проценти, кредитни спредове, обменни курсове и цени на ценни книжа.

Лихвен риск е рискът от потенциална загуба, вследствие на неблагоприятни промени в лихвените проценти. Той включва риск от промяна в кривата на доходност, базисен риск, спред риск и други.

Валутен риск е рискът от потенциална загуба, вследствие на неблагоприятни промени във валутните курсове спрямо основната валута. Той включва цялостен риск (или глобален валутен риск, засягащ цялостната дейност на Банката – приходи, разходи, динамика на паричните потоци, независимо от това към кой пазар са ориентирани операциите), променлив риск и конвертируем риск.

Рискът от потенциална загуба в резултат от неблагоприятни промени в ценовите равнища на капиталови ценни книжа и индекси, структурирани на база подобни цени, също се определя от Банката като пазарен риск.

Политиката за пазарен риск на Банката се изработва от звената, отговорни за управление на риска, и се одобрява от Управителния съвет. Политиката за пазарен риск се преразглежда периодично и съответните промени се предоставят на Управителния съвет. Политиката за пазарен риск се прилага по отношение на контрола на този риск, произтичащ от всички активи, пасиви и условни пасиви и неотменими ангажменти на Банката, съответно покрива финансови и нефинансови операции, които са обект на пазарен риск.

Целите на контрола и мониторинга на пазарния риск са:

- предпазване на Банката от непредвидени пазарни загуби;
- допринасяне за по-стабилни и планирани печалби;
- разработване на ясна, обективна и последователна информация за пазарния риск, която да служи за база за вземане на адекватни решения.

2.2.1. Техники за оценка на пазарния риск

Рисковите фактори, които генерират пазарен риск и следва да бъдат включени в системата за оценка на пазарния риск включват, но не се ограничават до следните:

- валутни курсове;
- лихвени проценти;
- справедлива цена на ценни книжа.

Експозицията на Банката по отношение на деривативи се наблюдава като част от общото управление на пазарния риск.

При тяхното възникване, деривативите често включват единствено взаимно обещание за размяна при заплащане на минимална или никаква първоначална стойност. Въпреки това, тези инструменти често водят до високи нива на задлъжнялост и са много променливи. Сравнително малка промяна в стойността на активите, равнищата на лихвените проценти или други индекси, заложен в основата на деривативите, може да окаже значителен ефект върху печалбата или загубата на Банката.

Суаповете са договорни взаимоотношения между две страни за размяна на плащания на фиксирани периоди от време и на база определени номинални стойности, във връзка със съответен договорен индекс като лихвен процент, валутен курс или капиталов индекс.

Банката използва икономически хедж за промяна във валутните курсове.

Номиналните стойности в следващата таблица показват обема на неуредените транзакции по деривативи към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

31 декември 2023 г.	Активи	Пасиви	Номинална стойност
Деривативи за хеджиране на промяна в лихвените проценти/валутен риск (суапове)	5 760	545	200 458

31 декември 2022 г.	Активи	Пасиви	Номинална стойност
Деривативи за хеджиране на промяна в лихвените проценти/валутен риск (суапове)	9 570	11 322	306 267

Към 31 декември 2023 г. Банката има сключени деривативи със следните контрагенти: Банка ДСК (България) и Обединена Българска Банка (България). Ефектът от преоценка на сключените договори в печалбата и загубата за отчетния период е загуба в размер на 6 966 хил. лева (2022 г.: печалба от 1 597 хил. лева), както е оповестено в Бележка 6.

2.2.2. Валутен риск

Промените във валутните курсове оказват съответно въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката и водят до излагането ѝ на валутен риск. Управителният съвет определя лимити за контрол на риска по откритите валутни позиции, които се наблюдават ежедневно. Като правило, Банката не поддържа съществени открити позиции във валути, различни от лева, евро и румънски леи. Банката не изчислява чувствителността към валутния риск за български лева и евро, тъй като към 31 декември 2023 г. левът е фиксиран към еврото. Откритата валутна позиция в румънски леи към 31 декември 2023 г. е в размер на 317 515 хил. лева (2022 г.: 302 388 хил. лева), и е хеджирана с валутни форуърди и суапове с номинална стойност 118 313 хил. лева (2022 г.: валутен форуърд в размер на 249 125 хил. лева), като Банката извършва хеджиращите операции за цялата група, т.е. икономическият хедж е на консолидирано ниво.

Чувствителността към промени във валутните курсове е изчислена директно на база на общата нетна откритата валутна позиция на Банката във всички валути (с изключение на евро) като 10% промяна в стойността на местната валута спрямо всички чуждестранни валути (без евро). Валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд.

Към 31 декември 2023 г.	Пряк ефект върху печалбата/загубата
- 10% изменение за местна валута	(11 827)
+ 10% изменение за местна валута	11 827

Към 31 декември 2022 г.	Пряк ефект върху печалбата/загубата
- 10% изменение за местна валута	(22 365)
+ 10% изменение за местна валута	22 365

Банката не счита, че има чувствителност и съществен ефект върху капитала, доколкото откритата позиция се следи и управлява на ниво група с деривативи.

2.2.3. Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще се променят поради промени в пазарните лихвени равнища, и рискът, че справедливата стойност на финансов инструмент ще се промени поради промени в пазарните лихвени равнища.

Банката поема рискове, свързани с ефекта от промени на пазарни лихвени равнища, както по отношение на собствените си финансови активи, така и по отношение на паричните потоци. В резултат от тези промени лихвените маржове могат да се увеличат, но могат и да намалееят и да възникнат загуби в случай

на неочаквани спадове. Ръководството определя лимити за поддържане на приемливо ниво на лихвения дисбаланс, като тези лимити се следят регулярно.

Следващият анализ на чувствителността илюстрира потенциалното отражение върху отчета за всеобхватния доход на позициите с приложим плаващ лихвен процент. В следващата таблица Банката представя вероятни приемливи отклонения, подбрани на база на пазарната и икономическата среда, наблюдавана през отчетния период.

Към 31 декември 2023 г.	Ефект от промяна на лихвените проценти върху печалбата/загубата	Ефект от промяна на лихвените проценти върху капитала
+100 bp изменение	1 453	(5 410)
-100 bp изменение	(1 453)	5 410

Към 31 декември 2022 г.	Ефект от промяна на лихвените проценти върху печалбата/загубата	Ефект от промяна на лихвените проценти върху капитала
+100 bp изменение	798	(4 149)
-100 bp изменение	(798)	4 149

2.2.4. Пазарен риск за капиталови инструменти

Пазарният риск за капиталови инструменти е рискът, че справедливата стойност на капиталовите инструменти ще намалее в резултат на промени в нивата на пазарни индекси и цените на индивидуални инструменти. За Банката този риск възниква във връзка с капиталовите инструменти, които се отчитат по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Увеличение / намаление от 10% в справедливата стойност на тези инструменти към 31 декември 2023 г. би довело до нулево увеличение / намаление от на стойността на собствения капитал на Банката (2022 г.: нула).

2.3. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив; или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Банката.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява, като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив (например обезпечение по предоставен заем) взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Банката използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност, като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни. Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи и на съществените пасиви се ангажират външни оценители, като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Банката. Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, качества и репутация. След

обсъждане със специалистите-оценители ръководството решава, кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване, съгласно счетоводните политики на Банката. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в най-актуалната оценка, и сравняването им с подходяща историческа информация, като сключени договори и други подходящи документи. Също така ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

Тъй като през 2023 г. и 2022 г. Банката придобива нови активи, които са със сходни характеристики на активите от предходните отчетни периоди, ръководството счита, че няма съществена промяна в условията на пазара, на който са възникнали активите, и че параметрите на сделката по възникването им отразяват приемливи нива на доходност за съответния тип финансов инструмент и ниво на риск.

За целите на оповестяването на справедливата стойност Банката определя различни класове активи и пасиви, в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск, и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-долу.

	Балансова стойност		Справедлива стойност	
	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.
Финансови активи				
Парични средства в брой и в централни банки	442 709	359 378	442 709	359 378
Предоставени средства на други банки	91 199	66 759	87 229	66 759
Деривативи	5 760	9 570	5 760	9 570
Предоставени заеми на предприятия	300 286	254 194	298 922	253 673
Предоставени заеми на физически лица	1 592 113	1 140 499	1 591 244	1 140 195
Финансови активи по ССДВД	315 784	133 670	315 784	133 670
Други вземания	79 995	57 573	79 995	57 573
Финансови пасиви				
Деривативи	545	11 322	545	11 322
Привлечени средства от клиенти	2 207 519	1 583 915	2 210 083	1 581 882
Подчинен дълг	122 627	60 561	107 364	52 876
Други пасиви	109 457	74 060	109 457	74 060

2.3.1. Финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност

Финансовите активи и пасиви се оценяват по справедлива стойност, като се използват котираны пазарни цени на активен пазар към датата на отчетния период. В случай на неналични котираны цени, използваните справедливи стойности са историческите стойности намалени със загубата от обезценка, при наличие на такава.

2.3.2. Финансови активи и пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност

Предоставени средства на други банки

Предоставените средства на други банки включват междубанкови депозити, текущи сметки и заеми. Справедливата стойност на депозитите с плаваща лихва и овърнайт депозитите е близка до тяхната балансова стойност. Оценената справедлива стойност на депозити с фиксирана доходност се основава на дисконтираните парични потоци, използвайки осреднени пазарни лихвени проценти за задължения с подобен кредитен риск и остатъчен матуритет. За инструменти с краткосрочен характер, ръководството на Банката счита, че справедливата им стойност е близка до тяхната балансова стойност към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

Предоставени заеми на клиенти

Предоставените заеми на клиенти се водят по амортизирана стойност, намалена с провизиите за обезценка. Справедливата стойност на предоставените заеми на клиенти с фиксирана лихва представлява дисконтираната сума на очакваните бъдещи входящи парични потоци, прилагайки данни за лихвени проценти за продукти, подобни на предоставяните от Банката. През 2023 г. и 2022 г., Банката отпуска потребителски кредити с фиксиран лихвен процент.

Привлечени средства от клиенти

Справедливата стойност на разплащателните сметки на клиенти е приблизително равна на балансовата им стойност поради тяхната краткосрочност. Справедливата стойност на депозитите от клиенти с фиксирана лихва представлява дисконтираната сума на очакваните бъдещи изходящи парични потоци, прилагайки статистически данни за лихвени проценти, публикувани от съответните централни банки.

Подчинен дълг

Справедливата стойност на подчинения дълг, без котиран пазарни цени, се основава на дисконтираните парични потоци, като се използват лихвените проценти за нови задължения с подобен оставащ матуритет. Справедливата стойност на котирания подчинен дълг (Бележка 2.3) се основава на пазарните нива към 31 декември 2023 г. и 2022 г.

Други активи и пасиви

Поради краткосрочния характер на другите активи и пасиви, ръководството на Банката счита, че справедливата им стойност е близка до тяхната балансова стойност към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г.

2.3.3. Йерархия на справедливата стойност

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност, или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – използват се котиран (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко или косвено;
- Ниво 3 – използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Банката преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Информация за йерархията на справедливите стойности на активите и пасивите на Банката, оценени съответно към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., както и за движенията в йерархията през съответния отчетен период, е представена в следващите таблици.

2.3.3.1. Количествени оповестявания за йерархията на справедливите стойности за 2023 г.

31 декември 2023 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Активи, оценявани по СС				
Финансови активи по ССДВД	315 692	–	92	315 784
Деривативи	–	5 760	–	5 760
Активи, които не са по СС				
Предоставени средства на други банки	–	91 199	–	91 199
Предоставени заеми на предприятия	–	–	298 922	298 922
Предоставени заеми на физически лица	–	–	1 591 244	1 591 244
Пасиви, оценявани по СС				
Деривативи	–	545	–	545
Пасиви, които не са по СС				
Привлечени средства от клиенти	–	–	2 210 083	2 210 083
Подчинен дълг	49 727	–	57 637	107 364

Активи, оценявани по СС (Ниво 3) към 1 януари 2023 г.	97
Трансфери към Ниво 3	–
Погашения по кредити	(5)
Общо печалба, включена в друг всеобхватен доход	–
Печалба от отписани активи	–
Отписани активи	–
Новопридобити активи/(продажби) на активи	–
Курсови разлики	–
Активи, оценявани по СС (Ниво 3) към 31 декември 2023 г.	92

През 2023 г. не е имало трансфери между нивата на йерархията на справедливата стойност, както и не са правени промени в използваните техники за оценка през периода.

	Оценителски метод	Значителни наблюдавани входящи данни	Интервал (средно-претеглено)	Анализ на чувствителността
Предоставени заеми на клиенти	Метод на дисконтираните парични потоци	Статистически данни от централни банки за лихвени проценти по нов бизнес по кредити на сектори нефинансови предприятия и ипотечни кредити по оригинален матуритет	2,45%-16,80% (8,38%)	Увеличение (намаление) на лихвените проценти с 5% би довело до промяна в справедливата стойност
Привлечени средства от клиенти	Метод на дисконтираните парични потоци	Статистически данни от централни банки за лихвени проценти по нов бизнес по срочни депозити на сектори нефинансови предприятия и домакинства	0,1% - 6,15% (2,00%)	Увеличение (намаление) на лихвените проценти с 2% би довело до промяна в справедливата стойност

2.3.3.2. Количествени оповестявания на йерархията на справедливите стойности за 2022 г.

31 декември 2022 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Активи, оценявани по СС				
Ценни книжа по ССПЗ	–	–	–	–
Финансови активи по ССДВД	133 578	–	92	133 670
Предоставени заеми на физически лица	–	–	5	5
Деривативи	–	9 570	–	9 570
Активи, които не са по СС				
Предоставени средства на други банки	–	66 759	–	66 759
Предоставени заеми на предприятия	–	–	253 673	253 673
Предоставени заеми на физически лица	–	–	1 140 190	1 140 190
Пасиви, оценявани по СС				
Деривативи	–	11 322	–	11 322
Пасиви, които не са по СС				
Привлечени средства от клиенти	–	–	1 581 882	1 581 882
Подчинен дълг	19 843	–	40 718	60 561

Активи, оценявани по СС (Ниво 3) към 1 януари 2022 г.	387
Трансфери към Ниво 3	–
Погашения по кредити	(290)
Общо печалба, включена в друг всеобхватен доход	–
Печалба от отписани активи	–
Отписани активи	–
Новопридобити активи/(продажби) на активи	–
Курсови разлики	–
Активи, оценявани по СС (Ниво 3) към 31 декември 2022 г.	97

През 2022 г. не е имало трансфери между нивата на йерархията на справедливата стойност, както и не са правени промени в използваните техники за оценка през периода.

	Оценителски метод	Значителни наблюдавани входящи данни	Интервал (средно-претеглено)	Анализ на чувствителността
Предоставени заеми на клиенти	Метод на дисконтираните парични потоци	Статистически данни от централни банки за лихвени проценти по нов бизнес по кредити на сектори нефинансови предприятия и ипотечни кредити по оригинален матуритет	3,07%-12,83% (8,63%)	Увеличение (намаление) на лихвените проценти с 5% би довело до промяна в справедливата стойност
Привлечени средства от клиенти	Метод на дисконтираните парични потоци	Статистически данни от централни банки за лихвени проценти по нов бизнес по срочни депозити на сектори нефинансови предприятия и домакинства	0,1% - 3,05% (1,29%)	Увеличение (намаление) на лихвените проценти с 2% би довело до промяна в справедливата стойност

2.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск е риска от невъзможността наличните парични ресурси да покрият тегленията по финансови задължения в момента, в който те станат дължими, а също и невъзможността за възстановяване на разполагаеми средства при тяхното изтегляне. Последствията могат да доведат до невъзможност за посрещане на задължения по плащания към депозанти и изпълнение на ангажименти по заеми.

2.4.1. Процес на управление на ликвидния риск

Банката приема подходящи политики за управление на ликвидния риск, които следва да осигуряват:

- поддържането на достатъчни ликвидни активи за посрещане на задълженията при тяхното възникване;
- осъществяване на финансиране на средносрочни активи със средства по средносрочни задължения в добре подбрана пропорция;
- мониторинг на ликвидната позиция на ежедневна база и в процеса на осъществяване на сделките.

Управителният съвет на Банката възлага на Комитета за управление на активите и пасивите, като първостепенно отговорно звено, да съветва ръководството за стратегията за управление на ликвидността.

Комитетът за управление на активите и пасивите управлява:

- активите и пасивите на Банката за осигуряване на редовно и навременно покриване на настоящи и бъдещи задължения;
- паричните входящи и изходящи потоци на Банката (ликвидни източници) и показателите между активи и пасиви;
- нивата на ликвидност, съобразно заложените показатели; и
- нивата на ликвидност, предписани от съответния регулаторен орган.

Оперативното управление на активите и пасивите на Банката и изпълнението на взетите решения от Комитета за управление на активите и пасивите се възлагат на отдел Финансови пазари и ликвидност.

2.4.2. Финансови задължения

Следващата таблица представя финансовите пасиви на Банката, задълженията към персонала и за данъци различни от данък върху доходите, в съответните падежни групи на базата на оставащия период от датата на баланса към падежната дата на договора. Оповестените в таблицата суми са договорните недисконтирани парични потоци.

Към 31 декември 2023 г.	Брутен изходящ поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Текущи данъчни пасиви	10 058	–	–	10 058	–	–
Деривативи	545	368	–	177	–	–
Привлечени средства от клиенти	2 259 583	522 487	317 663	1 005 601	413 832	–
Отсрочени данъчни пасиви	96	–	–	–	96	–
Други пасиви	109 457	62 718	43 572	3 159	8	–
Подчинен дълг	150 898	–	899	20 554	103 213	26 232
Лизингови задължения	10 370	46	932	2 576	6 816	–
Общо пасиви	2 541 007	585 619	363 066	1 042 125	523 965	26 232

Към 31 декември 2022 г.	Брутен изходящ поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Текущи данъчни пасиви	1 342	–	–	1 342	–	–
Деривативи	11 322	143	1 475	9 704	–	–
Привлечени средства от клиенти	1 612 920	417 766	255 770	669 471	269 913	–
Други пасиви	74 060	37 460	33 879	2 704	6	11
Подчинен дълг	78 307	–	–	3 428	47 106	27 773
Лизингови задължения	10 345	300	808	5 295	3 942	–
Общо пасиви	1 788 296	455 669	291 932	691 944	320 967	27 784

2.4.3. Условни пасиви и неотменими ангажименти

Сроковете на договорените суми по условни пасиви и неотменими ангажименти, с които Банката се обвързва за удължаване на кредити на клиенти и други условия, са представени в следващата таблица. Финансовите гаранции са представени в следващата таблица въз основа на най-ранната договорена дата на падеж.

Към 31 декември 2023 г.	До 1 година	1-5 години	Общо
Финансови гаранции	307	10	317
Гаранции за добро изпълнение	–	20	20
Неусвоени кредитни ангажименти	177 667	26 038	203 705
Общо	177 974	26 068	204 042

Към 31 декември 2022 г.	До 1 година	1-5 години	Общо
Финансови гаранции	262	30	292
Гаранции за добро изпълнение	20	–	20
Неусвоени кредитни ангажименти	110 978	7 462	118 440
Общо	111 260	7 492	118 752

2.4.4. Нетна разлика в ликвидността

Следващата таблица представя балансовата стойност на активите и пасивите на Банката по падежна структура към датата на баланса въз основа на остатъчния срок до настъпване на договорените дати на падеж. Предоставените заеми на клиенти с остатъчен падеж над пет години са посочени в колоната „неопределен падеж“.

Към 31 декември 2023 г.	На виждане/ до 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	Неопре- делен	Общо
Активи							
Парични средства в брой и в централни банки	442 709	-	-	-	-	-	442 709
Предоставени средства на други банки	34 543	-	1 956	54 700	-	-	91 199
Деривативи	-	-	139	5 621	-	-	5 760
Финансови активи по ССДВД	25 463	11 553	135 547	143 129	-	92	315 784
Предоставени заеми на клиенти	102 816	144 624	391 625	1 171 357	81 977	-	1 892 399
Други активи	79 454	140	2 483	962	-	-	83 039
Инвестиции в д-ни дружества	-	-	-	-	-	16 401	16 401
Нематериални активи	-	-	-	-	-	45 272	45 272
Имоти и оборудване	-	-	-	-	-	28 105	28 105
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	1 422	1 422
Отсрочени данъчни активи	-	-	-	5 204	-	-	5 204
Придобити активи от обезпечения	-	-	5 180	-	-	-	5 180
Общо активи	684 985	156 317	536 930	1 380 973	81 977	91 292	2 932 474
Пасиви							
Текущи данъчни пасиви	-	-	10 058	-	-	-	10 058
Деривативи	368	-	177	-	-	-	545
Привлечени средства от клиенти	517 970	311 610	985 111	392 828	-	-	2 207 519
Текущи данъчни пасиви	-	-	-	96	-	-	96
Други пасиви	62 718	43 572	3 159	8	-	-	109 457
Лизингови задължения	46	932	2 576	6 816	-	-	10 370
Подчинен дълг	-	899	19 229	83 454	19 045	-	122 627
Общо пасиви	581 102	357 013	1 020 310	483 202	19 045	-	2 460 672
Нетна разлика в ликвидността	103 883	(200 696)	(483 380)	897 771	62 932	91 292	471 802
Кумулативни парични потоци	103 883	(96 813)	(580 193)	317 578	380 510	471 802	

На дневна база Банката наблюдава ликвидните активи и пасиви по тип валута, стойност и лихвени проценти. По отношение на голяма част от задълженията, представляващи срочни депозити от физически и юридически лица, се предприемат съответни мерки за мотивиране на клиентите за подновяване на депозитите. Депозитите на юридически лица са предимно в големи размери и историческият опит показва, че обикновено условията се преразглеждат и договарят отново непосредствено преди техния падеж.

Към 31 декември 2022 г.	На виждане/ до 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	Неопре- делен	Общо
Активи							
Парични средства в брой и в централни банки	359 378	–	–	–	–	–	359 378
Предоставени средства на други банки	22 707	–	2 091	41 961	–	–	66 759
Деривативи	–	–	–	9 570	–	–	9 570
Финансови активи по ССДВД	–	13 666	17 212	99 120	3 580	92	133 670
Предоставени заеми на клиенти	140 088	82 271	294 351	865 086	12 897	–	1 394 693
Други активи	53 134	4 034	1 304	933	–	–	59 405
Инвестиции в д-ни дружества	–	–	–	–	–	16 401	16 401
Нематериални активи	–	–	–	–	–	25 949	25 949
Имоти и оборудване	–	–	–	–	–	25 632	25 632
Инвестиционни имоти	–	–	–	–	–	1 492	1 492
Отсрочени данъчни активи	–	–	–	2 887	–	–	2 887
Придобити активи от обезпечения	–	–	6 792	–	–	–	6 792
Общо активи	575 307	99 971	321 750	1 019 557	16 477	69 566	2 102 628
Пасиви							
Текущи данъчни пасиви	–	–	1 342	–	–	–	1 342
Деривативи	143	1 475	9 704	–	–	–	11 322
Привлечени средства от клиенти	400 495	237 352	656 978	289 090	–	–	1 583 915
Други пасиви	50 764	33 879	2 704	6	11	–	87 364
Лизингови задължения	–	–	475	40 528	19 558	–	60 561
Подчинен дълг	299	808	5 296	3 942	–	–	10 345
Общо пасиви	451 701	273 514	676 499	333 566	19 569	–	1 754 849
Нетна разлика в ликвидността	123 606	(173 543)	(354 749)	685 991	(3 092)	69 566	347 779
Кумулативни парични потоци	123 606	(49 937)	(404 686)	281 305	278 213	347 779	

2.5. Доверени активи на отговорно пазене

Банката е регистрирана като инвестиционен посредник и извършва операции за клиенти в съответствие с изискванията на Наредба 58 на Комисията за финансов надзор. Банката има одобрени правила и политики, във връзка с доверителните си операции за клиенти, които са изготвени на база изискванията на чл.1-10 на горната Наредба 58.

2.6. Управление на капитала

Целите на ръководството на Банката при управление на капитала, като разширено понятие в сравнение с отражението на „капитала“ в баланса, се свеждат до:

- придържане към капиталовите изисквания, установени чрез регулаторните органи на банковите пазари, където Банката извършва дейност;
- гарантиране на възможността Банката да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да осигури възвращаемост на акционерите; и
- поддържане на стабилна капиталова база, която да стои в основата на развитието на дейността на Банката.

Капиталовата адекватност и използването на собствения капитал се наблюдават от ръководството на Банката посредством прилагане на техники, базирани на насоки, разработени от Базелския комитет, както и на Директивите на ЕС, възприети от Българската Народна Банка, в ролята и на регулаторен орган за надзорни цели. Изискваната информация се представя пред последната на регулярна база.

Регулаторният орган изисква всяка банка или банкова група да: (а) поддържа минимално ниво на собствен капитал от 10 000 хил. лева и (б) поддържа съотношение на общата сума на регулаторния капитал към рисковото претеглените активи от 14%, формирано на база изискване за обща капиталова адекватност от 8%, изискване по Втори стълб от 0,75%, насоки по Втори стълб за още 0,15%, предпазен капиталов буфер от 2,5%, буфер за системен риск от 2,5% за експозициите в България (1,29% спрямо целия размер на РПА), антицикличен буфер за експозиции в България от 2% и антицикличен буфер за експозиции в Румъния в размер на 1% (1,31% спрямо целия размер на РПА).

Собственият капитал на Банката се разделя на две нива, съгласно определенията и изискванията на Регламент 575/2013 на Европейския парламент и съвет:

(а) Капитал от първи ред, който се образува от следните елементи:

- внесен и регистриран капитал, с изключение на привилегированите акции;
- фонд Резервен;
 - други резерви с общо предназначение, заделени от печалбата след облагането ѝ;
 - неразпределена печалба от минали години;
 - печалбата от текущата година, намалена с дължимите данъци, очакваните плащания по дивиденди и други отчисления.

(б) Капитал от втори ред – подчинен дълг.

Банката включва неразпределената печалба от минали години в капитала, след като одитираният индивидуален финансов отчет е приет от едноличния собственик на капитала и са приспаднати сумите за изплащане на дивиденди и другите отчисления.

Веднъж включена като елемент на капитала от първи ред, неразпределената печалба от минали години може да се използва за дивиденди само с одобрение на Регулаторния орган.

Печалбата от текущата година може да се включи в размера на капитала, само ако са изпълнени следните условия:

- определен е максималния размер на очакваните плащания по дивиденди и други отчисления;
- печалбата и дължимите данъци са потвърдени от специализираните одиторски предприятия, наети от Банката;
- изпратено е уведомление до Регулаторния орган с приложени документи за обстоятелствата по задължителните условия и Регулаторния орган не е възразил и/или е дал своето одобрение.

Сумата на капитала от първи ред се намалява с:

- загубата за текущата и минали години;
- балансовата стойност на притежаваните от Банката собствени акции;
- стойността на нематериалните активи;
- нереализираната загуба от финансовите активи по ССДВД.

Банката не включва в собствения капитал:

- резерви от хеджиране на парични потоци от позиции, оценявани преди това по амортизирана стойност, и хеджиране на парични потоци, свързано с прогнозни транзакции;
- печалби и загуби от пасиви, оценявани по справедлива стойност, дължащи се на промени в оценката на кредитното качество на Банката;
- нереализираната печалба от инвестиционни имоти и от финансови активи по ССДВД.

Собственият капитал се намалява с балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват над 10% от внесенния капитал на кредитна институция по Закона за

кредитните институции, както и инвестициите в дългосрочни дългови (хибридни) инструменти и подчинен срочен дълг в такива институции, в които Банката има участие над 10% от внесенния капитал, за всеки отделен случай, когато те не са консолидирани в баланса й.

Рисковопреглените активи се измерват посредством класификации на рискови тегла, съобразно характера на/и отразявайки оценката на кредитния, пазарния и други свързани рискове – за всеки актив и контрагент, и взимайки предвид всяко, отговарящо на условията обезпечение или гаранция.

Подобно третиране се прилага и по отношение на условните пасиви и неотменими ангажименти, с някои различия с оглед на по-голяма условност на потенциалните загуби.

Следващата таблица структурира собствения капитал и показателите на Банката към 31 декември на съответните отчетни години. През тези две години Банката отговаря на капиталовите изисквания за кредитните институции.

	2023 г.	2022 г.
Капитал от първи ред		
Акционерен капитал	81 600	81 600
Резерви и натрупана печалба/(загуба) от минали години	335 601	224 506
Намаления:		
<i>Нематериални активи</i>	(28 741)	(20 801)
Други корекции на капитала от първи ред	(14 863)	(16 517)
Общо капитал от първи ред	373 597	268 788
Капитал от втори ред		
Подчинен срочен дълг	19 558	19 558
Общо капитал от втори ред	19 558	19 558
Общо рисковопрегленни активи	1 710 885	1 259 271
Коефициент на капиталова адекватност	22,98%	22,90%

2.7. Операционен риск

Операционният риск е рискът от загуба в резултат на неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или поради външни събития. Това определение включва в себе си правния риск, но изключва стратегическия и репутационния риск. Правният риск включва, но не се ограничава до излагане на опасност от глоби, санкции или изплащане на обезщетения в резултат на действия на ръководни лица или съдебни спорове.

По отношение на операционния риск при отчитане на капитала, Банката използва алтернативен стандартизиран подход за изчисляване на минимално изискуем капитал за регулаторни цели по Първи стълб.

Съответен индикатор (хил. лв.)			Капиталови изисквания	Обща сума на експозицията към оперативен риск (x12.5) – 31.12.2023 г.
2020	2021	2022		
28 616	36 670	46 840	5 280	66 000

Стойността на действителните операционни загуби възникнали през 2023 г. за Банката е 1 022 хил. лева, от които са възстановени 213 хил. лева, което представлява 21% от операционните щети възникнали през 2023 г.

3. Счетоводни приблизителни оценки, преценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви и оповестяването на условни пасиви към отчетната дата, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Приблизителните оценки и преценки се прилагат последователно и се базират върху историческия опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, за които се счита, че са разумни предвид обстоятелствата. При прилагането на възприетите счетоводни политики ръководството на Банката е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Обезценка на финансови активи

Банката прави преглед на своите кредитни портфейли, за да прецени необходимостта от начисляване на загуби за обезценка, минимум на месечна база. Банката разделя кредитния портфейл на две основни категории според типовете на клиента, т.е. корпоративни клиенти и клиенти физически лица. След това, Банката определя допълнителни подкатегории във всяка една основна, според вида на продукта, като по този начин се формират подпортфейли със сходни кредитни характеристики. Банката включва тези подпортфейли в модела за колективна обезценка. Всички кредити, които не могат да бъдат включени в тези подпортфейли, се анализират за обезценка на индивидуална база. Така извършената сегментация води до изчисляване на колективна и индивидуална обезценка за корпоративните клиенти и колективна за физическите лица. Когато определя дали загубата от обезценка следва да се отрази в отчета за всеобхватния доход, тя прави анализ дали съществуват обективни данни, сочещи че е налице съществено намаление на очакваните бъдещи парични потоци от портфейл с кредити, преди намалението може да бъде свързано с отделен кредит от този портфейл.

Тези доказателства могат да включват обективни данни, сочещи че е налице неблагоприятна промяна в способността на кредитополучателите за покриване на задълженията по кредитите в съответния портфейл, или на националните или местните икономически условия, които имат връзка с неизпълнението на погасяванията по кредитите в Банката. При планирането на паричните потоци ръководството използва приблизителни оценки на базата на историческия опит за реализиране на загуби от активи с характеристики на кредитния риск и обективни доказателства за обезценка, аналогични на тези в портфейла. Методологията и предположенията, използвани за оценката на сумата и на времето на възникване на бъдещите парични потоци, се преглеждат периодично, за да се намалят всякакви разлики между приблизителните оценки за загубата и действителния опит по отношение на загубите.

Ключовите предположения, преценки и параметри при определяне на ОКЗ са свързани с разработване на количествени и качествени показатели за проследяване на евентуалното значително увеличение на кредитния риск за разпределението на отделните експозиции кредити на клиенти по фази (Бележка 2.1.3), за определянето на вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение и експозицията при неизпълнение (Бележка 2.1.4), а също така и за включването на информация за бъдещо развитие на макроикономически фактори, предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ. По-високата степен на приближение и оценъчна несигурност са присъщи на оценката на ОКЗ за кредити на клиенти от Фаза 1, Фаза 2 и Фаза 3, която се определя на колективна база в зависимост от това доколко Банката разполага с подкрепяща историческа информация за тестване на използваните допускания и калибриране на точността на оценките за вероятността за неизпълнение и загубата за неизпълнение в модела за обезценка. В допълнение, определянето на загуби от обезценка на кредити на клиенти на индивидуална база е също свързано с прилагането на значителни преценки и предположения от ръководството, най-вече, относно времето на разпределение и сумите на очакваните бъдещи парични потоци, включително от реализиране на обезпечения.

Обезпечения

Стойността на обезпеченията, представляващи недвижими имоти, се определя от независими експерт-оценители, които използват общоприети оценителски техники. Тези техники включват метода на приходите и метода на дисконтираните парични потоци. В някои случаи справедливите стойности се определят на база неотдавнашни сделки с недвижими имоти, имащи сходни характеристики и местоположение, като обезпеченията. Определянето на справедливата стойност на обезпеченията изисква използването на приблизителни оценки, като например бъдещите парични потоци от активите и нормите на дисконтиране, приложими към тези активи. Тези приблизителни оценки се базират на условията на местния пазар, съществуващи към датата на оценката. Продължаващата променливост и непостоянство на световната финансова система се отразява в несигурността на пазарите на недвижими имоти. Следователно, при определянето на приблизителните оценки на стойностите на обезпеченията през 2023 г. и 2022 г., оценителите са използвали познанията си за пазара и професионалната си преценка, а не просто са разчитали на историческите сравнителни данни за сделките. При тези обстоятелства, в приблизителната оценка на стойности на обезпеченията съществува по-голяма несигурност, отколкото съществуващата в условията на по-активен пазар.

Придобити активи от обезпечения

Придобитите активи, служещи като обезпечения по кредити, се класифицирани като придобити активи от обезпечения. Банката оценява придобитите обезпечения по необслужвани кредити по по-ниската от стойността при придобиване и справедливата стойност намалена с разходи по продажбата. Определянето на справедливата стойност на обезпеченията изисква използването на приблизителни оценки като например бъдещите парични потоци от активите и нормите на дисконтиране, приложими към тези активи. Тези приблизителни оценки се базират на условията на местния пазар, съществуващи към датата на оценката. Ръководството на Банката е ангажирано с конкретни действия за реализация на придобитите активи от обезпечения чрез организиране и финализиране на тяхната продажба.

Определяне на срока на лизинга за договори с опции за подновяване и прекратяване – Банката като лизингополучател

Банката определя срока на лизинга като неотменимий срок на лизинга, заедно с каквито и да било периоди, обхванати от опция за удължаването му, ако е сигурно в разумна степен, че опцията ще бъде упражнена, или каквито и да било периоди, обхванати от опция за прекратяването на лизинга, ако е сигурно в разумна степен, че опцията няма да бъде упражнена.

Банката има няколко лизингови договора, които включват опции за удължаване и прекратяване. Банката използва преценка, за да оцени в разумна степен дали опцията за подновяване или прекратяване на лизинга ще бъде упражнена или не, т.е. Банката разглежда всички съществени фактори, които създават икономически стимул за упражняването или на опцията за подновяване, или на опцията за прекратяване. След датата на влизане в сила на договора Банката преоценява срока на лизинга, ако е налице съществено събитие или промяна в обстоятелствата, което е в нейния контрол и засяга способността ѝ да упражни или да не упражни опцията за подновяване или прекратяване (например изграждане на съществени подобрения в нает имот или съществена преработка по спецификации на лизинговия актив).

Провизии и условни задължения

Банката извършва дейността си в регулаторна и законова среда, която по своята природа съдържа висок елемент на риск от съдебни производства. В резултат на това, тя може да бъде въввлечена в редица съдебни, арбитражни и регулаторни процедури, които да възникнат в процеса на операциите ѝ. Когато Банката може да извърши надеждна оценка на изходящите потоци от икономически ползи във връзка с конкретен случай и смята, че вероятността за такива потоци е висока, Банката начислява провизия. Когато се счита, че вероятността е малка, или не може да бъде извършена надеждна оценка на изходящите потоци, се извършва оповестяване на условно задължение. Тъй като определянето на количеството и вероятността на загубите включва субективност и несигурност, Банката взема предвид редица фактори като юридически мнения,

етапа на развитие на случая и исторически данни за подобни случаи. За повече подробности, виж Бележка 27.

Справедлива стойност на финансовите инструменти, които не са търгувани на активни пазари

Когато справедливите стойности на финансовите активи и пасиви в отчета за финансовото състояние не могат да бъдат получени от активни пазари, те се определят с помощта на различни техники за оценяване, които включват използването на модели. Базовите данни за тези модели са извлечени от индикатори, които се наблюдават на финансовите пазари, където това е възможно, в противен случай се правят допускания за установяване на справедливи стойности. Допусканията вземат предвид фактори, свързани с ликвидност, волатилност за по-дългосрочни деривативи и дисконтови проценти, предсрочни плащания и предположения за неизпълнение.

Анализ на елементите, включени в изчислението на ефективния лихвен процент (ЕЛП)

През 2022 г. предвид развитието на бизнеса, ръководството извърши детайлен анализ на елементите, които биха имали връзка като част от ефективния лихвен процент по финансовите инструменти, отчитани по амортизирана стойност в съответствие с изискванията на МСФО 9, пар. 5.4.1.

Компонентите, които бяха разгледани, и съответното им третиране, са представени в следната таблица:

#	Приход/разход	Част от ЕЛП
1	Първоначална такса, събирана от клиентите, при сключване на договор	Да
2	Разходи за проверка на кредитното състояние на клиентите	Да
3	Разходи за комисионни към търговски партньори (на договор)	Да
4	Разходи за целеви бонуси на търговски партньори	Да
5	Фиксиран компонент от заплатите на търговския персонал	Не
6	Бонус на персонала за постигнат обем продажби	Да
7	Бонус на персонала за среден срок на отпуснатите кредити	Да
8	Бонус на персонала за средната договорна лихва на отпуснатите кредити	Да
9	Бонус на персонала за продажба на застрахователни полици	Не
10	Бонус на персонала за брой телефонни обаждания	Не
11	Бонус на персонала за брой получени приложения	Не
12	Бонус на персонала за постигнат брой нови търговски партньори	Не
13	Бонус на персонала за брой активни търговски партньори	Не
14	Бонус на персонала за брой клиенти	Не
15	Бонус на персонала за нови клиенти	Не
16	Бонус на персонала за административни услуги	Не

Няма значителни промени в тези компоненти между 2022 и 2023.

Действащо предприятие

Финансовите прогнози на Банката отразяват резултатите, които ръководството счита за най-вероятни, въз основа на информацията, която е налична към датата на подписване на настоящия индивидуален финансов отчет. За да се оцени гъвкавостта на Банката спрямо по-неблагоприятни резултати, за изпълнението на прогнозите беше направен анализ на чувствителността, за да отрази серия от сценарии, базирани на основните рискове за Банката и перспективите за спад на икономиката, в която Банката осъществява дейността си. Ръководството счита, че Банката ще продължи осъществяването на своята дейност, като според резултатите от извършените стрес тестове, Банката ще успее да посрещне и негативен сценарий. Ръководството ще продължи да извършва стриктен мониторинг на развитието и влошаване на макроикономическите параметри и ще взема съответстващи мерки.

4. Нетен лихвен доход

	2023 г.	2022 г.
Приходи от лихви по ЕЛП метод и други подобни приходи		
Предоставени заеми на клиенти	361 360	263 411
Предоставени средства на други банки	7 039	1 296
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	8 583	2 627
Общо приходи от лихви по ЕЛП метод и други подобни приходи	376 982	267 334
Разходи за лихви по ЕЛП метод и други подобни разходи		
Привлечени/предоставени средства от/на банки	2 737	1 106
Привлечени средства от клиенти	62 265	20 539
Подчинен дълг	5 357	1 161
Лизингови задължения	244	186
Общо разходи за лихви по ЕЛП метод и други подобни разходи	70 603	22 992
Нетен лихвен доход	306 379	244 342

В позиция Предоставени средства на други банки не са включени отрицателни лихви, които не са определени по ЕЛП. В позиция Привлечени/предоставени средства от/на банки са включени отрицателни лихви в размер на 256 хил. лева (2022 г. 410 хил. лева), както и лихви по лизингови задължения в размер на 244 хил. лева., които не са определени по ЕЛП (2022 г. 247 хил. лева).

5. Нетен доход от такси и комисионни

	2023 г.	2022 г.
Приходи от такси и комисионни		
По извършване на дейност като застрахователен агент	94 245	62 372
По извършване на транзакции и поддържане на депозити	5 005	3 207
За издаване на гаранции и акредитиви	52	46
<i>Общо приходи от такси и комисионни по договори с клиенти</i>	<i>99 302</i>	<i>65 625</i>
Други приходи	300	227
Общо приходи от такси и комисионни	99 602	65 852
Разходи за такси и комисионни		
Посреднически комисионни	5 210	3 842
Банкови операции	2 655	2 008
Други	441	59
Общо разходи за такси и комисионни	8 306	5 909
Нетен доход от такси и комисионни	91 296	59 943

Приходите от агентски комисионни са въз основа на сключен договор за застрахователно агентство. Разходите за посреднически комисионни са съгласно договор за кредитно посредничество.

6. Нетни загуби от търговски операции

Нетните загуби от търговски операции включват резултати от суапове, форуърди и спот сделки и са в размер на 13 677 хил. лева (2022 г.: 12 780 хил. лева).

7. Други печалби, нетно

	2023 г.	2022 г.
Приходи от дивиденди	19 234	66 896
Нетна печалба/(загуба) от преоценка на деривативи	6 966	(1 597)
Отписани задължения	1 327	–
Нетна печалба/(загуба) от валутна преоценка	678	(404)
Нетна печалба/(загуба) от отписване на кредити	472	(2 496)
Провизии, свързани със съдебни дела	42	67
Нетна печалба от други финансови активи	(208)	722
Общо други печалби/(загуби), нетно	28 511	63 188

8. Разходи за персонал

	2023 г.	2022 г.
Разходи за заплати	90 787	62 609
Разходи за социални осигуровки	9 481	6 024
- вкл. пенсионен фонд	4 479	2 885
Общо разходи за персонала	100 268	68 633

Броят на служителите на Банката към края на 2023 г. е 1 867 (2022 г.: 1 753 служители).

9. Други оперативни разходи

	2023 г.	2022 г.
Разходи за ИТ услуги	18 928	9 644
Консултантски, правни и други професионални услуги	16 469	11 051
Разходи за реклама	11 716	5 908
Разходи за други външни услуги	7 944	7 633
Материали	3 492	2 862
Годишна вноска към ФГВБ и ФПБ	3 222	2 327
Разходи за администриране на портфейли	1 281	33 127
Наеми по оперативен лизинг	459	473
Разходи за данъци (различни от данък върху доходите)	748	304
Други	4 199	6 336
Общо други оперативни разходи	68 458	79 665

В позиция Консултантски, правни и други професионални услуги се отчитат начислените за годината суми за услуги, извършени от регистрираните съвместни одитори на Банката, както следва: независим финансов одит в размер на 1 328 хил. лева (2022 г.: 400 хил. лева), както и други услуги на стойност 801 хил. лв. Консултации от свързани дружества на регистрираните одитори на територията на България – в размер на 525 хил. лева (2022 г.: 75 хил. лева), и други услуги, несвързани с одита в размер на 2 хил. лева (2022 г.: 1 хил. лева).

10. Разходи за данъци върху печалбата

	2023 г.	2022 г.
Разход за текущ данък върху доходите (печалбата)	17 621	8 924
Ефекти от възникване и възстановяване на временни данъчни разлики	(2 221)	(2 206)
Разход за данък, отчетен в печалбата	15 400	6 718

	2023 г.	2022 г.
Текущи данъчни пасиви на 1 януари	(1 341)	(1 056)
Текущ данък, отчетен в печалбата	(17 621)	(8 924)
Текущ данък, отчетен в другия всеобхватен доход (Бележка 29)	(622)	1 231
Възстановен данък през годината	–	(296)
Платени суми през годината	9 526	7 704
Текущи данъчни пасиви на 31 декември	(10 058)	(1 341)

В Отчета за паричните потоци платените суми за данък върху дохода са представени нетно от възстановения данък през годината.

Равнението между разхода за данък върху доходите (печалбата) и счетоводната печалба, умножена по приложимата данъчна ставка за годините, приключващи на 31 декември 2023 г. и 2022 г., е представено по-долу:

	2023 г.	2022 г.
Печалба преди данъци	134 163	137 752
<i>Номинална данъчна ставка</i>	<i>10%</i>	<i>10%</i>
Данък на база номинална данъчна ставка	13 416	13 775
Ефекти от различни номинални данъчни ставки в други юрисдикции	7 431	573
Данъчен ефект от приходи и разходи, непризнати за данъчни цели, нетно	(5 447)	(7 630)
Разходи за данъци	15 400	6 718
Ефективна данъчна ставка	11,48%	4,88%

Изменението на отсрочените данъци е свързано със следните временни разлики:

	2023 г.	2022 г.
Увеличение на провизията за неизползвани отпуски	(83)	13
Увеличение на задължения за обезщетения при пенсиониране	59	(14)
Увеличение на провизиите по други задължения	(74)	15
Увеличение на провизията за бонуси	235	(200)
Увеличение на отсрочените данъци във връзка с данъчни загуби, които са на разположение за приспадане срещу бъдещи данъчни печалби	(1 550)	(1 018)
Увеличение във връзка с данъчни ставки от други юрисдикции	(904)	(1 002)
(Икономия)/разход по отсрочени данъци, отчетени в печалбата	(2 317)	(2 206)

Изменението на данъците, отчетени в друг всеобхватен доход, е свързано със следните временни разлики:

Преценка на финансови активи по ССДВД	(622)	1 231
Икономия от данъци, отчетени в друг всеобхватен доход	(622)	1 231

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. отсрочените данъци включват единствено отсрочени данъчни активи, както следва:

	2023 г.	2022 г.
Отсрочени данъчни активи		
Провизии за неизползвани отпуски	214	131
Обезщетения при пенсиониране	64	123
Провизии по други задължения	78	4
Начисления за бонуси	373	608
Данъчни загуби, които са на разположение за приспадане срещу бъдещи данъчни печалби	2 568	1 018
Разлика в данъчни ставки от други юрисдикции	1 907	1 002
Общо	5 204	2 886

	2023	2022
Отсрочени данъчни пасиви		
Преизчисление до МСФО	96	-

11. Парични средства в брой и в централни банки

	2023 г.	2022 г.
Парични средства в брой	45 595	45 507
Парични средства по сметки в централни банки, различни от МЗР	146 659	184 752
Парични средства и парични еквиваленти за целите на паричните потоци (Бележка 30)	192 254	230 259
Минимален задължителен резерв („МЗР“) в централни банки	250 455	129 119
Общо парични средства в брой и в централни банки	442 709	359 378

Към 31 декември 2023 г. нормативно определеният размер на задължителните минимални резерви в Българска народна банка („БНБ“) е 12% (2022 г.: 10%) от депозитната база и 0% върху привлечени средства от други местни банки, чрез клонове на местна банка в чужбина, и чрез дългово/капиталови (хибридни) инструменти, като подчинен срочен дълг. Към 31 декември 2023 г. нормативно определеният размер на задължителните минимални резерви в Националната банка на Румъния („НБР“) е 8% за привлечени средства в нови румънски леи и 5% за привлечени средства в различни от нови румънски леи валути, с изключение на привлечените средства от други местни банки и привлечените средства с остатъчен падеж не по-малък от две години, без клауза за предсрочно прекратяване. Задължителните минимални резерви не са на разположение за ползване в ежедневната дейност на Банката. БНБ може да начислява лихва в левове върху задължителните минимални резерви и свръхрезервите, като лихвата върху тях може да бъде отрицателна величина, а тези в НБР са лихвоносни с положителна величина.

12. Предоставени средства на други банки

	2023 г.	2022 г.
Депозити в местни банки с оригинален матуритет до 6 месеца	31 958	12 400
Разплащателни сметки при чуждестранни банки	14 061	22 585
Разплащателни сметки при местни банки	248	122
Включени в паричните средства и паричните еквиваленти за целите на паричните потоци (Бележка 30)	14 309	22 707
Предоставени кредити на банки	45 015	31 693
Провизии за очаквани кредитни загуби	(83)	(41)
Общо предоставени средства на други банки	91 199	66 759

Към 31 декември 2023 г. в позиция Депозити в местни банки с оригинален матуритет до шест месеца са включени депозити, които служат за обезпечение по деривативи, както е оповестено в Бележка 28 и в Бележка 2.4.4.

13. Ценни книжа по справедлива стойност

Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	2023 г.	2022 г.
Държавни дългови ценни книжа, търгувани на регулиран пазар		
ДЦК САЩ	77 983	27 087
ДЦК България	59 087	44 369
ДЦК Италия	38 381	–
ДЦК Румъния	36 706	30 283
ДЦК Хърватия	19 956	7 923
ДЦК Латвия	19 652	–
Европейски съюз	9 626	–
ДЦК Турция	6 154	6 017
ДЦК Република Сърбия	3 811	3 436
ДЦК Литва	3 329	–
ДЦК Черна гора	2 569	2 311
Общо	277 254	121 426
Други дългови ценни книжа, търгувани на официален пазар		
Финансови институции	38 438	12 152
Общо	38 438	12 152
Капиталови ценни книжа, нетърговани на официален пазар	92	92
Капиталови ценни книжа, търгувани на официален пазар	–	–
Общо	92	92
Общо финансови активи по справедлива стойност в ДВД	315 784	133 670

Държавните и корпоративните инструменти са емитирани в лева, евро и в щатски долари. Дълговите ценни книжа са отчетени по справедлива стойност на базата на котирани пазарни цени към датата на отчета.

14. Предоставени заеми на клиенти

	2023 г.	2022 г.
Корпоративни клиенти	307 681	263 505
Физически лица	1 745 663	1 244 832
Служители	2 270	1 957
Общо предоставени заеми на клиенти	2 055 614	1 510 294
Провизии за очаквани кредитни загуби (Бележка 15)	(163 215)	(115 601)
Общо нетни предоставени заеми на клиенти	1 892 399	1 394 693

Към 31 декември 2023 г. предоставените заеми на клиенти съдържат репо сделки в размер на 19 494 хил. лв. (2022 г.: 19 646 хил.лв.). Договорите падежират през месец април 2024 г.

Предоставените заеми на клиенти се отчитат по амортизирана стойност, към 31 декември 2023 г. няма предоставени заеми на физически лица, които се отчитат по справедлива стойност през печалбата и загубата (2022 г.: 11 хил.лева). Преоценката до справедлива стойност към 31 декември 2022 г. възлиза на 6 хил. лева.

Предоставените заеми на клиенти включват начислени лихви в размер на 38 510 хил. лева (2022 г.: 28 900 хил. лева). Предоставените заеми на клиенти с плаващи лихвени проценти са на стойност 262 830 хил. лева (2022 г.: 209 670 хил. лева), а тези с фиксирани лихвени проценти – на стойност 1 791 678 хил. лева (2022 г.: 1 296 242 хил. лева).

15. Провизии за загуби от обезценка

В таблицата по-долу провизиите за ОКЗ на заеми на клиенти към 31 декември 2023 г. са представени по фази и тип на клиента:

Провизии за ОКЗ на предоставени кредити и лизинг	Салдо към 01.01.2023 г.	Промени в начислената кредитна обезценка	Кредити, отписани срещу провизия	Други разлики	Салдо към 31.12.2023 г.
Фаза 1	(36 379)	(16 279)	–	63	(52 595)
Корпоративни клиенти	(1 315)	(597)	–	12	(1 900)
Физически лица	(35 064)	(15 682)	–	51	(50 695)
Колективно оценени	(36 326)	(16 016)	–	61	(52 281)
Индивидуално оценени	(53)	(263)	–	2	(314)
Фаза 2	(14 562)	(7 997)	–	17	(22 542)
Корпоративни клиенти	(778)	(157)	–	5	(930)
Физически лица	(13 784)	(7 840)	–	12	(21 612)
Колективно оценени	(14 543)	(8 001)	–	17	(22 527)
Индивидуално оценени	(19)	4	–	–	(15)
Фаза 3	(64 660)	(103 784)	79 758	608	(88 078)
Корпоративни клиенти	(7 218)	(4 820)	7 412	61	(4 565)
Физически лица	(57 442)	(98 964)	72 346	547	(83 513)
Колективно оценени	(62 615)	(103 683)	78 679	604	(87 015)
Индивидуално оценени	(2 045)	(101)	1 079	4	(1 063)
Общо	(115 601)	(128 060)	79 758	688	(163 215)

Загуби от обезценка на финансови активи	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	(269)	–	–	(269)
Предоставени средства на други банки	(43)	–	–	(43)
Предоставени кредити на клиенти и лизинг	(16 279)	(7 997)	(73 155)	(97 431)
<i>от които: приходи от продажба на кредити</i>	–	–	30 629	30 629
Общо	(16 591)	(7 997)	(73 155)	(97 743)

В таблицата по-долу провизиите за ОЗК на заеми на клиенти към 31 декември 2022 г. са представени по фази и тип на клиента:

Провизии за ОЗК на предоставени кредити и лизинг	Салдо към 01.01.2022 г.	Промени в начислената кредитна обезценка	Кредити, отписани срещу провизия	Други разлики	Салдо към 31.12.2022 г.
Фаза 1	(24 299)	(12 080)	–	–	(36 379)
Корпоративни клиенти	(796)	(519)	–	–	(1 315)
Физически лица	(23 503)	(11 561)	–	–	(35 064)
Колективно оценени	(24 148)	(12 178)	–	–	(36 326)
Индивидуално оценени	(151)	98	–	–	(53)
Фаза 2	(8 705)	(5 857)	–	–	(14 562)
Корпоративни клиенти	(711)	(67)	–	–	(778)
Физически лица	(7 994)	(5 790)	–	–	(13 784)
Колективно оценени	(8 555)	(5 988)	–	–	(14 543)
Индивидуално оценени	(150)	131	–	–	(19)
Фаза 3	(48 514)	(66 585)	50 466	(27)	(64 660)
Корпоративни клиенти	(5 490)	(2 542)	814	–	(7 218)
Физически лица	(43 024)	(64 043)	49 652	(27)	(57 442)
Колективно оценени	(45 889)	(67 090)	50 391	(27)	(62 615)
Индивидуално оценени	(2 625)	505	75	–	(2 045)
Общо	(81 518)	(84 522)	50 466	(27)	(115 601)

Загуби от обезценка на финансови активи	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Финансови активи по справедлива стойност в ДВД	73	–	–	73
Предоставени средства на други банки	(33)	–	–	(33)
Предоставени кредити на клиенти и лизинг	(12 080)	(5 857)	(39 062)	(56 999)
<i>от които: приходи от продажба на кредити</i>	–	–	27 523	27 523
Общо	(12 040)	(5 857)	(39 062)	(56 959)

16. Структура на кредитния портфейл по отрасли на икономиката

Структурата на кредитния портфейл по отрасли на икономиката е, както следва:

	2023 г.	2023 г.	2022 г.	2022 г.
Строителство и недвижими имоти	207 104	10,08%	145 338	9,62%
Услуги	36 090	1,76%	36 202	2,40%
Други финансови институции	19 673	0,96%	24 798	1,64%
Търговия	25 547	1,24%	24 038	1,59%
Туризм	9 557	0,46%	20 619	1,37%
Селско стопанство	3 045	0,15%	8 240	0,55%
Производство	6 665	0,32%	4 270	0,28%
Физически лица	1 745 663	84,92%	1 244 832	82,42%
Служители	2 270	0,11%	1 957	0,13%
Общо предоставени кредити на клиенти	2 055 614	100,00%	1 510 294	100,00%

Към 31 декември 2023 г. десетте най-големи кредити на клиенти представляват 3,95% от портфейла на Банката нетно от провизии (2022 г.: 5,07%).

17. Придобити активи от обезпечения

	2023 г.	2022 г.
Отчетна стойност	6 580	7 252
Натрупана обезценка	(1 400)	(460)
Общо придобити активи от обезпечения	5 180	6 792

Към 31 декември 2023 г., придобитите от Банката активи от обезпечения активи по прекратени или просрочени договори за кредити са в размер на 5 180 хил. лева, нетно от обезценка (2022 г.: 6 792 хил. лева). Банката е начислила обезценка в размер на 1 400 хил. лева към 31 декември 2023 г. (2022 г.: 460 хил. лева).

През 2023 г., чрез продажба Банката е реализирала активи, отчитани в тази категория на стойност 1 363 хил. лева (2022 г.: 899 хил. лева).

През 2023 г., Банката не е придобивала активи, които да класифицира като придобити активи от обезпечения. (2022 г.: нула).

Банката има намерение да реализира придобитите активи от обезпечение чрез продажба в рамките на следващи отчетни периоди, в зависимост от възможностите на пазара и при постигане на най-добра цена. Движението в обезценката на придобити активи от обезпечения е, както следва:

Към 1 януари 2022 г.	627
Начислена обезценка	–
Отписана обезценка	(166)
Курсова разлика	(1)
Към 31 декември 2022 г.	460
Начислена обезценка	978
Отписана обезценка	(36)
Курсова разлика	(2)
Към 31 декември 2023 г.	1 400

18. Нематериални активи

	Софтуер	Други	Общо
Към 1 януари 2022 г.			
Отчетна стойност	13 844	8 077	21 921
Натрупана амортизация	(7 964)	(37)	(8 001)
Балансова стойност	5 880	8 040	13 920
Балансова стойност към 1 януари 2022 г.			
Балансова стойност в началото на годината	5 880	8 040	13 920
Новопридобити активи	7 330	6 551	13 881
Отписани активи	(1)	–	(1)
Трансфери	523	(523)	–
Курсови разлики	–	–	–
Разходи за амортизация	(1 834)	(17)	(1 851)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	11 898	14 051	25 949
Към 31 декември 2022 г.			
Отчетна стойност	21 696	14 103	35 799
Натрупана амортизация	(9 798)	(52)	(9 850)
Балансова стойност	11 898	14 051	25 949
Балансова стойност към 1 януари 2023 г.			
Балансова стойност в началото на годината	11 898	14 051	25 949
Новопридобити активи	11 608	11 118	22 726
Отписани активи	(51)	–	(51)
Трансфери	11 313	(11 313)	–
Курсови разлики	(13)	1	(12)
Разходи за амортизация	(3 324)	(16)	(3 340)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	31 431	13 841	45 272
Към 31 декември 2023 г.			
Отчетна стойност	44 545	13 908	58 453
Натрупана амортизация	(13 114)	(67)	(13 181)
Балансова стойност	31 431	13 841	45 272

Категория Други нематериални активи включва софтуер в процес на придобиване.

Към края на 2023 г. отчетната стойност на нематериалните активи, които са напълно амортизирани, но все още са в експлоатация е 6 044 хил. лева (2022 г.: 7 627 хил. лева).

19. Имоти, оборудване и инвестиционни имоти

	Сгради	Оборудване	Подобрения на наети активи	Активи с право на ползване		Общо имоти и оборудване	Инве- стиционни имоти
				Сгради	Други		
Към 1 януари 2022 г.							
Отчетна стойност	8 324	9 924	2 098	11 002	1 561	32 909	2 168
Натрупана амортизация	(2 013)	(5 810)	(883)	(6 378)	(937)	(16 021)	(606)
Балансова стойност	6 312	4 114	1 215	4 624	624	16 889	1 562
Балансова стойност към 1 януари 2022 г.							
Новопридобити активи	28	4 543	1 451	7 459	1 168	14 649	–
Отписани активи	–	(296)	(89)	(241)	(4)	(630)	–
Трансфери	134	(188)	54	–	–	–	–
Курсови разлики	7	7	21	7	–	42	–
Разходи за амортизация	(276)	(1 391)	(425)	(2 712)	(515)	(5 319)	(70)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	6 205	6 789	2 227	9 137	1 273	25 631	1 492
Към 31 декември 2022 г.							
Отчетна стойност	8 493	13 951	3 535	16 835	2 526	45 340	2 168
Натрупана амортизация	(2 288)	(7 162)	(1 308)	(7 698)	(1 253)	(19 709)	(676)
Балансова стойност	6 205	6 789	2 227	9 137	1 273	25 631	1 492
Балансова стойност към 1 януари 2023 г.							
Новопридобити активи	–	4 672	1 175	3 570	1 253	10 670	–
Отписани активи	(28)	(52)	(109)	(485)	(3)	(677)	–
Трансфери	–	16	(16)	–	–	–	–
Курсови разлики	(25)	6	(4)	(18)	11	(30)	–
Разходи за амортизация	(264)	(1 880)	(599)	(3 944)	(802)	(7 489)	(70)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	5 888	9 551	2 674	8 260	1 732	28 105	1 422
Към 31 декември 2023 г.							
Отчетна стойност	8 429	18 583	4 481	17 993	3 200	52 686	2 168
Натрупана амортизация	(2 541)	(9 032)	(1 807)	(9 733)	(1 468)	(24 581)	(746)
Балансова стойност	5 888	9 551	2 674	8 260	1 732	28 105	1 422

Към края на 2023 г. отчетната стойност на имотите и съоръженията, които са напълно амортизирани, но все още са в експлоатация е 7 369 хил. лева (2022 г.: 7 269 хил. лева).

Инвестиционни имоти

Клонът на Банката в Румъния предоставя част от сградата на централата си за възмездно ползване на две от дъщерните си дружества при условията на оперативен лизинг. Този инвестиционен имот се отчита по историческа цена и се амортизира линейно с годишна амортизационна норма от 4%.

Приходите от лизинг на имота за 2023 г. възлизат на 117 хил. лева (2022 г.: 214 хил. лева), като те са изцяло фиксирани. През 2023 г. и през 2022 г. Банката не е отчела разходи свързани с инвестиционния имот.

Банката управлява риска, свързан с правата по тези активи, като следи текущо финансовото състояние на дъщерните си дружества и участва активно в управлението и контрола им. Имотът не е обект на наложени тежести и няма пречки за реализирането му на пазара.

Справедливата стойност на имота към 31 декември 2023 г. възлиза на 1 530 хил. лева (2022 г. 1 680 хил. лева) по оценка от специализирана независима оценителска компания, направена на базата на пазарен подход. Имотът е класифициран в Ниво 2 на йерархията на справедливата стойност.

Оценките са извършени от независими външни оценители със съответната квалификация и опит за оценка на недвижими имоти. Оценките, отговарящи на Международните оценителски стандарти са получени при използване на определените в стандартите оценителски методи и референции за пазарни свидетелства от сделки или офертни цени на сходни имоти.

Използваните за оценките оценителски методи са методът на сравнителните продажбни и методът на амортизираната възстановителна стойност.

20. Инвестиции в дъщерни дружества

	2023 г.	2022 г.
Вивус.бг ЕООД	5 253	5 253
TBI Money IFN S.A.	8 214	8 214
TBI Asset Management S.A.	2 934	2 934
Общо	16 401	16 401

През 2022 г. Банката обезценява 100% от инвестицията си в дъщерното дружество Ти Би Ай Бай ЕАД в размер на 4 450 хил. лева. Към 31.12.2023 г. дружеството е влято във Вивус.бг ЕООД.

21. Други активи

	2023 г.	2022 г.
Вземания от контрагенти	43 366	17 810
Вземания по цесии	29 246	26 005
Разходи за бъдещи периоди	3 044	1 832
Обезпечение MasterCard и VisaCard	616	638
Маржин за сключване на деривативни сделки (блокирани суми)	–	3 964
Други вземания	6 767	9 156
Общо други активи	83 039	59 405

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., другите вземания не са просрочени, нито са обезценени, тъй като загубата при неизпълнение е 0%, като са класифицирани във Фаза 1. Вземанията по цесии включват събрани месечни плащания от крайни длъжници към агент/посредник по цедирани финансови активи, отчитани по амортизирана стойност. Всички активи са финансови, с изключение на активите в позиция Разходи за бъдещи периоди, които са изцяло нефинансови.

Вземанията от контрагенти включват депозирана касационна жалба от страна на Банката за дело по иск от дружеството Райт Десижън ЕООД за предполагаемо дължими, но неизплатени адвокатски хонорари в размер на 1 521 хил. лева. На 28 октомври 2020 г. е постановено решение на първа инстанция, изцяло в полза на Банката, публикувано на уеб страницата на Софийски градски съд. Решението е обжалвано от ищеца. Очаква се решение по делото през 2024 г. В тази позиция са включени и вземанията от доставчици на финансови услуги, с които Банката има договорни отношения за усвояванията и погашенията на кредити.

Банката сключва договори за извършване на деривативни сделки с други банки. Според тези договори, от Банката се изисква да поддържа първоначален маржин, т.е. първоначална сума, която Ти Би Ай ЕАД внася при насрещната банка, за да започне търговия с валутни и/или лихвени деривати. В хода на извършване на сделките към Банката има и поддържащо маржин изискване, което представлява сумата, която ТБИ Банк ЕАД внася при насрещната банка на ежедневна база, за да покрива натрупаните загуби от преоценка на откритата позиция на банката от всички сделки към конкретна дата, спрямо пазарните нива към тази

дата. Ако има положителна преоценка на откритата позиция, Банката получава тези средства по маржин сметката при контрагента. В резултат на това, Банката към 31 декември разполага с неусвоена все още сума за извършване на деривативни сделки.

22. Привлечени средства от банки

Няма привлечени средства от банки към 31 декември 2023 г и към 31 декември 2022 г..

23. Привлечени средства от клиенти

	2023 г.	2022 г.
Корпоративни клиенти		
- текущи/разплащателни сметки	86 890	155 694
- срочни депозити	81 204	52 748
Физически лица		
- текущи/разплащателни сметки	204 028	130 063
- срочни депозити	1 835 397	1 245 410
Общо привлечени средства от клиенти	2 207 519	1 583 915

Към края на 2023 г. привлечените средства от клиенти включват начислени задължения по лихви за 35 682 хил. лева (2022 г.: 13 795 хил. лева) със среден лихвен процент 2,11% (2022 : 2,98%).

24. Други пасиви

	2023 г.	2022 г.
Предплатени погасителни вноски по кредити на физически лица	45 892	33 573
Задължения към търговци и доставчици	35 882	31 749
Задължения към персонал	8 525	6 311
Маржин за сключване на деривативни сделки	5 193	1 907
Задължения за данъци, различни от данък върху доходите	2 189	2 614
Провизии за неизползвани отпуски	1 890	2 291
Провизии за дефинирани доходи на персонала	1 281	2 044
Преводи за изпълнение	1 590	209
Други провизии (Бел. 7)	786	44
Други задължения	6 229	6 622
Общо други пасиви	109 457	87 364

Предплатените погасителни вноски по кредити, отпуснати на физически лица, представляват вноски, за които не е настъпил падеж или надплатени такива. При поискване от клиента, Банката е длъжна да върне сумите на съответните кредитополучатели. Към 31 декември 2023 г. начислените провизии по съдебни искове са в размер на 784 хил. лева (2022 г.: 42 хил. лева). Изменението в салдото на провизиите се дължи изцяло на начисляване на нови провизии по съществуващи и нови дела. Всички пасиви, с изключение на данъчните задължения и начислените провизии, са финансови.

Банката сключва договори за извършване на деривативни сделки с други банки. Според тези договори, от Банката се изисква да поддържа първоначален маржин, т.е. първоначална сума, която Ти Би Ай Банк ЕАД внася при насрещната банка, за да започне търговия с валутни и/или лихвени деривати. В хода на извършване на сделките към Банката има и поддържащо маржин изискване, което представлява сумата, която Ти Би Ай Банк ЕАД внася при насрещната банка на ежедневна база, за да покрива натрупаните загуби от преоценка на откритата позиция на банката от всички сделки към конкретна дата, спрямо пазарните нива към тази дата. При спад на размера на маржина под минималната стойност, изискуема от

на срещната банка, Ти Би Ай ЕАД превежда допълнителни суми. В резултат на това, Банката към 31 декември дължи допълнителни суми по маржин сметката към съответния контрагент.

25. Лизингови задължения

Лизинговите задължения включват задължения на Банката по договори за лизинг на активи, като основна част от балансовата стойност към 31 декември 2023 г. на активите с право на ползване по такива договори е свързана с лизинг на офис помещения.

Банката прилага изключението от параграф 6 на МСФО 16 за признаването на кратосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност.

Поради ниското ниво на дисконтовия фактор, използван за изчислението на балансовата стойност на лизинговите задължения, Банката счита, че матуритетната структура на недисконтираните лизингови плащания се припокрива с матуритетната структура на сконтираните лизингови плащания. Последните могат да бъдат видени в Бележка 2.4.2.

За повече информация по параграфи 51-60 от МСФО 16, виж Бележки 2.4.2, 4 и 9.

26. Подчинен дълг

Към 31.12.2023 г. подчинените пасиви са формирани чрез емитирани дългови ценни книжа в размер на 59 654 хил. лева (2022 г.: 19 843 хил. лева) и договори за заем в размер на 62 973 хил. лева (2022 г.: 40 718 хил. лева).

Емитираните дългови ценни книжа включени в подчинените пасиви се състоят от облигации, емитирани от Ти Би Ай Банк ЕАД в България, със следните характеристики:

ISIN	BG2100007215	BG2100005235	BG2100042238
Общ размер на емисията	EUR 10 000 000	EUR 10 000 000	EUR 10 000 000
Номинална стойност на облигациите	EUR 100 000	EUR 100 000	EUR 100 000
Лихвен процент	5,25%	9%	9,5%
Лихвени плащания	годишно	годишно	тримесечно
Падеж	10 години	3 години	3 години

Договорите за заем сключени с кредитни институции са в размер на 62 973 хил. лева (2022 г.: 40 718 хил. лева). Към 31.12.2023 г. няма договори за заем сключени с финансова институция (2022 г.: 9 027 хил. лева). Договорите са сключени при съобразяване с изискванията на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитните институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП) и чл. 72а-72б от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 г., така че инструментът предвиден в договорите да бъде приет като подчинено приемливо задължение. Срокът на всеки заем е фиксиран на 3 (три) или 4 (четири) години при фиксирани лихвени проценти от 6% до 7%.

27. Условни пасиви и неотменими ангажименти

Условните пасиви на Банката са свързани с поети от нея ангажименти по кредити, кредитни линии, акредитиви и гаранции, предназначени да посрещнат изискванията на банковите клиенти.

Условните пасиви по предоставяне на кредити и кредитни линии от Банката са договорени задължения в определен срок, определена сума да се предоставя безотказно на клиента, съгласно уговорките в частта за усвояване на договора за кредит, както и задължение непрекъснато да поддържа наличности до размери, уговорени в договорите за кредитни линии. С изтичането на фиксираната крайна дата на задълженията, независимо от това дали те са усвоени или не, отпада и условният ангажимент на Банката.

Гаранциите и акредитивите задължават Банката при необходимост да направи плащане от името на клиента – в случай на невъзможност от негова страна да изпълни задълженията си в срока на договора. Банката признава провизията във финансовите си отчети за периода, през който е настъпила промяната. Условните пасиви и неотменими ангажименти на Банката към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. са както следва:

	2023 г.	2022 г.
Гаранции		
Корпоративни клиенти	337	312
Неусвоени кредитни ангажименти		
Корпоративни клиенти	58 962	38 713
Физически лица	144 743	79 727
Общо условни пасиви и неотменими ангажименти	204 042	118 752

Към 31 декември 2023 г. Банката няма условни пасиви свързани с дела.

28. Заложени активи

	2023 г.	2022 г.
Предоставени средства в местни банки	12 400	12 400
Други активи	616	4 602
Общо заложени активи	13 016	17 002

Към 31 декември 2023 г., Банката е заложила като обезпечение предоставени депозити в банки срещу сключените деривативи (валутни суапове) представляващи сделки за икономически хедж на открития валутен риск. Банката не може да се разпорежда с предоставените като обезпечение депозити преди изтичане на срока на договорите. Резултатът от икономическия хедж на валутния риск към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. е показан в Бележка 2. Другите заложени активи представляват гаранционен депозит в полза на Mastercard Europe SA и Visa Europe в размер на 616 хил. лева (2022 г.: 638 хил. лева) и няма променливи маржин по деривативи (2022 г.: 3 964 хил. лева).

29. Собствен капитал

Към 31 декември 2023 г., общият регистриран брой обикновени безналични акции е 81 600 000 (2022 г.: 81 600 000), всяка от които с номинална стойност от 1 лев. Всички акции са изцяло платени и с равни права на глас. Ръководството на Банката не е променяло своята методология за управление на капитала спрямо 2022 г.

Основен акционерен капитал

Следващата таблица представя основните акционери в Банката към края на 2023 г. и 2022 г.:

	31 декември 2023 г.		31 декември 2022 г.	
	лв.	(%)	лв.	(%)
TBI Financial Services B.V.	81 600 000	100,00%	81 600 000	100,00%
Общо	81 600 000	100,00%	81 600 000	100,00%

През 2023 г. и 2022 г. няма промяна в броя на регистрирания капитал и броя акции.

Резерв от преизчисление на отчети на чуждестранни дейности

Резервът от преизчисление на отчети на чуждестранни дейности към 31 декември 2023 г. е положителен и възлиза на 836 хил. лева (2022 г.: 879 хил. лева, положителен). Този резерв съдържа преоценката на

дейността на клона на Банката в Румъния от функционалната му валута – нова румънска лея до валутата на представяне на Банката – български лева.

Резерв от нереализирани преоценки на финансови активи по ССДВД

Нереализираният преоценен резерв от финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход включва нереализираните печалби и загуби от изменението на справедливата стойност на инструментите, като годишното изменение се включва в отчета за всеобхватния доход. Към 31 декември 2023 г., натрупаният преоценен резерв е със стойност в размер на 5 211 хил. лева, отрицателен (2022 г.: 10 514 хил. лева, отрицателен).

Резерв от реализирани преоценки на финансови активи по ССДВД

Резервът включва реализирани нетни загуби по продадени капиталови финансови активи по ССДВД в размер на 7 367 хил. лева отрицателен (нетно от данъчни ефекти) към 31 декември 2023 (2022 г.: 7 367 хил. лева, отрицателен)

Законови резерви

Съгласно Търговския закон, Банката е длъжна да образува фонд Резервен в размер не по-малък от 1/10 от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда стигнат 1/10 или по-голяма част от капитала, определена от устава.

В случай че сумата във фонд Резервен спадне под минимума, Банката трябва да попълни разликата, така че да възстанови минималното ниво в рамките на две години. Съгласно разпоредбите на банковото законодателство, банките не могат да изплащат дивиденди преди да направят необходимите вноски. Към 31 декември 2023 г., фонд Резервен е в размер на 8 350 хил. лева (2022 г.: 8 350 хил. лева).

30. Парични средства и парични еквиваленти

	2023 г.	2022 г.
Парични средства по сметки в централни банки, с изкл. на МЗР (Бел. 11)	192 254	230 259
Предоставени средства на други банки (Бел. 12)	14 309	22 706
Общо парични средства и парични еквиваленти	206 563	252 965

Предоставените депозити в местни банки, които банката е предоставила като обезпечение, не са включени в парични средства и парични еквиваленти, както е оповестено в Бележка 28.

Следващата таблица обобщава промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, като съдържа равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, произтичащи от финансова дейност за годината, приключваща на 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

	1 януари 2023 г.	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Ефект от промените във валутни курсове	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	Нови лизингови договори	31 декември 2023 г.
Лизингови задължения	10 345	–	(7 204)	(16)	27	7 218	10 370
Подчинен дълг	60 561	69 498	(13 099)	–	5 667	–	122 627
Общо пасиви от финансова дейност	70 906	69 498	(20 303)	(16)	5 694	7 218	132 997

	1 януари 2022 г.	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Ефект от промените във валутни курсове	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	Нови лизингови договори	31 декември 2022 г.
Лизингови задължения	5 348	–	(2 587)	–	9	7 575	10 345
Подчинен дълг	19 829	40 528	(1 027)	–	1 231	–	60 561
Общо пасиви от финансова дейност	25 177	40 528	(3 614)	–	1 240	7 575	70 906

31. Сегментна информация

Обща информация

Ти Би Ай Банк ЕАД използва матрична структура на организация, при която управленските отговорности са разпределени както на георгафски, така и на функционален принцип. Ръководителят на предприятието, вземащ главните оперативни решения е Управителният съвет на Ти Би Ай Банк ЕАД. Управителният съвет редовно извършва преглед на оперативните резултати, базирайки се и на двата комплекта от сегментна информация. Въпреки това, Банката представя сегментите си на отчитане на георгафски признак, поради следните причини:

1. Управителният съвет извършва своя преглед, като на първо място разглежда оперативните резултати по държави и едва след това разглежда по-подробна информация за различните продукти и услуги във всяка държава.
2. Налице е финансова информация за финансовото състояние и финансовото представяне по държави, но такава липсва на същото ниво на детайл за различните продукти, например информация за печалбата.
3. Продуктите в различните държави, като паричните заеми в България и паричните заеми в Румъния, имат сходни икономически характеристики, включително тяхното естество, процеса на предоставяне, вида клиенти, канали на дистрибуция и регулаторна среда, което позволява обединяване на данните, свързани с тези продукти.

Всеки сегмент на отчитане генерира своите приходи от приходи от лихви и приходи и такси и комисионни по портфейли от заеми, предоставени на клиенти представено по-долу:

Информация за печалбата, активите и пасивите

31 декември 2023 г.	България	Румъния	Гърция	Общо сегменти	Елиминации/корекции (*)	Общо
Приходи от лихви	167 469	210 843	11 892	390 204	(13 222)	376 982
Разходи за лихви	(20 770)	(51 861)	(12)	(72 643)	2 040	(70 603)
Приходи от такси и комисионни	59 645	77 703	7	137 355	(37 753)	99 602
Разходи за такси и комисионни	(5 330)	(2 672)	(304)	(8 306)	–	(8 306)
Нетни загуби от търговски операции	(14 197)	520	–	(13 677)	–	(13 677)
Други печалби/(загуби), нетно	26 184	2 238	9	28 431	80	28 511
Загуби от обезценка на фин. активи	(94 085)	(38 406)	(11 351)	(143 842)	46 099	(97 743)
Загуби от обезценка на други активи	–	(978)	–	(978)	–	(978)
Разходи за персонал	(49 468)	(44 855)	(5 945)	(100 268)	–	(100 268)
Разходи за амортизация	(6 265)	(3 531)	(1 103)	(10 899)	–	(10 899)
Други оперативни разходи	(78 563)	(19 028)	(8 620)	(106 211)	37 753	(68 458)
Печалба преди данъци	(15 380)	129 973	(15 427)	99 166	34 997	134 163
Разходи за данъци	(6 904)	(10 848)	2 352	(15 400)	–	(15 400)
Печалба за годината	(22 284)	119 125	(13 075)	83 766	34 997	118 763
Нематериални активи	27 842	9 616	7 814	45 272	–	45 272
Имоти и оборудване	16 981	10 073	1 051	28 105	–	28 105
Общо активи	1 749 809	1 439 763	126 903	3 316 475	(384 001)	2 932 474
Привлечени средства от клиенти	1 411 978	795 541	–	2 207 519	–	2 207 519
Общо задължения	1 804 271	891 999	148 439	2 844 709	(384 037)	2 460 672

31 декември 2022 г.	България	Румъния	Гърция	Общо сегменти	Елиминации/корекции (*)	Общо
Приходи от лихви	116 558	152 615	730	269 903	(2 569)	267 334
Разходи за лихви	(9 104)	(16 454)	(3)	(25 561)	2 569	(22 992)
Приходи от такси и комисионни	47 490	37 534	–	85 024	(19 172)	65 852
Разходи за такси и комисионни	(5 108)	(748)	(53)	(5 909)	–	(5 909)
Нетни загуби от търговски операции	(13 490)	710	–	(12 780)	–	(12 780)
Други печалби/(загуби), нетно	63 994	598	–	64 592	(1 404)	63 188
Загуби от обезценка на фин. активи	(35 285)	(19 978)	(1 696)	(56 959)	–	(56 959)
Загуби от обезценка на други активи	(4 450)	6	–	(4 444)	–	(4 444)
Разходи за персонал	(40 158)	(25 882)	(2 593)	(68 633)	–	(68 633)
Разходи за амортизация	(4 518)	(2 241)	(481)	(7 240)	–	(7 240)
Други оперативни разходи	(83 419)	(10 365)	(6 412)	(100 196)	20 531	(79 665)
Печалба преди данъци	32 510	115 795	(10 508)	137 797	(45)	137 752
Разходи за данъци	(6 166)	(2 599)	2 047	(6 718)	–	(6 718)
Печалба за годината	26 344	113 196	(8 461)	131 079	(45)	131 034
Нематериални активи	18 826	3 072	4 051	25 949	–	25 949
Имоти и оборудване	13 746	11 106	780	25 632	–	25 632
Общо активи	1 196 062	1 100 167	26 963	2 323 192	(220 564)	2 102 628
Привлечени средства от клиенти	1 002 321	581 594	–	1 583 915	–	1 583 915
Общо задължения	1 144 733	795 212	35 424	1 975 369	(220 520)	1 754 849

(*) Колона „Елиминации/корекции“ включва единствено елиминации на вътрегрупови сделки по предоставено финансиране между Ти Би Ай Банк ЕАД в България и клона на банката в Румъния и Гърция.

Оценяване

Печалбата, активите и пасивите на всеки сегмент се оценяват, като се използват принципите на МСФО.

Всички сделки между сегментите на отчитане се извършват като като стандартни сделки при договорни условия.

32. Сделки със свързани лица

Сделките и операциите със свързани лица се извършват в нормалния ход на бизнес дейността на Банката на принципа на равнопоставеност и независимост на страните и се извършват по договорени цени. Те включват основно кредити и депозити, както и закупуване на вземания с цел инвестиране на свободните средства на Банката. Към 31 декември 2023 г. Банката не е заделяла провизии за ОКЗ за вземания свързани със суми, предоставени на свързани лица (2022 г.: няма). Такава оценка се извършва всяка година, чрез анализ на финансовото състояние и пазара, на който оперират свързаните лица.

През 2023 г. Банката закупува портфейли потребителски кредити на физически лица от дъщерното си дружество TBI Money IFN S.A. в размер на 180 039 хил. лева. През 2023 г. Банката закупува портфейли потребителски кредити на физически лица от Credit Service UAB (Литва) в размер на 63 591 хил. лева (2022 г.: 69 511 хил. лева). TBI Money IFN S.A. и Credit Service UAB (Литва) събират дължимите вноски в полза на Банката по портфейлите с фиксиран лихвен процент. Закупените портфейли от Банката се класифицират като потребителски кредити и към 31 декември 2023 г. са в размер на 290 483 хил. лева (2022 г.: 380 931 хил. лева).

Компания-майка

Към 31 декември 2023 г., Банката се контролира от TBI Financial Services B.V. (Холандия), което притежава 100% от обикновените безналични акции на Банката.

Крайната компания майка е Tirona Limited, Кипър. Компании, които представляват непреки собственици на капитала на банката са и 4Finance Holding S.A. (Luxembourg) и 4Finance Group S.A. (Luxembourg).

Дъщерни дружества

Към 31 декември 2023 г., Банката притежава 99,99% от капитала на TBI Money IFN S.A., 99,99% от капитала на TBI Asset Management Services S.A., и 100% от капитала на Вивус.бг ЕООД. Дружествата се третираат като дъщерни дружества на Банката.

Други свързани лица

Други свързани лица на Банката са 4finance Oy (Finland), AS 4Finance (Latvia), Credit Service UA, Sia Vivus, Sia Ondo, 4Finance Spain Financial Services SA, 4Finance S.A., 4Finance Next EOOD, 4Finance AB (Sweden), Aviatiq Support SRL, Зефир Ейр ООД, 4FINANCE APS and Creditport SA, тъй като са под общ контрол на крайната компания-майка.

Отворените салда и сделките със свързаните лица, както и свързаните приходи и разходи са, както следва:

31 декември 2023 г.	Компания майка	Дъщерни дружества	Други	Общо
Дългови ценни книжа	–	–	26 669	26 669
Предоставени кредити	–	–	–	–
Други активи	–	25 300	1 448	26 748
Привлечени средства	20 894	18 922	14 594	54 410
Други пасиви	–	1 884	1 608	3 492
Покупка на вземания	–	–	63 591	63 591
Приходи от лихви	–	529	2 233	2 762
Приходи от такси и комисионни	17	52	260	329
Други оперативни приходи	–	19 231	–	19 231
Приходи от дивиденди	–	109	–	109
Други оперативни разходи	–	1 274	741	2 015
31 декември 2022 г.	Компания майка	Дъщерни дружества	Други	Общо
Дългови ценни книжа	–	–	10 600	10 600
Предоставени кредити	–	–	–	–
Други активи	–	21 739	487	22 226
Привлечени средства	33 244	26 393	46 413	106 050
Други пасиви	–	4 765	127	4 892
Покупка на вземания	–	180 039	69 511	249 550
Приходи от лихви	–	522	1 292	1 814
Приходи от такси и комисионни	3	99	193	295
Други оперативни приходи	–	196	–	196
Приходи от дивиденди	–	66 896	–	66 896
Други оперативни разходи	–	34 321	1 402	35 723
Платени дивиденди	19 556	–	–	19 556

За 2023 г. общата сума, изплатена като възнаграждение на ключовия управленски персонал, е 3 395 хил. лева (2022 г.: 2 981 хил. лева). Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителен и Надзорен съвет. Към 31 декември 2023 г. няма начислени, но неизплатени възнаграждения на ключовия управленски персонал (2022 г.: няма). Не са изплащани други придобивки на ръководството вкл. пенсионни планове, плащания базирани на акции и други.

33. Оповестяване по чл. 70 от ЗКИ

Предоставените данни са към 31 декември 2023 г. и не включват консолидационни елиминации:

Наименование	Описание на дейността	Седалище	Размер на оборота	Брой служители	Печалба преди данъци	Начислен данък	Доходност на активите
Ти Би Ай Банк ЕАД, България	Корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, посредник по инвестиционна дейност, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, други подобни дейности, определени с наредба на Българската Народна Банка	София	328 974	1049	68 845	7 041	3%
Вивус.бг ЕООД България	Потребителско кредитиране	София	11 342	63	3 917	394	42%
Ти Би Ай Банк - клон Румъния	Корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, други подобни дейности, определени с наредба на Национална Банка на Румъния	Букурещ	191 645	736	33 517	10 848	2%
TBI Money IFN S.A., Румъния	Потребителско кредитиране	Букурещ	1 844	23	(570)	0	(1)%
TBI Asset Management Румъния (TBI Leasing S.A.)	Предоставяне на активи на финансов лизинг	Букурещ	1 301	1	514	33	8%
Ти Би Ай Банк - клон Гърция	Потребителско кредитиране	Атина	11 909	81	(15 427)	(2 352)	(10)%

Предоставените данни са към 31 декември 2022 г. и не включват консолидационни елиминации:

Наименование	Описание на дейността	Седалище	Размер на оборота	Брой служители	Печалба преди данъци	Начислен данък	Доходност на активите
Ти Би Ай Банк ЕАД, България	Корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, посредник по инвестиционна дейност, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, други подобни дейности, определени с наредба на Българската Народна Банка	София	312 241	1048	122 230	6 395	8%
Vivus.bg ЕООД България	Потребителско кредитиране	София	10 149	58	3 256	328	39%
Ти Би Ай Бай ЕАД	Софтуерни разработки и поддръжка на електронни платформи за търговия и услуги включително, но не само специализирано и неспециализирано търговско посредничество с разнообразни стоки;	София	24	14	(3 113)	–	(470%)
Ти Би Ай Банк - клон Румъния	Корпоративно и потребителско кредитиране, публично привличане на влогове и други възстановими средства, платежни услуги, търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали, гаранционни сделки, други подобни дейности, определени с наредба на Национална Банка на Румъния	Букурещ	95 979	649	21 726	2 599	2%
TBI Money IFN S.A., Румъния	Потребителско кредитиране	Букурещ	57 223	38	22 561	4 824	26%
TBI Asset Management Румъния (TBI Leasing S.A.)	Предоставяне на активи на финансов лизинг	Букурещ	1 378	–	744	64	15%
Ти Би Ай Банк - клон Гърция	Потребителско кредитиране	Атина	730	56	(10 488)	(2 047)	(31%)

Дружествата от Групата нямат получени държавни субсидии към 31 декември 2023 г. и 2022 г.

34. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Няма съществени събития след датата на отчета за финансовото състояние, които да изискват корекции или оповестяване във финансовия отчет към 31 декември 2023 г.